DUNAHARASZTI KŐRÖSI CSOMA SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA

2330 DUNAHARASZTI EÖTVÖS UTCA 52.

Mottó:

„Ha valakinek egy halat adunk,
azzal egyszer csillapítjuk éhségét,
de ha megtanítjuk halászni,
úgy egy életre kisegítjük.”

Lao-Ce (kínai filozófus i.e. VI.)

PEDAGÓGIAI PROGRAM
2025

Készült a 2024-es Pedagógiai Program felülvizsgálatával, módosításával.

I. kötet Pedagógiai program

Tartalomjegyzék

A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések 7
I. A pedagógiai program érvényességi ideje 7
II. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata 7
III. A pedagógiai program módosítása -Nkt.26.§ (1) alapján 8
IV. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala 8
I. Bevezetés - Az iskola bemutatása 8
I. 1. A település jellege 8
I. 2. Intézményi adatok 9
I. 3. Iskolatörténet 10
I. 4. Az iskola tanulói, szociális környezetük 11
I. 5. Pályaorientáció 11
I. 6. Humán feltételek 13
I. 7. Tárgyi feltételek 14
I. 8. Az iskola kapcsolatai 14
I. 9. Hagyományteremtés 16
II. Az iskola nevelési programja 18
II. 1. Általános alapelveink, célkitűzéseink a nevelésben 18
II. 2. Követelmények 20
II. 3. Feladatok 20
II. 3. 1. A személyiségfejlesztés 23
II. 3. 2. A gyermekközösség fejlesztése 28
II. 3. 3. Inkluzív nevelés 32
II. 3. 4. Tehetséggondozás 39
II. 3. 5. Beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdők nevelése 40
II. 3. 6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek 41
II. 3. 7. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok 42
II. 3. 8. A szülő, tanuló és pedagógus együttműködésének formái 47
II. 3. 9. A tanulás tanítása 48
II. 3. 10. Pályaorientáció 51
II. 3. 11. Értékközvetítés 53
II. 3. 12. Kommunikációs kultúra 54

II. 3. 13. Kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz. 56
II. 3. 14. Az iskolai diákönkormányzata 57
II. 3. 15. A nevelő-oktató munkát segítő eszközök 59
III. Az iskola egészségnevelési programja 60
III. 1. Az egészségnevelés célja, feladatok 60
III. 2. Az egészségfejlesztés tanórai keretek között 60
III. 2. 1. Osztályfőnöki órák tanítási programja 60
III. 2. 2. Egészségtan modul a biológiába integráltan 61
III. 2. 3. A mindennapi testedzés lehetősége 62
III. 2. 3. 1. A testnevelési órák elosztása évfolyamonként, bontások 62
III. 2. 3. 2. Tanórán kívüli lehetőségek 62
III. 2. 3. 2. 1. Egészségnap 62
III. 2. 3. 2. 2. Sportcsoportok 63
III. 2. 3. 3. Sportudvar, tornaterem, sportszerek használata 65
III. 2. 4. A tanulás egészséges környezete 65
III. 2. 4. 1. Tantermek tisztasága és használata 65
III. 2. 4. 2. Az iskolai büfé kínálata 66
III. 2. 4. 3. Az iskolai udvar és kert lehetősége 66
III. 2. 5. Egészséges életmódra nevelés a napköziben 66
III. 2. 5 1. Az egészséges életmódra nevelés célja 66
III. 2. 5. 2. Fő feladatok 66
III. 2. 5. 3. Egészségnevelést célzó főbb területek 67
III. 2. 5. 4. Módszerek, tevékenységek 69
III. 2. 6. Egyéb lehetőségek 69
III. 2. 6. 1. Sportnapok 70
III. 2. 6. 2. Iskolaorvos 70
III. 2. 6. 3. Védőnői szolgálat 70
III. 2. 6. 4. Elsősegély - nyújtási iskolai terv 70
III. 2. 6. 5. Fogorvos 71
IV. Az iskola környezeti nevelés programja 71
IV. 1. Bevezetés 71
IV. 2. Helyzetkép 72
IV. 3. Erőforrások 73
IV. 3. 1. Személyi erőforrások 73
IV. 3. 1. 1. Iskolán belüli együttműködés 73

IV. 3. 1. 2. Iskolán kívüli együttműködés 74
IV. 3. 2. Anyagi erőforrások 74
IV. 4. Alapelvek, célok 75
IV. 4. 1 Alapelvek, hosszú távú célok 75
IV. 4. 1. 1. Általános célok 75
IV. 4. 1. 2. Az iskola hitvallása 75
IV. 4. 1. 3. Hosszú távú pedagógiai célok 75
IV. 4. 2. Konkrét célok és feladatok 76
IV. 5. Tanulásszervezési és tartalmi keretek 77
IV. 5. 1. Tanórai keretek 77
IV. 5. 2. Tanórán kívüli lehetőségek 81
IV. 5. 2. 1. Tanulmányi kirándulás, rövidebb túrák 82
IV. 5. 2. 2. Terepgyakorlatok 82
IV. 5. 2. 3. Múzeum, Állatkert látogatása (botanikus kert, tanya, szennyvíztisztító, stb.) 82
IV. 5. 2. 4. Papírgyűjtés, hulladékgyűjtés IV. 5. 2. 5. Vetélkedők, tanulmányi versenyek 82
IV. 5. 2. 5. Erdei iskola és nyári táborok 82
IV. 5. 3. A környezet és egészségvédelem jeles napjai 82
IV. 6. Módszerek 82
IV. 7. Taneszközök 85
IV. 8. Kommunikáció 86
IV. 8. 1. Iskolán belül 86
IV. 8. 2. Külső (helyi és országos média) 86
IV. 9. Továbbképzések: éves beiskolázási terv alapján 86
IV. 9. 1. Helyi továbbképzés: 86
IV. 9. 2. Külső továbbképzés: 86
IV. 10. Törvényi háttér 87
V. Az iskola oktatási kínálata 90
V. 1. Képzés fajtái 90
V. 2. Az iskola működése 91
V. 2. 1. Tanórai foglakozások 91
V. 2. 2. Tanórán kívüli foglalkozások 92
V. 2. 3. A napközi célja, feladata, működésének rendje 92
V. 2. 3. 1. A napközis nevelés szerepe 92

V. 2. 3. 2. A napközi otthon programja 93
V. 2. 3. 3. Tanulás a napközi otthonban..... 95
V. 2. 3. 4. A tanuláson kívüli idő a napköziben..... 95
V. 2. 3. 5. A napközi otthon délutáni menetrendje 95
V. 2. 4. Az iskola munkarendje: 98
V. 2. 5. Az iskola szervezeti egységei: 99
V. 2. 6. A kapcsolattartás rendje: 99
V. 2. 7. A tanulmányok alatti vizsgák rendje..... 99
V. 2. 8. Tanulói jogviszony keletkezésének és megszűnésének szabályai 99
V. 2. 9. Az éves munkatervben meghatározott programok..... 106
V. 2. 10. Az iskola nyitvatartása 106
V. 3. Balesetvédelmi oktatás az új tanév első tanórában 106

A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

I. A pedagógiai program érvényességi ideje

1. Az iskola 2015. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját e pedagógia program alapján.
2. A pedagógiai programban található új helyi tanterv 2020. szeptember 1. napjától az első évfolyamon és ötödik évfolyamon, majd ezt követően felmenő rendszerben kerülT bevezetésre.
3. A korábbi helyi tanterv 2023. augusztus 31. napján kifutott
4. Ezen pedagógiai program érvényességi ideje nyolc tanévre - azaz 2020. szeptember 1. napjától 2028. augusztus 31. napjáig- szól.

II. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

1. A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
   - A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógia programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
2. A 2014/2015-ös tanévben a nevelőtestület elvégezte a pedagógiai program teljes, minden fejezetre kiterjedő felülvizsgálatát és módosítását., majd 2020-ban az új NAT figyelembevételével módosításra került.
3. 110/2012. (VI. 4.) Korm. Rendelet Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról Az e rendelet mellékleteként kiadott Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) rendelkezései a nevelő-oktató munkának a nemzeti köznevelésről szóló törvény 5. § (1) bekezdés *b)–d)* pontja szerinti szakaszaira vonatkozóan határozzák meg az érvényes értékeket, műveltségképet, tudás- és tanulásértelmezést.

   (3) A Nat a kerettantervek – az iskolák helyi tantervének elkészítéséhez a szakmai tartalom kereteit kijelölve, biztosítva –

   a) az iskolai nevelés-oktatás pedagógiai feladatainak elvi, tartalmi és szemléleti alapjait,

   b) a közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait,

   c) a nevelő-oktató munka nemzeti köznevelésről szóló törvény 5. § (1) bekezdés *b)–c)* pontjában foglalt szakaszainak, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztési feladatait határozza meg, megteremtve ezáltal a köznevelés tartalmi egységét
4. A szülői szervezet 2015 májusában megismerte és véleményezte a programban leírtakat. Az SZMK 2020-ban megismerte és véleményezte a módosítást.
5. A pedagógiai program 2023 augusztusi módosítását szintén megismerte.
6. A pedagógiai program 2024 augusztusi módosítását szintén megismerte.

III. A pedagógiai program módosítása -Nkt.26.§ (1) alapján

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
   - az iskola igazgatója;
   - a nevelőtestület bármely tagja,
   - a nevelők szakmai munkaközösségei - a szülői munkaközösség; - az iskola fenntartója.
2. A tanulók a pedagógiai program módosítását az iskolaszék diák-önkormányzati képviselői útján javasolhatják.
3. A pedagógiai program módosítását az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé. A módosított pedagógia programot, a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

IV. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.
2. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
   - Az iskola fenntartójánál;
   - Az iskola igazgatójánál;
   - Az iskolai könyvtárban;
   - Az iskola honlapján;
   - - A Kréta és a KIR felületén.

V. Jogszabályi háttér:

- 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályáról
- 410/2023 (VIII.30.) korm rendelet
- 23/2004 (VIII. 27) tankönyv
- 1997. évi XXXI. törvény gyermekvédelem

I. Bevezetés - Az iskola bemutatása

I. 1. A település jellege

Dunaharaszti város északról Budapesttel, kelet felől Alsónémedivel, délről Taksonnyal, nyugatról Szigetszentmiklóssal, illetve természetes határként a Ráckevei-(Soroksári) Duna-ággal határos.

Lélekszáma kb. 26.000 fő. A lakosság döntő hányada a település agglomerációs jellegéből fakadóan munkahelyét a fővárosban találta meg. Dunaharaszti

megközelíthetősége viszonylag jó. Itt vezet el az M0-ás körgyűrű, a ráckevei HÉV, a MÁV és déli irányban a bajai út. (510-es főút).
A felnőtt lakosság, illetve a középiskolás réteg nagy része ingázással tölti szabadidejét, így a város "alvó" településnek tekinthető.

Dunaharaszti a századforduló idején árnyas folyópartjával, hangulatos kisvendéglőivel, a pesti polgárság kedvenc üdülőhelyévé vált. A ma embere is szívesen pihen a Duna partján, illetve a város szálláshelyein.
Említésre méltó a község határában húzódó Holt-Duna-ág, dél felől a Kálvária domb és a Paradicsom -sziget, melyek nagy természeti értékű területek.

Hagyományai
Dunaharaszti ősi település, legrégibb emléke 1305-ből való, fénykorát a XV. században, Mátyás uralkodása alatt élte. Lakói már ekkor javarészt iparosok voltak, iskolája megközelítette a mezővárosi rangját. A török hódoltság után a falu csaknem teljesen kipusztult. 1695-től folyamatosan németajkú telepesek érkeztek a Fekete erdő, Hall és Cannstadt (Württemberg, Bayern) környékéről s Dunaharaszti mintegy 200 évig folyamatosan fejlődő németajkú kisközség volt.
A német nemzetiség ma kb. 6000 főt számlál. Amennyiben hagyományápolásról beszélünk, úgy azon a nemzetiség évszázados szokásainak, kultúrájának, nyelvének, dalainak ismeretét és továbbadását értjük. Ezekből, a faktorokból a nyelv életben tartása a legfontosabb, hiszen "nyelvében él a nemzet" - és a nemzetiség is.
Ezt szolgálja az emelt óraszámú nyelvoktatás, illetve az idei tanévtől bevezetett emelt szintű német nyelvoktatás iskolai szinten. 2004. szeptemberétől a Dél-Pesti régió német nemzetiségi oktatással foglalkozó általános iskolái között az együttműködési megállapodás szellemében kölcsönös segítségnyújtás, egymás munkájának segítése, támogatása indul meg.
A Német Kisebbségi Önkormányzat feladata a kisebbség identitástudatának ébrentartása, a hagyományápolás, illetve a különböző iskolai és községi szintű német kapcsolatok szervezése, segítése.
A Kisebbségi Önkormányzat keretein belül működik a Haraszti Néptánccsoport és az Asszonykórus.
Szép szokás a május 16-i gyertyaúsztatás. Ez a hagyomány a német ajkú ősök "honfoglalására" emlékeztet, akik hajón, tutajon (Ulmer Schachtel) érkeztek ide. Dunaharasztit 1993 óta testvérkapcsolat fűzi a bajor Altdorf városához. Intézményünk, bár nemzetiségi nyelvoktatást már nem folytat, részt vesz a város hagyományainak ápolásában.

I. 2. Intézményi adatok

Az intézmény neve: Dunaharaszti Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola

Székhelye:	2330, Dunaharaszti, Eötvös u. 52.
Fenntartó:	Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ
Működtető:	Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ
Működési területe:	Dunaharaszti város
Intézmény jogállása:	önálló jogi személy
Gazdálkodása:	nem önálló gazdálkodó

I. 3. Iskolatörténet

Az 1970-es évek demográfiai robbanása szükségessé tette a nagyközség alapfokú oktatási intézményhálózatának fejlesztését. Megnyitotta kapuját az új gimnázium, az óvodák száma négyre szaporodott, s 1979-ben felépült a település harmadik általános iskolája a közigazgatási határtól alig 2 km-re, III. sz. Általános Iskola elnevezéssel. A 8 tantermes intézmény évfolyamonként 2 párhuzamos osztállyal sokáig, egészen 1990-ig váltott műszakban működött. Kisebb belső átszervezéssel, szükségmegoldásokkal sikerült megoldani az egy műszakos oktatást. A nevelőtestület stabilizálódása hagyományépítő, minőségi fejlesztő tevékenységre sarkallt. 1984-ben iskolánk felvette Kőrösi Csoma Sándor nevét. 1985-ben párhuzamos osztályaink egyikében megkezdtük a nemzetiségi német nyelvoktatást. 1987-ben az egészséges életmódra nevelő, állóképességet, becsületes küzdőszellemet alakító célzattal megalakítottuk diáksportkörünket (DSK). 1989-ben a szülők szabad nyelvválasztása eredményeképpen bevezettük az angol nyelvoktatást. A tananyaggal egyre inkább padhoz láncolt gyermekeink, felszabadítására, sokoldalú mozgásfejlesztésre 1992-ben beindítottuk az emelt szintű testnevelést. 2001-ben pályázatot adtunk be az ISM-hez, 2002. október 17én átadták a sportpályát. Az önkormányzat céltámogatású sportlétesítmény (tornacsarnok) pályázatot adott be, eredményeként 2004. március 29-én megtörtént az új tornaterem helyének kitűzése. Az építési munkálatok az év végére befejeződtek és 2004. december 18-án átadásra került az új szabvány méretű, kosárlabda küzdőtérrel bíró tornacsarnok. 2013/2014-es tanévtől sportorientált osztály indult felmenő rendszerbe az emelt szintű testnevelés helyett. 2018-ban kifutott az utolsó nemzetiségi németes osztály, helyette az emelt óraszámú angol és német nyelvoktatás folyik. 2020 szeptemberétől ezt felmenő rendszerben felváltotta az emelt szintű német és angol nyelvoktatás. 2014. augusztus 28-ára Dunaharaszti Város Önkormányzata 4 új, könnyűszerkezetes teremmel bővítette az intézményt. Iskolaudvarunk folyamatosan fejlődik, bitumenes kézilabdapályánk 2019-ben műanyag burkolatot kapott, kialakításra került egy szabadtéri edzőpark, megújult és új játékokkal bővült iskolai játszóterünk. Tornatermünkben egy mászófal került kiépítésre a gyerekek mozgásigényének kielégítése céljából.

Régi faházunk egy részének lebontásával még egy fedett szaletli valósult meg, másik része felújításra került. Alapítványi és MOL pályázati forrásból további parkosításra, padok kihelyezésére került sor, hogy környezetünk még zöldebb, élhetőbb legyen.

I. 4. Az iskola tanulói, szociális környezetük

Dunaharaszti kertváros jellegű. Tanulóink többsége saját családi otthonban él. A gazdasági átalakulás pályamódosítási terhet rótt a szülők jó részére. Megszaporodott a vállalkozók száma, illetve átmenetileg megnőtt a munkanélkülieké is. A városba települt új vállalatok (pl. Coca-Cola; Schwarczmüller; Mann;) és a bevásárlóközpontok enyhítik az elhelyezkedési problémát. Városunk dinamikus fejlődése és az egyre-másra létesülő új lakóparkok, társasházak létrejötte egyre több fővárosi családot csábít Dunaharasztiba. Ilyen nagyságrendű beköltözés mellett az infrastruktúra fejlesztése és a bölcsőde – óvoda – iskola - hálózat fejlesztése elengedhetetlen.

A szülők megfelelő számban igénylik gyermekük egész napos foglalkoztatását. A veszélyeztetett, hátrányos helyzetű és nehezen nevelhető gyermekekkel mindig számolnunk kell, számuk azonban csak lassan emelkedő tendenciát mutat. Az elmúlt években a BTMN-es és az integrált SNI-s gyermekeink száma is növekedésnek indult, amivel szintén foglalkoznunk kell.

Tanulócsoportjaink alakulása:

Tanulócsoportjaink száma összesen:20-21		
Ebből:	sportorientált osztály	7-8
	emelt szintű nyelvoktató osztály	12-13
Egyéb:	Napközis csoport	10-11
	Tanulószoba	1-2

A szülők érdekképviselete a Szülői Munkaközösség keretein belül valósul meg, mely aktívan segíti munkánkat. Az iskolánk megítélése véleményük alapján pozitív**.**

I. 5. Pályaorientáció

Az ezredfordulót követően a tanulók pályaorientáltságában szemléletváltás következett be. Iskolai képzésüket hosszabb futamidőre tervezik. Az érdeklődés középpontjában az informatikai ismeretek alkalmazása és az idegen-nyelv tudás áll eszközként a jó anyagi megélhetés eléréséhez. A felsőfokú oktatási intézményt megcélzó tanulóink két tannyelvű vagy idegen nyelvet magas óraszámban oktató gimnáziumba jelentkeznek. Alapfeladatunk a továbbtanulásra való felkészítés.

Pályaorientáció százalékos arányban

Tanév	Gimnázium	Szakgimnázium (a 2016/2017-es tanév előtt szakközépiskola)	Szakközépiskola (a 2016/2017-es tanév előtt szakiskola)
2008/2009.	40%	48%	12%
2009/2010.	44%	50%	6%
2010/2011.	32%	21%	17%
2011/2012.	50%	34%	16%
2012/2013.	53%	42%	5%
2013/2014.	64%	34%	2%
2014/2015.	53%	43%	4%
2015/2016.	53%	43%	4%
2016/2017.	52%	45%	3%
2017/2018.	54%	41%	5%
2018/2019,	58%	37%	5%
2019/2020	48%	38%	14%
2020/2021	50%	49%	0% (1 nem tanult tovább)
2021/2022	40%	55%	5%
2022/2023	56%	44%	0 %
2023/2024	50%	48%	2%

Továbbtanulási mutatók:

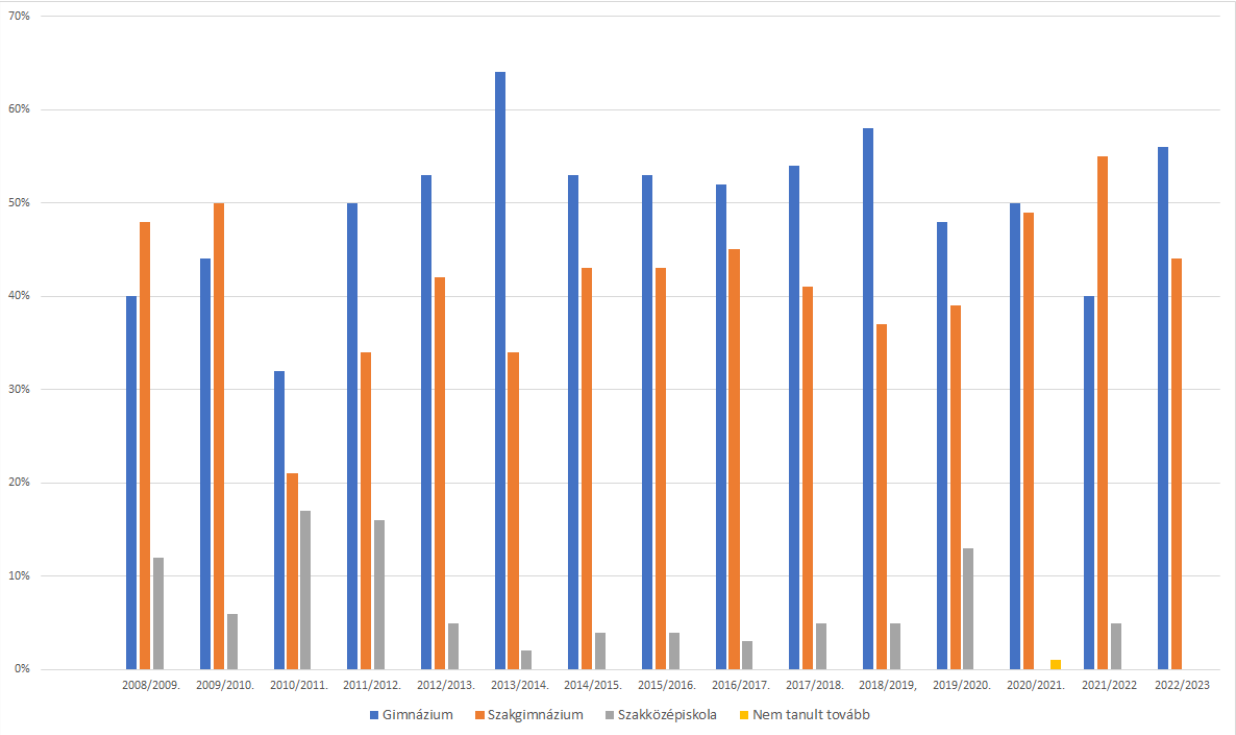

I. 6. Humán feltételek

Az intézmény engedélyezett pedagógus státusza 2023-ban: **43 fő,** iskolapszichológus: 1 fő
A felső tagozatban dolgozó tanárok harmada egyetemi végzettségű.
Második diplomáját **8 fő,** harmadik diplomáját 4 **fő** szerezte meg eddig a posztgraduális képzés keretein belül.
Tantestületünk egységes, egészséges szellemiségű, innovációra nyitott, IKT kompetenciáit folyamatosan erősíti. A közösség egymást tisztelő, segítő, jó hangulatú. A pedagógusok 70 %-a 5-15 éve törzstag. Bejáró pedagógus a település 5 km-en kívül eső körzetéből 14 fő.

Az intézményben a következő munkaközösségek működnek:

Alsó tagozatban:	1 alsós (1-4. osztályok)
	1 napközis
Felső tagozatban:	1 gyógy-és fejlesztőpedagógiai
	1 humán
	1 nyelvi
	1 osztályfőnöki
	1 reál
	1 testnevelés
	1 környezet- és természetvédelmi

NOKS:

könyvtáros: 0,5 fő

rendszergazda: 1 fő

iskolatitkár: 2 fő

pedagógiai asszisztens: 2,5 fő

gyógypedagógiai asszisztens: 2 fő

Technikai dolgozók*:*

gondnok-kertész: 1

fő portás: 1 fő

takarító: 7,5 fő

I. 7. Tárgyi feltételek

Az iskola betonelemekből albafal szerkezettel készült, lapos tetejű épület. Az épület két ütemben épült, 1979-ben a kétemeletes szárny, 1982-ben a 400 adagos főzőkonyha és a tornatermi blokk készült el. A konyha 2017 óta csak melegítőkonyhaként működik. Az épület már az átadás pillanatában kicsinek bizonyult. 1990 után az első és második emeleti zsibongók részleges beépítésével, illetve az udvaron található faház üzembe helyezésével próbáltunk az aggasztó terem szűkén enyhíteni. A faház azóta részlegesen lebontásra került, tároló funkciót lát el. 2014-ben 4 új, könnyűszerkezetes teremmel bővültünk, de még így is kevés a hely. A sportorientált osztály feladatait:

- egy (18m x 11 m) szabványon aluli tornaterem
- egy 21x35 m-es szabvány kosárlabda pálya méretű, önálló fejépülettel bíró korszerű tornacsarnok
- egy sportudvar (műanyag borítású kézilabda pálya; 200m-es Hykkom gumi burkolatú futópálya, 2 db távolugró hely) látják el.

A napközi feladatait egy EU-s szabványnak megfelelő folyamatosan megújuló játszótér és egy 2019-ben átadott szabadtéri edzőpark segíti. A tárgyi feltételek, és szaktantermek kialakítását a Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ ütemezi. Szaktanteremként a folyosóból leválasztott számítástechnika terem, a matematika szaktanterem, a tornaterem, illetve tornacsarnok funkcionál. Jelen épületkonstrukcióban nem alakítható ki a szaktantermi rendszer. Az iskola bővítése elengedhetetlenül szükséges.
Az épületben található még stúdió, orvosi szoba, 2 fejlesztő szoba, 1 logopédiai helység, 1 testnevelői szoba, egy kis könyvtár, Arizona szoba és egy szertár (mely 2x4m-es alapterületével nem elégíti ki az igényeket.)

I. 8. Az iskola kapcsolatai

Városunk oktatási intézményeivel:

Óvodák:

- kölcsönös látogatás, iskolában nyílt nap,
- az óvodák nyílt napján a tanítók hospitálnak.
- városi beiskolázási fórumra az igazgatóság látogat el
- giliceavató augusztus utolsó hetében a leendő elsősöknek.

Általános iskolák:

- tanulmányi versenyek
- sportversenyek
- közös nevelési értekezletek, szakmai napok

Önkormányzat bizottságaival:

Szociális és egészségügyi	segélyezések, támogatások
Oktatási, ifjúsági, sport	oktatásirányítási feladatokban támogatás
Polgármesteri hivatal:	gyermek- és ifjúságvédelmi előadójával műszaki osztállyal
Gyermekjóléti Szolgálat:	pszichológiai, pedagógiai, fejlesztő foglalkozás, családgondozás, esetmegbeszélés
Művelődési Ház:	rendezvények, kiállítások látogatása
Könyvtár:	könyvtári órák
DMTK:	labdarúgó, karate, kosárlabda, asztalitenisz és birkózó szakosztályainak edzés-helye iskolánk tornaterme, csarnoka
Nevelési Tanácsadó:	szakértői vizsgálatok, SNI, BTM ellátás
EGYMI	utazó gyógypedagógusaik: SNI tanulóink egy részének ellátása

Külső kapcsolatainkban jelentős:

Oktatási Hivatal	szaktanácsadás, pedagógus külső szakmai ellenőrzése, minősítés

Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ	tanügy-igazgatási feladatok, működtetési feladatok

I. 9. Hagyományteremtés

Egyéni arculatunk kialakításának egyik motiválója a névadó Kőrösi Csoma Sándor. A hagyományteremtés megvalósulása:

– Diáknap keretében - iskolai megemlékezés, helyesírási és tanulmányi verseny, sportvetélkedők (tanár-diák); szellemi vetélkedő, akadályverseny, rajzkiállítás. – Kőrösi – hét, Kőrösi gála
– A helyi iskolák közti, körzeti, levelező tanulmányi versenyek

Iskolai szintű rendezvények:

Évnyitó, évzáró ünnepélyek
Giliceavató az elsősöknek
Erdei iskolák
Határtalanul pályázati utak
1-2 napos osztálykirándulások
Népmese napja
Terménynap (kétévente)
Állatok világnapja
Márton napi felvonulás/vígasságok
Mikulás
Karácsonyi műsor
Karácsonyi hangverseny
Farsang
Tavaszköszöntő
Egészségnap
Nyílt hét
Témahetek
Házi és városi szintű tanulmányi versenyek
Ballagás
Nyári táborok

Nemzeti ünnepeink iskolai szintű megemlékezései:

Október 6. Aradi vértanuk emléknapja
Október 23. 1956-os forradalom emléknapja
Február 25. a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapja
Március 15. 1848/1849-es forradalom emléknapja

Április 16. a holokauszt áldozatainak emléknapja

Június 4. Nemzeti Összetartozás Napja

A város önkormányzatának felkérésére időnként városi szintű megemlékezések műsorát biztosítjuk.

Osztálykeretben szervezett rendezvények:

- Halloween party
- Mikulás
- Karácsony
- Anyák napja

A nevelőtestület életében kialakult hagyományok:

- évenkénti tanári kirándulás
- karácsonyi közös vacsora, beszélgetés
- őszi bográcsozás
- Márton-napi vígasságok
- tanévzáró beszélgetés
- Költészet napja- városi szavalóverseny
- rendszeres színházlátogatás a József Attila Művelődési Házban
- őszi-tavaszi futóverseny az iskolák között
- egyéb sport rendezvények (városi sorverseny)
- városi matek logi, városi infó találkozó
- városi beiskolázási fórumon való részvétel a beiskolázást megelőzően
- nyílt nap az óvodások számára
- Kőrösi Gála

ERŐSSÉGEK:	GYENGESÉGEK:
Magasfokú szülői érdeklődés az iskola iránt Egységes, nyitott, jól képzett tanári kar Partneri kapcsolat a szülőkkel A gyermekek továbbtanulási mutatói és verseny eredményei kiválóak Színvonalas, kiegyenlített oktatás Jól működő nyelvoktatás és sportorientált testnevelés Közösségépítés kiemelt szerepe Sportudvar **és tornacsarnok** **Játszóudvar, igényes udvari környezet** Jól működő alapítvány **Matematika szaktanterem** **Fejlesztő munka, SNI, BTM** ellátás **IKT eszközellátottság**	Hiányos tárgyi feltételek A tanulók neveltségi szintje közepes Magasak az osztálylétszámok**, kevés csoportbontás** **Szaktantermek (technika, nyelvi, rajz és vizuális kultúra) hiánya** **Zsúfoltság** **Kulturált, méretes étkező hiánya** **Tanári szoba zsúfoltsága Szaktantermek hiánya** **Futókör burkolatának hiányossága**
LEHETŐSÉGEK:	VESZÉLYEK:
Tudatosabb nevelői munka Iskolabővítés Árnyaltabb nyelvoktatási struktúrák bevezetése innovációk adaptálása ÖKOISKOLA cím elnyerése Jól szervezett munkaleosztás Testvérkapcsolat • határon túli magyarsággal • német nyelvterületen • angol iskolákkal, iskolásokkal Nyelvi labor újbóli kiépítése	Egyéni bánásmód felszínessé válik Pedagógus túlterheltség, frusztráltság Zsúfoltság miatt romlik a fegyelem Minőségi munka romlása Gyerekek átirányítása beiratkozáskor.

II. Az iskola nevelési programja

II. 1. Általános alapelveink, célkitűzéseink a nevelésben

Alapelvek

Az iskola felelős a gyermekek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődéséért, a gyermek - és tanulói közösség kialakulásáért és fejlődéséért. Ennek érdekében:

- a gyermek, a tanuló személyiségének fejlesztésében, képességeinek kibontakoztatásában együttműködik a szülővel,
- a gyermekközösség, a tanulóközösség kialakítása, fejlesztése során a szülők közösségével együttműködve végzi nevelő-oktató munkáját, felkészíti a tanulót a családi életre, családtervezésre.

A nevelési-oktatási intézménynek gondoskodnia kell:

- a rábízott gyermekek, tanulók felügyeletéről,
- a nevelés és oktatás egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséről,
- a tanuló és gyermekbaleseteket előidéző okok feltárásáról és megszüntetéséről,
- a gyermekek, tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának lebonyolításáról,
- a nevelési-oktatási intézménybe történő belépéstől a nevelési-oktatási intézmény jogszerű elhagyásáig terjedő időben, gondoskodik a tanuló testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről, továbbá a nevelési, ill. a pedagógiai program részeként tartott kötelező, a nevelési-oktatási intézményen kívül tartott foglalkozások, programok ideje alatt.
- GDPR betartása és betartatása az iskolai és iskolán kívüli programok esetén is.

Célunk: olyan szintű alapvető ismeretek birtokába juttatni tanulóinkat, amellyel megállják helyüket a társadalomban. Képesek legyenek beilleszkedni az őket körülvevő környezetükbe. Rendelkezzenek

- alapvető erkölcsi és magatartási szokásokkal, a kulturált viselkedés alapjaival,
- megfelelő önismerettel, toleranciával a másság iránt,
- kellő önfegyelemmel, szorgalommal, kudarctűrő képességgel, tisztességgel,
- életkoruknak megfelelő tanulási szokásokkal, kötelességtudattal és az önálló ismeretszerzés képességével.

Legyenek nyitottak a világban, Európában zajló gazdasági, társadalmi folyamatok iránt. Tanuljanak meg önállóan ismeretet szerezni, tanulni, munkát végezni. Legyen saját nemzettudatuk, megfelelő önértékelésük, énképük.

Célunk: olyan demokratikus légkörű iskola, ahol a tanár és a diák szívesen és eredményesen működik együtt. Olyan félig érett, nyitott fiatalokat akarunk kibocsátani iskolánkból, akik – anyanyelvi és kommunikációs készségük, idegen nyelvű kommunikációs alapjaik, kreatív gondolkodási és probléma-megoldó készségük, tudatos **egészséges életmódjuk, életvitelük és testi kultúrájuk**, döntési készségük alapján képesek lesznek magasabb szintű ismeretek megszerzésére, melynek segítségével tanulóink megállják a helyüket az életben.

Törekszünk a tanulói kudarcok számának csökkentésével, fejlesztéssel, felzárkóztatással az optimális esélyegyenlőség megteremtésére. Tudatosan ráneveljük gyermekeinket az elkerülhetetlen kudarc elviselésére, feldolgozására, újabb negatív élmény kiküszöbölésére.

II. 2. Követelmények

Az iskolából kikerülő tanuló önállóan is képes legyen tudása bővítésére, fejlesztésére. Alapismerete alkalmazható legyen a mindennapi életben és továbbtanulásában egyaránt. Legyen képes ismerete, kommunikációs készsége (írás, olvasás, számolás. beszédkommunikáció, idegen nyelvi ismeret, viselkedéskultúra) birtokában tudatosan és igényesen élő, feladatot vállaló, teljesítő egymást segítő ifjúvá válni.
Jellemzője legyen:

- színvonalas alapműveltség, kreatív nyitott sokoldalúság
- egymás tisztelete és mások értékeinek megbecsülése
- etikus, alkotó diákélet, életkoruknak megfelelő értékrend, döntési képesség
- felelősségvállalás

A meghatározott órakeretben, a megválasztott koordinált tananyaggal és tankönyvi tartalommal alakuljon ki a tanulókban a megfigyelés-centrikus gondolkodás, a memorizálás, az ismeretek felidézésének képessége, az emlékezet, - a komplex látásmód, fokozott beszéltetéssel a helyes kommunikáció, előadásmód az összehasonlítási, a viszonyítási és bizonyítási vagy cáfolási képesség - csoportosítási, rendszerezési képesség, a kiemelés, az általánosítás, az indoklás, az ítéletalkotás és következtetés képessége, a kreativitás a tanítás-tanulás folyamatában, az egyéni képességek kibontakoztatása differenciált feladatok, programok megoldásával, a tanárdiák kapcsolatok, a tárgyi kötődés.
Éljenek az alkotás lehetőségével, mivel a tanítás-tanulás folyamatában módjuk van egyedi tanulói elgondolások kivitelezésére. Törekedjenek az iskolai értékrend és normák megismerésére, elsajátítására, megtartására.
Legyenek képesek önmaguk és mások munkájának objektív megítélésére, legyen reális, határozott állásfoglalásuk. Véleményük nyílt, jobbító szándékú legyen.

II. 3. Feladatok

A kiemelt fejlesztési feladatok

Az új Nemzeti Alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek. Összekötik a műveltségterületek bevezetőit és fejlesztési feladatait.

Énkép, önismeret

Az egyén önmagához való viszonya, önmagáról alkotott képe, a személyiség belső diszpozíciói saját befogadó-alkotó tevékenysége során alakulnak ki, csakúgy, mint a személyiségére jellemző egyéb tulajdonságok. Az egyén maga határozza meg tevékenysége irányát, és aktivitásának mértéke, színvonala is nagymértékben függ az önmagáról, képességeiről, igényeiről alkotott képtől és az önmagával szemben támasztott elvárásoktól.
A Nemzeti Alaptantervben megnevezett értékek és kompetenciák csak akkor épülnek be a tanulók önképébe és válnak magatartást irányító tényezőkké, ha a tanulók maguk is

részeseivé válnak az értékek megnevezésének, azonosításának, megértik következményeiket, és megismerik az elsajátított tudás, készségek működését, felhasználhatóságát. Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe, önreflexióikba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, tanulást segítő beállítódásokat, motívumokat, a tanítás-tanulás egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában. Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

Hon- és népismeret

Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, *nemzeti kultúránk* nagy múltú értékeit. Ennek során tanulmányozzák a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát, ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék meg a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit.

Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése. Az új NAT a fiatalokat a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, ápolására, az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre ösztönzi.

A Dunaharaszti Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskolába lépő gyermekekből a tantestület nyolcadik osztály végére a német és az angol nyelvet jól beszélő, kellő informatikai ismerettel rendelkező, a világra nyitott, sokoldalú, harmonikus, jó neveltségi szinttel rendelkező személyiségeket szeretne formálni, akik ápolják a német és angol hagyományokat. A felső tagozaton a társadalmi szükségleteket is figyelembe véve bővítjük a tanulók nyelvi ismereteit, továbbá hozzásegítjük őket a sikeres pályaválasztáshoz. Heti 5 órában folyik a német nyelvtanítás, 2020-tól emelt szintű nyelvoktatási formában. Az angol vagy a német nyelvoktatás iránti igényét a szülő az első osztályba történő beíratáskor jelzi. A nyelv oktatásának ellátására az iskolavezetőség jelöli ki a pedagógusokat az adott osztályokba. A nevelő oktató munka elsődleges célja megfelelő idegen nyelvi kompetencia birtokába juttatni diákjainkat, hogy használható nyelvtudással kerüljenek a középiskolákba. A célok közé tartozik mindkét népcsoport kultúrájának, szokásainak, hagyományainak megismerése,

bemutatása. Csak egymás megismerésével alakulhat ki a mássággal szembeni tolerancia.
Feladatunk a szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti és nemzetiségi hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeink tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése. Ezt segíti a hetedikesek számára szervezett Határtalanul utazások lehetősége, az idegen nyelvi táborok, a nyelvi tanulmányi kirándulások.

Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállamban a társadalom fejlődésének és az egyén sikerességének, boldogulásának s nem ritkán boldogságának is egyik fontos feltétele az egyén részvétele a civil társadalom, a lakóhelyi, a szakmai, kulturális közösség életében és/vagy a politikai életben. Olyan részvétel, amelyet a megfelelő tudás, a társadalmi együttélés szabályainak kölcsönös betartása, az erőszakmentesség jellemez, és az emberi jogok, a demokrácia értékeinek tisztelete vezérel. A Magyar Köztársaság közoktatási rendszerének tehát egyik alapvető feladata olyan formális, nem formális és informális tanulási lehetőségek biztosítása, amelyek elősegítik a tanulók *aktív állampolgárrá válását.*
Az aktív állampolgári léthez *ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság* szükséges. A megfelelő ismeretek az Ember és társadalom műveltségi területre koncentrálódnak, a képességek, értékorientációk, beállítódások fejlődéséhez az iskolai tanulás teljes folyamata és az iskolai élet teremthet lehetőségeket. Az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképességek (pl. a társadalmi viszonyrendszerek felismerésének képessége, az egyenlő bánásmódhoz való jog felismerésének képessége, a konfliktuskezelés, a humanitárius segítségnyújtás, az együttműködés képessége), értékorientációk, beállítódások (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) elsajátítását döntően a tanulók aktív részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások minősége, illetve az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosíthatja. Ezek megvalósulásában nagy szerepe van a Diákönkormányzat aktív tevékenységének.

Gazdasági nevelés

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát; e tudás általános műveltségünk részévé vált. A gazdaság alapvető összefüggéseit értő és a javaikkal okosan gazdálkodni képes egyének nélkül nem képzelhető sem működő demokrácia, sem életképes piacgazdaság. Minden olyan országnak, amely anyagi biztonságra törekszik és szeretne helytállni a globális versenytérben, elemi érdeke, hogy állampolgárai nyitottak legyenek a gazdaság világa felé. A társadalom számára is nélkülözhetetlen, hogy tagjaiban pozitív attitűd alakuljon ki az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség iránt. Értsék a fogyasztás gazdaságot mozgató szerepét, saját fogyasztói magatartásuk jelentőségét, felelősségét. Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak,

mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát. A különböző országos témahetek programjába való bekapcsolódás segíti ennek elérését. Hozzájárul annak a képességnek a kialakításához, hogy megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között. Elősegíti, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is. Nemcsak az egyén létérdeke, hogy okos döntéseket tudjon hozni, amikor hitelekről vagy megtakarításokról van szó, hanem a társadalomé is.

Környezettudatosságra nevelés

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezet megóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a *társadalmak fenntartható fejlődését.* A fenntartható fejlődés feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatívan gondolkodnak, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság területén, és felelősséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikért.

Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére. Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, akkor képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartásnak a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvnek kell lennie egyéni és közösségi szinten egyaránt.

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait a környezeti következmények tükrében. Értsék a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét.

Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok közös kezelése es megoldása terén. Iskolai környezetükben, a mindennapok részeként is számos lehetőséget biztosítva a környezettudatosságra, valamint tematikus táborok, szabadidős programok szervezésével válhat még hatékonyabbá a nevelés.

II. 3. 1. A személyiségfejlesztés

„A személyiség az egyedi, a különös és az általános lelki tulajdonságok összessége." (Rubinstein)

A személyiség kialakulásának belső feltétel rendszerét az adottságok alkotják. Az adottságokra épülnek az alapképességek. Az érzékelés, az észlelés, a megismerés minden esetben értelmi tevékenység is. Az emlékezet működésének köszönhető, hogy tapasztalataink elraktározódnak, a képzelet a régi képeket szétbontja, és megfelelően újra csoportosítja. A gondolkodás az emberi megismerés és alkalmazás legmagasabb rendű módja.

Az érdeklődés, a figyelem, a szándékos figyelem, az akarat fejlesztése fontos momentumok a személyiség fejlesztésében.

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján. Tudatosítanunk kell a tanulókban, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra. Az iskolának - a tanulók életkorához és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtania a *munka világáról.* Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek elősegíthetik, hogy a tanulók kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve ön- és pályaismereteiket. A pályaorientáció csak hosszabb folyamat során és csak akkor lehet eredményes, ha a különböző tantárgyak, órán és iskolán kívüli területek, tevékenységek összehangolásán alapul. Kiemelt figyelmet igényel *a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége* egyéni és társadalmi szinten egyaránt.

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a *szociális és állampolgári kompetencia* tudatos, pedagógiailag tervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszer kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában. A szociális kompetencia fejlesztésében kiemelt feladat a segítéssel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos magatartásmódok kialakítása. A szociális és társadalmi kompetencia fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, az öntudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek (pl. vállalkozó-, gazdálkodó- és munkaképesség).

Testi és lelki egészség

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a *pozitív*

beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékként való tiszteletére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, fiatalokat arra, hogy önálló, életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet - elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok -, egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit. Készítsenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére. Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogosközlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utas balesetek elkerülésének módjaira. Figyelmet kell fordítani a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására). Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek - különösen a serdülőknek - a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésében.

Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az *iskolai környezet* is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

Testi nevelés

A személyiség sokoldalú fejlesztésének igénye a testi nevelést a nevelés szerves részévé teszi.

A testi nevelés alapvető célja, hogy tanulóink felnőve, fizikailag fejlett, akaraterős, életvidám emberek legyenek, akik képesek a társadalom érdekében végzendő szellemi és fizikai munkára, a haza megvédésére.

A testi nevelés célkitűzéseinek megvalósítása valamennyi nevelési tényező szoros összefogását, közreműködését teszi szükségessé.

A nevelőmunkánk fontos feladata, hogy a testi fejlődést befolyásoló tényezőket a személyiségfejlesztés szolgálatába állítsuk:

- egészséges napirend, életrend,
- a tanulás és a szellemi munka higiéniája,
- egészségügyi szabályok,
- védekezés baleset ellen,
- edzés,
- testnevelés, sport, mozgásos játékok, fizikai munka,

A gyermekek versenyzésével szemben támasztott követelmények:

- adjanak a tanulóknak alkalmat arra, hogy teljesítőképességeiket sokoldalúan próbára tehessék,
- segítsék a tanulókat teljesítőképességük tárgyilagos értékelésében, mozdítsák elő a tanulók sokoldalú fejlődését,
- mozdítsák elő a tanulók sokoldalú fejlődését, járuljanak hozzá teljesítőképességük fokozásához,
- járuljanak hozzá az egészséges életmód szokásainak kialakításához, – támogassák az iskolának a közösségi érzés fejlesztésére, végső fokon a hazaszeretetre irányuló nevelőmunkáját.

Világnézeti nevelés

A világnézeti nevelés helyes értelmezése

„A világnézet meggyőződéssé szilárdult eszmerendszer." A nagyszámú meghatározás közül, véleményünk szerint, ez segít hozzá legjobban a nevelés e területén adódó problémáink és feladataink helyes megközelítéséhez. Kifejezi, hogy a világnézet nem csupán a természetről és a társadalomról alkotott nézetek összessége, hanem erkölcsi normák rendszere is. A meggyőződéssé vált világnézet az ember erkölcsi arculatát is meghatározza.

Hazafiságra nevelés

Az ember erkölcsi arculatának egyik legjellemzőbb vonása, hogy szereti hazáját, népét megbecsüli történelmi, kulturális hagyományait. A hazaszeretet ismereteken alapul. A hazaszeretetre nevelés során arra kell törekednünk, hogy maradandó ismereteket nyújtsunk, formáljuk a gyermekek érzelmeit, buzdítsuk és tegyük képessé őket hazafias tettek végrehajtására.

A hazafias nevelés összes lehetséges módszerét fel kell használnia a pedagógusnak, amikor megismerteti a hazai tájat, a nép történelmi múltját.

A hazafiság gondolati tartalmának kialakítása

a szülőföld és a hazai táj megismertetése, séták és kirándulások alkalmával, történelmi múltunk megismertetése, tanítási órákon, tanulmányi kirándulásokon, múzeum látogatásokkal, Határtalanul program keretében szervezett határ menti területekre történő utazásokkal.

Munkára nevelés

Az oktató-nevelő munka egységes rendszerében megvalósuló munkára nevelés feladata, hogy formálja a tanuló személyiségét, alakítsa a gyermek erkölcsi arculatát.

Formáljuk a rendszeres tanulás, a szellemi tevékenység, a gyakorlati-fizikai munka készségeit, elmélyítjük a felelősség- és kötelességtudatot. Mindezzel szoros egységben kialakítjuk bennük az egyéni és társadalmi tulajdon védelmét és megbecsülését. A

gyermeket a közösségi jellegű tanulás és munka mind önállóbb megszervezésével, hajlamaink fejlesztésével a továbbtanulásra és pályaválasztásra készítjük elő.

A tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztése érdekében a munkára nevelés kérdéseit a gyermeki tevékenység következő területein világítjuk meg:

- a tanulás, a rendszeres tanulás kialakítása,
- önkiszolgálás, házi munka,
- közhasznú munka, – tulajdon védelme,
- felkészítés az élethivatásra.
-

Humanizmusra nevelés

Erkölcsünknek - mely az ember felemelkedését és teljes emberré formálódását szolgálja - egyik legalapvetőbb vonása a humanizmus. Kibontakozása bonyolult, kölcsönös összefüggésben áll társadalmunk fejlődésével. Amilyen mértékben erősödik, tökéletesedik társadalmi rendünk, olyan szinten, annak megfelelően bontakozik ki humanizmusunk is, és válik egyre szélesedő igénnyé társadalmunkban.

Ezt az igénylét megváltozott körülményeink indokolják, továbbfejlődését pedig csak a talajon állva biztosíthatjuk. Ugyanakkor „előrehaladásunknak is egyik előfeltétele társadalmunk humanista jellegének megfelelő szintű kibontakozása".

Legjellemzőbb vonás a *mélységes tisztelet az ember iránt*, mely a legmagasabb követeléssel párosul az egyénnel (közösséggel) szemben.

E *fogalom alá tartozik az igényesség* magunk és embertársaink magatartásával, tevékenységével.

Esztétikai nevelés

Az esztétikai nevelés tulajdonképpeni tartalma: bensőséges találkozások létrehozása - meghatározott célok érdekében, megfelelő tervszerűség alapján - a tanulók és az esztétikum különféle megjelenési formái (s különösképpen a művészeti alkotások) között, hogy ezáltal a körülöttük levő valóságot esztétikailag *elsajátítsák.* A pedagógus legfontosabb feladata e találkozások létrehozása, megszervezése s az arról való gondoskodás, hogy e találkozások a nevelés célját szolgálják, elősegítsék a tanulók személyiségének formálódását, alakítását. Fontos hogy az iskolában is esztétikus tantermi, folyosói és udvari környezet vegye körbe a gyerekeket.

A nevelés területei

1. a természet szépségének észlelése, tudatos élvezése, és megóvása,
2. a tárgyi környezet szépségének észlelése, megteremtése és értékelése,
3. a magatartás esztétikája,
4. a munka és a munkatermék esztétikuma,
5. szépirodalmi kulturáltság fejlesztése,

6. a képzőművészeti kulturáltság fejlesztése,
7. a zenei kulturáltság fejlesztése,
8. a színház-és a filmművészettel kapcsolatos kulturáltság fejlesztése,

Az erkölcsi nevelés

A gyermekek erkölcsisége elsősorban közvetlen környezetének hatására formálódik. Az életkörülmények állandó hatótényezőjeként az ismételt a viszonylag tartós tapasztalatok élmények rendszere az, amely személyiségformáló hatású. A gyermek iránt támasztott követelmények és a gyermek cselekedeteit követő értékelés elismerés, jutalmazás, vagy elmarasztalás, büntetés alkotják jövendő cselekedeteinek motivációs bázisát. A tapasztalás a gyermek tevékenységének egészében megy végbe. A tapasztalatnak, amelyet a gyermek a különböző erkölcsi helyzetek átélése alkalmával szerzett; magatartás szabályozó hatása van. Fontos az erkölcsi helyzetek újra átélése is. A tömegkommunikációs eszközök szintén közvetítenek erkölcsi vonatkozású információkat. Jelentős feladata az intézményes nevelésnek az ifjúság erkölcsi felkészítése a társadalmi életre.

II. 3. 2. A gyermekközösség fejlesztése

Az élő, működő tanulóközösség, az osztályfőnök leghatékonyabb segítője. Lehetővé teszi, hogy a nevelés követelményei a közösség saját törekvéseivé váljanak; megsokszorozza a nevelőtestület munkájának hatását. Mozgósít, fejleszt. Sokirányú tevékenységrendszert alakít ki, gyakoroltatja a társadalmi együttélés formáit.

Az iskolai házirend alapján demokratikusan alakítja ki az osztályközösség életének szabályait, szervezi az osztályközösség sokoldalú tevékenységét. Bevonja a tanulókat a közös élet tervezésébe s a tervek végrehajtásába.

A közösségi kapcsolatok fejlődése

A felső tagozaton folyó közösségi nevelés hatékonyságát és fejlődési ívét sok tekintetlen megszabja az 1-4. osztályban szerzett közösségi tapasztalatok mértéke, az önkormányzás elemi gyakorlata s a közösségben való mozgás és tevékenység ott elsajátított készségeinek és szokásainak rendszere.

A közösségi kapcsolatok és a belső rétegződés formái (baráti csoportok, párok, hármasnégyes csoportok, spontánul alakuló rangsorok stb.) meglehetősen tagoltak és differenciáltak lesznek. Az új felső tagozatosak viszonylag hamar alkalmazkodnak iskolai munkájuk újfajta körülményeihez, és rövidesen otthonos biztonsággal mozognak a nagyobbak között. Az 5-6 osztályosok az általános iskolás korosztály legmozgékonyabb, leginkább vállalkozó szellemű csoportját alkotják.

Az 5-6 osztályos közösségek - természetes velejárója ez a prepubertás kornak - érzelmileg feszültebb, külsőleg mozgalmasabb életet élnek. Nehezebben viselik el a kényszerű passzivitást, ajánlatos tágabb teret biztosítani a nagyobb motorikus aktivitást igénylő és változatosabb formáknak: a csoportos játékoknak, együttes munkáknak, a

játékdélutánoknak, a gyakori együttes élményeknek és egyéb, magas érzelmi feszültséggel járó alkalmaknak.
Nagyobb csoportokban az e korosztályhoz tartozó gyerekek közötti kapcsolatok igen könnyen fellazulnak, elvesztik szervezeti kereteiket, és eltömegesednek. Ajánlatos minél gyakrabban tagoltabb, kisebb csoportokban, szilárd szervezeti formákban mozgatni őket. az 5-6 osztályosok nagy szívesen dolgoznak együtt az idősebbekkel, ha iskolai feladatokról van szó.
7. osztálytól kezdve azután némileg lehiggadnak; viharos külsőleges aktivitásuk mérséklődik, mert önuralmuk és önfegyelmük növekszik. Erősödik a magatartás tudatos és tartós irányítása és szabályozása is. A 11-12 éves kort olyannyira jellemzi a társas kapcsolatok igénye s a kontaktuskeresés és a csoportalkotás, hogy olykor „gangkorszaknak" is nevezik ezt az időszakot.
Életükben rendszerint jelen van a *titkosság romantikus eleme*: hangzatos neveket választanak, alapszabályokat szerkesztenek, esküt tesznek, rejtekhelyet keresnek. Intenzív belső kontaktust építenek ki, gyakran és huzamosabb ideig tevékenykednek együtt. Az iskola körüli tereken, udvarokban, utcasarkokon, s a lakásokban szinte nap mint nap változatos és színes élet folyik.
Bennük születnek az egész általános iskolás kort végig kísérő erős baráti kapcsolatok, a rendkívül erősen összekovácsolódott kettes, hármas, négyes alakulatok. Ezért módfelett kívánatos, hogy a spontán csoportok - lehetőség szerint - minél inkább egybeessenek az intézményesített közösségi formációkkal.

A 6.-7. osztályban különösképpen fontos, hogy erőteljesebbé váljanak a romantikus elemek, szaporodjanak a nagyobb erőfeszítést igénylő, a fantáziát is megmozgató vállalkozások. Szeretik a leleményességet, versengést. Adjunk módot a spontán baráti alakulatok együtt maradására.
A 11-13 éves kortól kezdve alaposan kibővül a gyerekek iskolán kívüli társadalmi kapcsolatainak köre. Gyakran bekapcsolódnak sportegyesületek, iskolán kívüli tanfolyamok munkájába, s szívesen figyelik csoportjait.

A közösségfejlesztés feladatai az 5. osztályban

közösség beilleszkedése az új formák és követelmények keretei közé, az osztály beépítése a felső tagozatba,

a csoportok megszilárdítása oly módon, hogy szervesen beilleszkedjenek az egységes közösségbe. az osztályvezetőség valóságos önkormányzási szervvé fejlesztése, egyes pontokon a felnőtt irányítás közvetetté tétele,

– a csoport tevékenység önállóságának fokozása; a gyermekek ne csak a feladatok végrehajtását, hanem megszervezését is legalább csoport szinten önállóan, osztályszinten pedig csökkentett pedagógiai segítéssel végezzék. A tanulásnak a tevékenységi rendszer középpontjába állítása, a képesség szerinti tanulás követelményének elfogadása, a közös munka alapvető készségeinek megerősítése;

– a közösség előtt érzett felelősség erősítése; az aktívák legyenek tisztában vele, a passzív tanulók pedig érezzék át, hogy nemcsak a pedagógus, hanem a közösség előtt is felelősek.
– előrelépés a tudatos fegyelem terén; a fegyelemre késztető közösségi motívumok tovább növelése; legalább az aktíva tudatosan lássa a fegyelem jelentőségét a közös munkában, a többi tanulónál ismétlődő élményekkel készítsük elő ezt a belátást.

A tevékenységi rendszer jellegzetes vonása tehát az 5. osztályban, hogy *a gyors lefolyású, közeli sikert hozó tevékenységek* előtérben állnak.

Ennek eszközei: tudatos részvállalás az iskola, az osztály előtt álló feladatok megoldásában, részvétel az iskola, az osztály közös megmozdulásaiban, együtt muráiban, bekapcsolódódás a diákönkormányzat magasabb fórumainak tevékenységébe, együttműködés más osztályokkal, az egyes tanulók bevonása a szakkörök, művészeti körök munkájába.

A tanítás-tanulás mind tartalmában, mind szervezeti formáiban, mind módszereiben módot ad arra, hogy a tanulóközösség aktívan részt vegyen benne. A gyermekek tanórai és tanórán kívüli aktivitása kölcsönhatásban van egymással.

A közösségfejlesztés feladatai a 6. osztályban

– az osztályvezetőség egységének megszilárdítása és a közösség beépítése az iskola kapcsolatrendszerébe,
– a tevékenységek összetettebb, bonyolultabb formáinak bevezetése; egyes tevékenységek önálló megszervezésére nevelés,
– az osztályvezetőség ellenőrző szerepének növelése; az egyes tevékenységek és időszakok értékelése során az okok keresésének szokássá, hagyománnyá fejlesztése. A tanulók széles körének bevonása az osztály tervének elkészítésébe.
– a képesség szerinti tanulásnak az aktívák követelményévé fejlesztése, a közösségi munkáért érzett felelősség növelése,
– az osztályvezetőség működésében az önállóság szintjének növelése, a tanácskozás során egyes mozzanatok irányításának az osztálytitkárra bízása, az osztály működési hagyományainak kialakítása. Az osztály összejövetelek oly mérvű fejlesztése, hogy a döntések hozatalának, az ügyek intézésének valóságos fórumává legyenek a felnőtt vezető irányításával; az osztályvezetőség rendszeres beszámoltatásának hagyományossá tétele az osztály összejöveteleken,
– a közösségi felelősség terén az aktíváknál annak tudatosítása, hogy nemcsak önmagukért, hanem társaikért is felelősek, a kölcsönös segítésnek a közösségi élet jellemző vonásává tétele,
– a fegyelem közösségben játszott szerepének tudatosítása az osztály minden tagjában; a fegyelem néhány alapvető elemének szokássá fejlesztése.

A 6. osztályosok tevékenységében a perspektívák már *nagyobb időszakaszt* ívelnek át. Egy több hónapos vagy féléves távlatmozgósító erő számukra. *A tanulásban* a 6. osztályban az év folyamán el kell érni, hogy az értékelés alapja a képességek szerinti tanulás legyen.

A közösségfejlesztés feladatai a 7. osztályban

- a tanév első felében jelentkező konfliktusok leküzdése, a közösség differenciáltabb szerkezetének a kialakítása,
- az osztályszintű feladatok mellett az osztályközösség fokozott bekapcsolása az iskolaszintű feladatok végzésébe: az egész iskolát mozgósító tevékenységek iskolai szintű szervezésébe való bekapcsolódás; javaslattétel az iskola munkájára; a vezető feladatok vállalása az alsóbb osztályokba, s e vezetésre való felkészítés,
- a képesség szerinti tanulás közösségi követelménnyé fejlesztése, az iskolai szintű munkákért érzett felelősség formálása,
- az osztálytitkár szerepének növelése az osztályvezetőség önálló vezetésében, az osztályvezetőség kollektív felelősségének kialakítása az osztály vezetéséért,
- az osztály összejövetelen a közösség iskolai szintű feladatainak megtárgyalása, beszámoltatás az iskolai szintű megbízatásokról,
- a társakért érzett felelősség kialakítása a közösség minden tagjában, a közösség tagjaiért érzett felelősségnek a hagyomány szintjére emelése,
- az aktívában a fiatalabb korosztályért érzett felelősség kialakítása, a közösségben a példamutatás tudatosítása,
- az osztály pozitív rétegében a fegyelem alapkövetelményeinek szokássá formálása.

A 6. osztály tevékenységének központjában az osztály áll. A 7. osztályban a tevékenység egyre inkább komplex jellegű válik, átlépi az osztály kereteit és össz iskolai viszonylatban is megnyilvánul. Az iskolai tevékenységi rendszerrel való közvetlen, aktív kapcsolat kialakítja a tanulókban a képességet, hogy egyrészt saját munkájukat az egész részeként szemléljék.

A közösségfejlesztés feladatai a 8. osztályban

- az osztályközösségnek a tanulóközösség vezető erejévé fejlesztése, az iskola tevékenységi rendszerében az irányító szerep betöltése,
- az iskolai hagyományok tudatos átadása a fiatalabb korosztálynak, - az osztály szerkezetének további stabilizálása,
- az osztályvezető önkormányzati szervének olyan szintre fejlesztése, hogy a mindennapi feladatokat önállóan, az osztályfőnök jelenléte nélkül meg tudja oldani,
- a tanulók felkészítése az általános iskola elhagyására, az egyéni és társadalmi érdek, az egyéni és a társadalmi célok összhangjának megvalósítására törekvés kialakítása,

a tanulás társadalmi jelentőségének felismertetésére törekvés, a munkának, mint társadalmunkat fenntartó tevékenységének a bemutatása,
az iskolai szintű feladatokkal kapcsolatos felelősség továbbépítése, legalább az aktíváknál szilárd és hatékony motívummá fejlesztése,

– az iskola fegyelméért érzett felelősség felébresztése és formálása, annak tudatosítása, hogy elsősorban saját magatartásuk példájával hatnak a fiatalabbakra.

II. 3. 3. Inkluzív nevelés

Sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási tanulók integrált nevelése, felzárkóztatása - Tehetséggondozás

Iskolánk integráló, befogadó iskola. Lehetőségeinkhez mérten próbáljuk a sikeres integráció feltételeit, az egyéni különbségeket toleráló lehetőségeket biztosítani a szakértői véleménnyel rendelkező – érzékszervi, mozgásszervi, beszédfogyatékos, pszichés fejlődési zavarral és autizmus spektrum zavarral küzdő sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő (BTMN) tanulóinknak a tantervben meghatározott feltételekkel. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladás tekinthető.

<u>Sikeres és tudatos integrálásra törekszünk, ezért:</u>

– maximálisan számítunk a szülők segítségére
– fontos számunkra, hogy a sérülés tényével, mértékével, a fejlesztés irányával és lehetőségeivel a pedagógusaink és a szülők is tisztában legyenek
– gyógypedagógusaink, fejlesztőpedagógusaink folyamatos jelenléte, közreműködése által biztosított és így megvalósul a szakszerű habilitáció, rehabilitáció
– szükség esetén segítséget, sérülésspecifikus szakember általi terápiás megsegítést kérünk tanulóinknak a körzetileg illetékes EGYMI utazótanári hálózattól
– megpróbáljuk megteremteni a feltételeket, a szükséges eszközöket; megfelelő tanulási környezetet biztosítunk tanulóink számára
– a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelési feltételeinek meghatározása a köznevelési törvény e területre vonatkozó jogszabályai, valamint Nat és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveiben foglaltak alapján történik
– a megsegítés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése által valósul meg, próbáljuk segíteni a sérült tanulók önállóságának fejlesztését, a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedését.
– kiemelt figyelmet fordítunk diákjaink érzékenyítésére, a segítő, támogató, elfogadó szemlélet kialakítására.
– elengedhetetlennek tartjuk a pedagógusok szemléletének alakítását (elfogadás, tolerancia, empátia), felkészítését, melyeket többek között módszertani továbbképzések segítségével próbáljuk elősegíteni

Pedagógusaink az integrált nevelés, oktatás során (differenciálás):

- A tananyag tartalmának meghatározásánál, a tananyag feldolgozásánál, a szabadidős tevékenységek kezdeményezésében figyelembe veszik a sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő tanulók sajátos jellemzőit.
- A tanórai foglakozások során építenek a szakértő véleményekben foglaltakra.
- Egyéni haladási ütemet, személyre szabott tanulástámogatást biztosítanak ezen tanulók számára.

  A tanulásszervezés során igazodnak az egyéni sajátosságokhoz, sok esetben differenciált munkaformákat alkalmaznak.

  Igazodnak az eltérő képességekhez, viselkedésekhez.
- Együttműködnek a segítő szakemberekkel, a gyógypedagógus, logopédus, a fejlesztőpedagógus, a konduktor javaslatait beépítik a tanítási folyamatba.
- a tananyagot a gyermek tudásához, érdeklődéséhez alakítják
- a célokat a gyermek tapasztalataihoz, ismereteihez igazítják
- a szervezést, a munkaformákat, a munkavégzés tempóját a gyermek igényeihez igazítják
- meghatározzák a gyermeki önállóság módját, ehhez kapcsolódóan a segítségadást
- a tanórán, korrepetáláson a tanulók számára differenciált tanulásszervezéssel biztosítják a megfelelő haladást a tananyagban.

Szempontok a differenciált tanulásszervezés terén:

- Olyan szervezési megoldások előnybe részesítése, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat során alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportoktatásban, a tanulók páros, részben és teljesen egyéni, individualizált oktatásában) a tanulók tevékenységeinek, önállóságának, kezdeményezésének, problémamegoldásainak, alkotóképességének előtérbe állítása.
- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhoz optimálisan alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítésben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák alkalmazása nélkülözhetetlen a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.
- tanulásszervezési megoldások alkalmazása nélkül nem valósíthatók meg a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelésének, oktatásának feladatai.
- Számos tanulásszervezési megoldás segítheti az együttműködést, a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formák alkalmazását mind az iskolák közötti együttműködés, mind az iskolán kívüli és az iskolai munka terén.

– Az információs és kommunikációs technika, a számítógép felhasználása gazdag lehetőséget nyújt a tanulók adaptív oktatását középpontba állító tanulásszervezés számára.

A sérülésből adódó hátrányok kompenzálása, a habilitáció, rehabilitáció biztosítása érdekében a sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő tanulók – a köznevelési törvényben foglaltaknak megfelelően - sérülésüktől függően, a szakértői véleményben foglaltak figyelembevételével – rehabilitációs célú fejlesztő terápián vesznek részt.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységek célja:

– A sajátos nevelési igényű illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő tanulók sérült funkcióinak helyreállítása, újak kialakítása.
  A meglevő funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében, illetve a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása.
  A szükséges speciális eszközök elfogadtatása, használatuk megtanítása.
– A rehabilitációs fejlesztést az adott sérülésnek megfelelő végzettségű (sérülésspecifikus) gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus stb. végzi.
– Kiemelten fontos a pedagógusok, gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok, egyéb, a fejlesztés területén dolgozó szakember stb. munkájának összehangolása az optimális fejlesztés megvalósítása érdekében.
– A gyógypedagógiai rehabilitáció megvalósulhat osztálytermi keretek között, illetve egyéni vagy kiscsoportos foglakozás formájában.

A gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, egyéb, a fejlesztés területén dolgozó szakember az integrált nevelés, oktatás során:

– Együttműködik a pedagógusokkal, segíti a pedagógiai diagnózis, a szakértői vélemény értelmezését.
– Segíti a sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő tanulók egyéni igényeihez igazodó optimális környezet kialakítását.
– Segítséget nyújt a speciális segédeszközök kiválasztásában, beszerzésében.
– Figyelemmel kíséri a sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő tanulók haladását, javaslatot tesz a fejlesztés irányára.
– Egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő tevékenységeket végez.
– Együttműködik a pedagógusokkal, a tantestülettel. Támaszkodik a pedagógusok megfigyeléseire, tapasztalásaira.
– Kapcsolatot tart a szülőkkel, szükség esetén konzultációs lehetőséget biztosít mind a szülőknek, mind a pedagógus kollégáknak.

A fejlesztő foglalkozás típusai lehetnek:		
Tantárgyi megsegítő eljárás:	**Pedagógiai – terápiás eljárás:**	**Az osztályban folyó individualizált segítség:**

Didaktikai tréninget jelent 1-4 tanulóból álló csoportok számára azzal a céllal, hogy az egyéni tanulmányi elmaradásokat csökkentsék. Lehetőleg minél gyorsabban fel kell zárkóztatni a többiekhez. Az osztálymunkával való szoros kapcsolat elengedhetetlen.	Tanítási órakereten belül, egyénileg vagy kis csoportokban történik. Ez az intenzív fejlesztő eljárás akkor kerül alkalmazásra, amikor a kiesések az alapvető képességek (bázisfunkciók) hiánya, gátoltsága miatt meghatározott területeken nehezítetté válik az iskolai haladás.	A fejlesztő szakember számára lehetővé teszi, hogy a gyermeket, munkáját, haladást osztályközegben lássa. Az osztálytanítóval közösen hipotéziseket állíthat fel, vitathat meg a gyermek eredményes fejlődésre, a tanulmányok sikeres elsajátítására vonatkozólag.

A Dunaharaszti Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskolában tanulhatnak:

Mozgásszervi fogyatékos gyermekek

A mozgáskorlátozott tanulók esetében az önállóság, a mozgásos tevékenységek, a mozgásos tanulás lehetősége módosul. Mások a lehetőségei, a környezetéről, saját magáról szerzett tapasztalatai. Iskolai létüket meghatározza a hely- és helyzetváltoztatási lehetőségei, az önkiszolgálás, a tárgy és eszközhasználat, a grafomotoros teljesítmények szintje. Mindezek az iskolai képzés teljes ideje alatt szükségessé teszik az egyénre szabott módszerek, technikák, eszközök alkalmazását.

A mozgáskorlátozott tanulók fejlesztésének alapelvei:

- Törekedni kell a sérülésből adódó hátrányok csökkentésére.
- A fejlesztés mindig az egyéni sajátosságoknak megfelelően történjék.
- A mozgásnevelés feladatait ne az életkor, hanem a sérülés súlyossága határozza meg.
- Kiemelt feladat az önállóságra nevelés, a felkészítés a felnőtt lét szerepeire.
- Szükséges az akadálymentes környezet biztosítása.
- Kiemelt figyelmet kell fordítani a reális énkép, önismeret, elfogadás kialakítására.

Látási fogyatékos gyermekek

A látássérült tanulók esetében a sérülés következményeként számolni kell azzal, hogy mások a világról szerzett tapasztalatai, megismerő tevékenységei, alkalmazkodó képessége és ismeretszerzési lehetőségei. A látás hiánya vagy sérülése nemcsak a tanulás során okoz nehézséget, hanem nehezítettek a mindennapi élet tevékenységei is. Mindezek az iskolai képzés teljes ideje alatt szükségessé teszik az egyénre szabott módszerek, technikák, speciális eszközök (nagyító, beszélő okos eszközök stb. alkalmazását.)

A látássérült tanulók fejlesztésnek alapelvei:

- Az önállóság fejlesztése, az egyéni sajátosságoknak megfelelő mértékben.

– Speciális segédeszközök, szoftverek, online felületek, infokommunikációs csatornák, okos eszközök készségszintű használatának kialakítása, az érdeklődés felkeltése a környező világ iránt.
– Működő érzékszervek fokozott kihasználása.
– Az akarati tulajdonságok erősítése.
– A szem egészségét védő magatartási szokások kialakítása, fejlesztése.
– Az önbizalom és az önkritika reális egyensúlyának megteremtése, reális énkép kialakítása.

Hallási fogyatékos gyermekek

A hallássérült tanulóknál a hallás hiánya vagy csökkenése miatt eltérhet a nyelvi kommunikáció, a szövegértés, szókincs, nyelvi szerkezetek értése, használata. A hallássérült tanuló egyéni fejlesztési lehetőségeit személyiségjegyei, intellektusa mellett döntően befolyásolja a hallássérülés bekövetkezésének, felismerésének ideje, kóroka, mértéke és a fejlesztés megkezdésének ideje. Fejlesztésüket segíti a korszerű segédeszközök, okos eszközök használata.

A hallássérült tanulók fejlesztésnek alapelvei:

– Speciális segédeszközök használatának kialakítása, az érdeklődés felkeltése a környező világ iránt.
– Működő érzékszervek fokozott kihasználása.
– Segítség biztosítása a nyelvi kommunikáció gyengeségéből fakadó hátrányok kompenzálásához.
– A szociális kapcsolatrendszer, az érintkezés formáinak elsajátíttatása.
– Az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszerek kialakítása.
– A vizuális percepció, az önkifejezés, a valóság képi megjelenítésének beépítése a tanulási folyamatokba.
– A megfelelő beszédmód, beszédhallás, artikuláció komplex, folyamatos fejlesztése. – Az információszerzés, az interperszonális kapcsolatok új technikai formáira való felkészítés.
– Az önbizalom és az önkritika reális egyensúlyának megteremtése, reális énkép kialakítása.

Beszédfogyatékos gyermekek

Beszédfogyatékosok csoportjába tartozik minden olyan tanuló, aki a beszéd és/vagy nyelv receptív folyamatainak (beszédfeldolgozás, beszédértés, nyelvi megértés) vagy expresszív folyamatainak (beszéd és nyelvi kifejezés, produkció) szerveződésében fejlődési eredetű vagy szerzett zavart mutat. Ez a zavar különböző képekben jelenik meg, és életkor szerint is eltérő jelleget mutathat.

A beszédfogyatékos tanulók fejlesztésnek alapelvei:

- A tanulók fejlesztése gyógypedagógus közreműködését igényli.
- A tanulók fejlesztése differenciáltan, egyéni haladási ütemben, egyéni fejlesztési elv alapján történik.
- Nyelvi zavar, diszlexia, diszgráfia esetén szükséges a lassított tempójú, egyéni sajátosságokhoz igazított olvasás, írás tanítás lehetőségének biztosítása, az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése.
- Kompenzáló technikák kialakítása és alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során.
- Szükség esetén speciális eszközök (auditív eszközök, gépi írás, szövegszerkesztő, helyesírás ellenőrző programok, okos eszközök) használatának biztosítása.
- Diszkalkulia esetén kiemelten szükséges az észlelés, érzékelés, emlékezet, gondolkodás összehangolt fejlesztése, a téri relációk fejlesztése, a szerialitás erősítése.
- A tanulási helyzetek során a tapasztalás, a manipuláció, a matematikai eszközök használatának előtérbe helyezése szükséges.
- Egyéni szükségletekhez igazított gyakorlási lehetőség biztosítása. – Szakértői vélemény alapján az értékelés alóli felmentés alkalmazása lehetséges.

Egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek

Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportja meglehetősen heterogén. Tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral küzdhetnek. Az iskolai teljesítmény és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességük eltérő fejlődése miatt, speciális segítséget igényelnek.

<u>Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók fejlesztésnek alapelvei:</u>

- Egyénhez igazított követelmények, elvárások megfogalmazása.
- A komplex megközelítés és módszerválasztás.
- Egyéni lehetőségekhez igazított következetes szokásrend kialakítása.
- Egyéni lehetőségekhez, szükségletekhez igazodó tanulási környezet (tér és időstruktúra) kialakítása.
- A szabályok kialakítása, azok belsővé válásának segítése.
- A belátásra épülő nevelési helyzetek megteremtése, resztoratív technikák alkalmazása.
- A tanuló viselkedéséhez igazított, a pozitívumokat kiemelő visszajelzések alkalmazása.
- Az önmagához mért fejlődési dinamika nyomon követésének segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel.
- A művészetekben rejlő lehetőségek tudatos felhasználása.
- A tanulási stratégiák, tanulásmódszertani elemek (kooperatív technikák) megválasztása, projektmunka biztosítása.
- Együttműködés segítése a kortárscsoporttal, a családdal.

– Együttműködés segítése a segítő szakemberekkel, szervezetekkel.
– A tanulás - tanítás folyamatában kiemelt jelentősége van a tehetség felismerésnek és tehetséggondozásnak, pályaorientációs szemléletű támogatásnak. – Szakértői vélemény alapján az értékelés alóli felmentés alkalmazása lehetséges.

Autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekek

Az autizmus spektrum zavar a szociális, kognitív és kommunikációs készségek fejlődésének minőségi zavara, amely a személyiség egészét áthatja. Az autizmus változatos tüneteit jellemzi a szociális interakciók és a kommunikáció minőség béli eltérése, sztereotip, valamint repetitív viselkedés előfordulása. Az állapotot spektrumzavarnak tekintjük. A megfogalmazott elvek az egyéni sajátosságok, lehetőségek tükrében értelmezendőek.

Az autista tanulók fejlesztésnek alapelvei:

– Cél az egyéni képességek, lehetőségek szintjén elérhető legmagasabb fokú szociális adaptáció.
– A szociális, kommunikációs, gondolkodási készségek speciális módszerekkel történő kompenzálása. A meglevő készségek folyamatos fejlesztése.
– A hiányzó készségeket pótló, helyettesítő készségek folyamatos fejlesztése.
– A tananyag speciális módszerekkel történő átadása.
– A gondolkodás rugalmatlansága miatt szükséges az elsajátított ismeretek folyamatos alkalmazása, az ismeretek általánosításának, új helyzetekben való használatának tanítása.
– A túlterhelés elkerülése érdekében szükséges az információk szűrése.
– Az egyenetlen fejlődésből adódóan a hiányzó vagy elmaradó készségek spontán fejlődésére nem lehet építeni, a hiányzó alapozó funkciót be kell illeszteni az új funkció fejlesztésébe.
– Szükséges a segédeszközökkel berendezett környezet, eszköztár, vizuálisan segített kommunikációs rendszer kialakítása, okos eszközök használata. – Speciális, egyéni motivációs rendszer kialakítása is szükséges lehet.

Tehetséggondozás

A tehetséggondozás során cél, hogy minden tanulónak legyen lehetősége bármely területen tudása legjavát nyújtani. A tehetséggondozás meghatározó színtere a tanóra és a tanórán kívüli idő. A differenciált tananyag és tevékenységrendszer kiváló lehetőséget nyújt a heterogén tanulási környezetben a tehetséggondozás megvalósítására. Jó lehetőséget nyújt a tehetséges tanulók fejlesztésére a projektekben végzett munka, a kiselőadások, gyűjtőmunkák, témahetek gyakorlata, ahol nagyfokú önállósággal, magas színvonalon adódik lehetőség az egyéni tanulásra. Törekszünk az egyéni lehetőségekhez mért, differenciált tanulási környezet megvalósítására a

tehetséggondozás, a tanulási hátrányok kezelésének és az integrált oktatás megvalósításának terén.

II. 3. 4. Tehetséggondozás

A görög *talanton* ókori súlymérték volt, ill. ennek megfelelő súlyú ezüstvagyon (kb. 25 kg). Átvitt értelme a Bibliából, Jézus példabeszédéből ered (Máté 25. 14-23), mely szerint egy gazdag úr szolgáira néhány talentumot bízott, hogy távollétében gazdálkodjanak vele, és az ő hasznára kamatoztassák. Ilyen ránk bízott érték a tehetség is, amellyel tartozunk jól gazdálkodni, sáfárkodni. (Tótfalusi (1983: 297))

Az iskola feladatai

a) Lehetőséget biztosítani a pedagógusok szakirányú továbbképzésére, hogy alkalmassá váljanak a tehetségek felismerésére, fejlesztésére;
b) Alkalmat biztosítani a tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatására (szakkörök, versenyek).

A tehetségfejlesztés lépései

1. A pedagógus saját személyiségének fejlesztése
    1. 1. Rendelkezzék belső kontrollal
    1. 2. Rendelkezzék megfelelő önbizalommal
    1. 3. Jellemezze felelősségteljesség
    1. 4. Legyen képes a kritikát elfogadni
    1. 5. Legyen képes a külső nyomásnak ellenállni
        a) tudjon határozottan, szándékai és céljai szerint viselkedni
        b) legyen képes belső feszültségét kontrollálni, szabályozni

2. A tanulók jellemzőinek megismerése A felmérések területei:
    2. 1. Intelligencia vizsgálatok
    2. 2. Kreativitás vizsgálatok
    2. 3. Figyelem és emlékezetvizsgálatok

3. A problémák feltárása

Az elvégzett írásbeli felmérések eredményeit kiegészíthetjük, ha megfigyeljük a tanuló viselkedését feladatvégzés közben, illetve elbeszélgetünk vele. Ezek során a feltérképezett tulajdonságok mellé feljegyezhetjük a magatartási, viselkedési, tanulási stb. problémákat.

4. Fejlesztési feladatok kijelölése

A fejlesztési feladatoknak a feltárt problémák megoldására kell irányulniuk. A fejlesztés módszereinek kiválasztásánál figyelembe kell venni a tanulókról készített személyiségi térképet.

5. A meghatározott fejlesztési feladatok végrehajtása

Az iskolában történő nevelési-oktatási tevékenység során a pedagógusnak nevelő - oktató - tanulássegítő szerepet kell betöltenie. Személyes példamutatása nagyon lényeges, hiszen hitelesnek kell lennie, hogy tanítványai elfogadják őt segítőnek. Iskolai keretek között a következő területeken van lehetőség a tehetségek felkarolására:

– az elemi kulturális technikákat (pl. olvasás-írás, számolás) elsajátíttató tantárgyak
– a készségfejlesztő tantárgyak (pl. nyelvtan, matematika)
– a tartalomhangsúlyú, de implicit vagy explicit módon képességeket is kibontakoztató tantárgyak (pl. irodalom, művészetek)
– a tananyagtól független képesség- és kreativitásfejlesztő iskolai tréningek (Koncz 1999:21)
– a tartalomhangsúlyú tantárgyak (pl. történelem, biológia)
– az idegen nyelvi készséget fejlesztő tantárgyak (angol és német nyelv)

6. Visszacsatolás

A tehetségfejlesztés egész folyamatát át kell hatnia a folyamatos konzultációnak. A pedagógus nem magára hagyva fejleszti a tanulókat. A tehetségfejlesztésben együtt kell működnie a tanulókkal, a szülőkkel, kollegáival. Minden fejlesztési szakaszt meg kell előznie az alapelvek kidolgozásának, s a szakaszok végén meg kell beszélni a tapasztalatokat, a további munka lehetőségeit. Így elkerülhető lesz például a tanulók túlterhelése vagy esetleges alulterheltsége miatt kialakuló érdeklődésvesztése. Ezáltal válik lehetségessé az előbb felsorolt területeken végzett tehetséggondozás összehangolása, egységes rendszerbe szervezése.

Minél korábban felismerjük a tehetséget, minél hamarabb elkezdjük megfigyelését, fejlesztését, annál nagyobb a lehetősége annak, hogy sikerül tehetséges tanulóink képességeit kiaknázni. Mivel a gyermekek idejüknek legnagyobb részét az iskolában töltik, ezért kell az iskolának és a pedagógusoknak tevékeny szerepet vállalniuk ebben az igen fontos folyamatban. Ha nem ismerik föl idejében, vagy nem bánnak megfelelően ezzel az „adománnyal", a tehetség haszontalanul elvész, a tehetséges gyermek „elkallódik".

II. 3. 5. Beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdők nevelése

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, Nevelési Tanácsadóval, és Gyermekjóléti Szolgálattal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a felzárkóztató órák;

- a napközi otthon;
- a tanulószoba;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- a családlátogatások;
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- iskolapszichológus bevonása;
- szupervízió

II. 3. 6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
A fenntartó határozza meg azokat a szabályokat – a vállalkozás alapján folyó nevelés, oktatás, illetve az ezzel összefüggő más szolgáltatás kivételével -, amelyek alapján az iskola igazgatója dönt a további ingyenes ellátásról, a tanulmányi eredmények alapján járó és a szociális helyzet alapján adható kedvezményekről és a befizetés módjáról. A nevelési-oktatási intézményt fenntartó Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ, a fenntartásában lévő nevelési-oktatási intézmény tekintetében rendeletben megállapítja azokat a szabályokat, amelyek alapján az iskola igazgatója dönt további ingyenes ellátásról.

Ingyenesen igénybe vehető alapszolgáltatások:

- iskolánkban minden esetben a tanórai foglalkozások,
- az első-nyolcadik évfolyamon az évfolyamismétlés, továbbá második és további alkalommal az évfolyamismétlés abban az esetben, ha arra nem azért van szükség, mert a tanuló a tanulmányi követelményeket nem teljesítette,
- tanórán kívüli foglalkozás, beleértve a tanulmányi és szakmai versenyeket, diáknapokat, az énekkart, a pedagógiai programban szereplő más művészeti tevékenységet, az iskolai sportkört, a mindennapos testedzést, a házibajnokságot, az iskolák közötti versenyt, bajnokságokat is,
- a tanítás kezdete előtti, az étkezés ideje alatti felügyelet, továbbá a nyolcadik évfolyam végéig a napközis és tanulószobai foglalkozás,
- az osztályozó vizsga, a különbözeti vizsga, a javítóvizsga,
- az iskolai létesítményeknek / könyvtár, számítástechnikai terem, sport- és szabadidő létesítmények /, eszközeinek használata az ingyenes szolgáltatások igénybevételéhez,
- a folyamatos pedagógiai és rendszeres egészségügyi felügyelet,

- sajátos nevelési igényű tanuló esetén az állapotának megfelelő teljes ellátás,
- a logopédiai és a dyslexia prevenciós foglalkozás,

A sajátos nevelési igényű tanuló esetén az oktatásban való részvétel minden esetben ingyenes. Ingyenes a fejlesztő felkészítés, a pedagógiai szakszolgálatok igénybevétele.
Az ingyenes szolgáltatások körében a nevelési program, a pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó, a mindenki számára előírt tananyag megismerését, feldolgozását, a mindennapi testedzést szolgáló, intézményen kívüli kulturális, művészeti, sport- vagy más foglalkozást, kirándulást, erdei iskolát, LEP programot, Határtalanul kirándulást a nevelési-oktatási intézmény költségvetésének terhére lehet megszervezni.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók beilleszkedését, folyamatos fejlődését figyelemmel kísérjük. Ennek megfelelően a gyermekek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében közreműködünk - gyermek- és ifjúságvédelmi felelős hiányában – az intézményvezetővel. - Az iskolánkban ingyenesen igénybe vehető szolgáltatások:

- a kötelező tanórai foglalkozások;
- tanórán kívüli foglalkozások;
- mindennapi kapcsolatainkat az odafigyelés, az együttműködés, egyéni bánásmód jellemzi;
- tanítási órákon és tanítási órán kívüli alkalmakon segítjük a szociokulturálisan hátrányos helyzetű gyermekeket;
- szorgalmazzuk, hogy napközis ellátásban részesüljenek;
- figyelemmel vagyunk testi-lelki állapotukkal, együttműködünk a védőnővel, gyermekorvossal, iskolapszichológussal stb.;
- felvilágosító tevékenységet folytatunk, egyéni és csoportos beszélgetést kezdeményezünk a szenvedélybetegségekről, a bűnmegelőzésről;
- figyelemmel kísérjük a szociálisan juttatások lehetőségeit (pl. pályázatok), melyről tájékoztatást adunk a rászoruló családoknak;
- alapítványi támogatást nyújtunk táborozáshoz, erdei iskolákhoz és esetenként vizsgálatokhoz;
- a segítségnyújtás érdekében szoros kapcsolatot alakítunk ki a polgármesteri hivatallal, a Nevelési Tanácsadóval és Gyermekjóléti Szolgálattal; - rendszeres kapcsolatot kezdeményezünk a szülőkkel, családokkal.

II. 3. 7. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az iskolai gyermekvédelem valamennyi pedagógus napi pedagógiai (nevelői-oktatói) kompetenciájába tartozik. A pedagógusnak az a dolga, hogy:

- tudatosan figyelje a gyermekeket, a tanulókat, azok kijelölt csoportját
- gyakoroljon prevenciót
- avatkozzék be
- prevencióra, beavatkozásra kész, képes kompetenciákat keressen környezetében
- prevencióra kérjen/szólítson fel más kompetens személyt vagy szervezetet
- beavatkozásra kérjen/szólítson fel más kompetens személyt vagy szervezetet – prevencióra, beavatkozásra alkalmas kompetenciáit folyamatosan fejlessze.

A kiegyensúlyozott, megfelelő iskolai légkörrel, a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok, melyek gyermekvédelmi vonatkozásúak is lehetnek:

- felelős magatartás a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésében
- magántanulóként is teljesíthető tankötelezettségi jog biztosítása
- a tanulói jogok biztosítása
- a különleges gondozáshoz való jog biztosítása
- a beilleszkedési zavarral, magatartási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanulókról történő gondoskodás.

Gyermekvédelmi tevékenységek

I. Kapcsolat a családdal:

	Felelős
– Személyes beszélgetés – Családlátogatás (szükség esetén) – Szülői támogatás megnyerése – Fogadóóra, nyílt nap – Szülői értekezlet – Szülőknek szóló tanácsadás – Családok aktív bevonása az iskolai programokba, azok megszervezésébe	– Az iskola valamennyi pedagógusa

II. Anyagi támogatás

	Felelős
– Étkezési támogatás biztosítása, megszervezésében való – Tanszersegély, adománygyűjtés (ruhanemű, …)	– Napközis nevelő közreműködés – Intézményvezető – Tankönyvfeleős – Osztályfőnök – Pedagógusok

– Alapítványi pénzbeli támogatás lehetőségének megkeresése	– Osztályfőnök – Osztályfőnöki munkaközösség vezető – Intézményvezető

III. Pedagógiai eljárások

	Felelős
– Külön foglalkozás a veszélyeztetett gyerekekkel, egyéni bánásmód	– Valamennyi pedagógus
– Gyermeki jogokkal kapcsolatos felvilágosítás, tájékoztatás, tanácsadás	– DÖK segítő – Osztályfőnök – Osztályfőnöki munkaközösségvezető
– Felvilágosító munka, speciális témájú felkészítés	– Osztályfőnök
– Dohányzás – Alkohol – Drog – Nemi betegségek	– Biológia tanár – Iskolavédőnő
– Internet veszélyei	– Informatika tanár
– Közösségi, szabadidős, fejlesztő foglalkozások	– Osztályfőnök – Iskolapszichológus
– Nyári táborok, üdültetés, szünidős programok szervezése	– Igazgató – Igazgatóhelyettes
– Megfelelő állami szervek és civil szervezetek bevonása a prevenciós tevékenységbe	– Osztályfőnök – DÖK segítő tanár – Táborvezető

IV. Szervezeti lépések az iskolában

	Felelős
– Napköziben vagy tanulószobán történő elhelyezés	– Napközis nevelő – Intézményvezető – Osztályfőnök
– A tantestület bevonása a problémákba, együttműködésük megnyerése	– Iskolavezetés tagjai – Iskolapszichológus – Osztályfőnök
– Szakemberek bevonása: pszichológus, pedagógiai asszisztens, könyvtáros,	– Iskolavezetés tagjai – Osztályfőnök – Fejlesztő munkaközösség vezető

logopédus, nevelési tanácsadó, gyógytornász…

V. A gyermekvédelmi hálózat igénybevétele

	Felelős
– Ajánlattevés, javaslattétel segélykérésre az önkormányzat felé – Megerősítő-támogató véleményezés rendkívüli gyermekvédelmi felelős/iskolavezetés támogatásra – Igazolatlanul hiányzó tanulók jelzése: – 1 igazolatlan óra után – szülő értesítése – 10 igazolatlan óra után – szülő és Gyermekjóléti Szolgálat, Járási Gyámhivatal értesítése – 30 igazolatlan óra után – Pest Megyei Kormányhivatal értesítése – 50 igazolatlan óra után – Gyámügy, Gyermekjóléti Szolgálat, Pest Megyei Kormányhivatal értesítése – Kapcsolattartás a Nevelési Tanácsadóval, Gyermekjóléti Szolgálattal	– Gyermekvédelmi felelős – Osztályfőnök – Iskolavezetés tagjai

VI. Szakszolgálatok, szervezetek, egyházak bevonása

	Felelős
– Az észlelt, felismert problémák közvetítése gyógyító szakszolgálatokhoz (orvos, védőnő, iskolaorvos) – Kortárs segítő szolgálatok bevonása – Civil segítő szervezetek (karitatív mozgalmak, gyermekszervezetek)	– Osztályfőnök – Osztályfőnöki munkaközösség vezető – Iskolapszichológus – Iskolavezetés – Gyermekvédelmi felelős – Intézményvezető

VII. Egyéb, nem operatív jellegű, nem közvetlen gyermekvédelmi eljárások

	Felelős

– A veszélyeztetett tanulók nyilvántartása	– Intézményvezető – Valamennyi pedagógus
– Az iskola/a pedagógusok pedagógiai kultúrájának fejlesztése	– Iskolavezetés tagjai – Valamennyi pedagógus
– Az osztálynaplók speciális szempontú vizsgálata a veszélyeztetett gyermekeknél (túlkorosság, gyakori hiányzások, a tanulmányi eredmény romlása)	– Osztályfőnök – Igazgatóhelyettes
– Az iskola szülői és diákszervezetek tájékoztatása az iskola gyermekvédelmi helyzetéről, problémáiról	– Intézményvezető – Iskolapszichológus
– Segítségnyújtás az új kollégáknak, új osztályfőnököknek a gyermekvédelmi munkában	– Osztályfőnöki munkaközösség vezető – Igazgatóhelyettes
– Az iskola belső tereinek és udvarának harmóniát sugárzó kialakítása és díszítettsége	– Valamennyi pedagógus – Pedagógiai asszisztensek
– Gyermekvédelemmel kapcsolatos pályázatok figyelése	– Igazgatóhelyettes – Osztályfőnöki munkaközösség vezető
–	

Amennyiben van/lesz gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, úgy valamennyi fenti feladatnak ő is felelőse.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatainak összegzése (jelenleg gyermek-és ifjúságvédelmi felelős hiányában az intézményvezető látja el ezeket a feladatokat):

- felkeresi az osztályokat, tájékoztatja a tanulókat, hol és milyen időben fordulhatnak hozzá
- tájékoztatja a tanulókat arról, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményeket kereshetnek fel
- jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét, telefonszámát
- fogadja a tanulók, pedagógusok, szülők jelzéseit a veszélyeztetettnek tartott tanulókról
- a veszélyeztető okok feltárása érdekében családlátogatáson megismeri a tanuló családi környezetét

– a pedagógiai eljárásokkal meg nem szüntethető veszélyeztetettség vagy gyermekbántalmazás vélelme esetén kezdeményezi, hogy az igazgató értesítse a gyermekjóléti szolgálatot

– a gyermekvédelmi szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken

– a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi, hogy az iskola igazgatója indítson eljárást a tanuló lakó- illetve ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása, szükség esetén a kedvezmény természetbeni ellátás formájában történő nyújtás érdekében

– az iskola nevelési programjának, gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai keretében egészségnevelési, ennek részeként kábítószer-ellenes program kidolgozását segíti, végrehajtását figyelemmel kíséri

– a városi KEF tagjaként részt vesz annak prevenciós munkájában,

– szükség esetén intézkedés megtételét kezdeményezi az iskola igazgatójánál, tájékoztatást nyújt a tanulók, szülők és pedagógusok részére

II. 3. 8. A szülő, tanuló és pedagógus együttműködésének formái

A szülői értekezlet: itt kell megismertetni a szülőket az iskolai nevelés céljával, feladatával, követelményrendszerével. A gyermekek fejlődési sajátosságairól, általános nevelési problémáiról is lehet előadást tartani. A pedagógus ismerteti a konkrét követelményeket, célokat is, amit a csoporttal el szeretne érni. Tanévenként két alkalommal év elején és félévkor tartunk szülői értekezletet, mely a pedagógus és a szülő partnerkapcsolatának, a bizalom megalapozásának színtere lehet. Járványügyi vészhelyzet idején online formában kerül megtartásra.

A nyílt nap (a tantestület döntése alapján kerülhet megtartásra): ez az alkalom az, amikor a szülő bepillanthat az intézmény életébe. Az intézmény természetes, mindennapi munkáját kell bemutatni. Előzőleg ismertetjük a szülőkkel a nap célját, tevékenységrendszerét, azt, hogy mit fog látni. A végén megbeszéljük a látottakat, meghallgatjuk a szülők véleményét.

A fogadóóra: A pedagógus konkrétan, személyre szólóan megbeszélheti a szülővel a gyermekkel kapcsolatos nevelési kérdéseket, eredményeket, problémákat. Nemcsak a tények feltárása a célja, hanem a közös megoldáskeresés is. Fogadóórát évente háromszor tartunk, melynek során mind a szülő, mind a pedagógus nagyon fontos információkhoz juthat. Külön kérésre ettől eltérően is fogadja a szülőt a pedagógus. Járványügyi vészhelyzet idején online formában kerül megtartásra.

A családlátogatás (szükség esetén): A családlátogatásra mindig fel kell készülni. A látogatás idejét meg kell beszélni és a kapott információkat bizalmasan kell kezelni.

A szülők bevonása az iskolai életbe számos formában megvalósul:

- Közös program alkalmával a szülők is segítik a pedagógus munkáját.
- Az ünnepélyek, versenyek és egyéb belső és külső programok esetében a pedagógus segítségével a szülő felkészíti gyermekét az adott eseményre, közreműködik.

II. 3. 9. A tanulás tanítása

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretelsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata.

A tanulás számos összetevője tanítható. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni. Törekedjenek arra, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében, vegyenek részt a kedvező körülmények (külső feltételek) kialakításában. Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket.

A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában: az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka; az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.

A tanulás fontos színtere, eszköze az iskola könyvtára és informatikai bázisa. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulási formák, amelyekhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen. Az önálló ismeretszerzés érdekében a tanulóknak el kell sajátítaniuk a könyvtári ismeretszerzés technikáját, módszereit mind a nyomtatott dokumentumok, mind az elektronikus dokumentumok használata révén. Ismerniük kell a könyvtári keresés módját, a keresés eszközeit, a főbb dokumentumfajtákat, valamint azok tanulásban betöltött szerepét, információs értékét. El kell sajátítaniuk az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technikáját, az interneten való keresés stratégiáját.

A tanulás megszervezhető az iskolán kívül is. Tanulási színtér pl. a múzeum, a kiállító-terem, a művészeti előadás színtere, de akár a „szabadtér" is.
A tanulási folyamatot jelentősen átalakítja az informatikai eszközök és az elektronikus oktatási segédanyagok használata. Ez új lehetőséget teremt az ismeretátadásban, a kísérleteken alapuló tanulásban, valamint a csoportos tanulás módszereinek kialakításában.
A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait. Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, és ezekre alapozza a tanulás fejlesztését. Gondosan kutassa fel és válassza meg a fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont-verbális útjait, és életszerű tartalommal ruházza fel azokat. Törekednie kell a gondolkodási képességek, elsősorban a rendszerezés, a valós vagy szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, mindennapokban történő felhasználására. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni. Előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése. Ezzel párhuzamosan érdemes hangsúlyt helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalásra, az értékelésre, az érvelésre. Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az életvitel arányainak megtartása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése, a teljesebb élet megszervezése. Az iskolai tanítás-tanulási folyamatba külső szakértő is bevonható. A külső szakértő kiválasztásáért, a külső szakértő által közölt ismeretek és az iskolai pedagógiai program összhangjáért az iskola igazgatója a felelős. A külső szakértő a tanítási órán a kijelölt pedagógus közreműködésével, a tanulási folyamat pedagógiai szempontból történő kontrollja mellett vehet részt a tanítási folyamatban.

Az iskola átfogó nevelési-oktatási feladata, hogy a gyermekeket megtanítsa tanulni. Ehhez az adott életkornak megfelelő fejlettségű tanulási képességek szükségesek, amelyek a tanítás-tanulás folyamatában intenzíven fejlődnek.
A fejlődés, fejlesztés függ
– a célirányosan megválasztott tevékenységtől, műveltségi anyagtól, – a
tanítási - tanulási stratégiától és taktikától.
A tanulás ismeretszerzést, jártasságok, készségek kialakítását, képességfejlesztést jelent.
A tanulás megismerési folyamat, amely során fejlődik a gyermek
– érzékelése,
– észlelése,
– figyelme,
– képzelete,
– emlékezete,
– gondolkodása,

– érzelmi és akarati cselekvése, – magatartása, tehát egész személyisége.

Arra kell törekedni, hogy a tanulás öröm legyen a gyermek számára. A tanulásra való motiválás a pedagógus egyik legfontosabb feladata. Ez kisiskolás korban főleg érzelmi, később intellektuális alapon történik.
A gyermek tanulási karrierjét nagyban meghatározza, hogy mennyire sikerül nála kialakítani a folytonos kedvet, késztetést a tanulás iránt, amelyet felnőtt korában is megtart.

Ehhez szükséges feltételek
– az érdeklődés felkeltése és fenntartása,
– a tanulási siker biztosítása.

A siker csak a gyermekre szabott differenciált fejlesztéssel, a tanuláshoz biztosított idő „egyéniesítésével" érhető el.

A tanulás tanítása
A tanulás képességének fejlesztése párhuzamos az ismeretelsajátítás folyamatával.

Állomásai
1. Megfigyelés
Az ismeretelsajátítást, a tanulást a gyermek a feladat alkotóelemeinek megfigyelésével kezdi. *Feladat*
A szándékos figyelem fejlesztése kisiskoláskortól
Fontos: a látott, hallott, tapintott információk pontos, tudatos érékelése, a differenciált vizuális észlelés.
A figyelem, a koncentrálóképesség folyamatos fejlesztése a következő mutatók szerint
- időtartam,
- terjedelem,
- pontosság,
- irányítás.

Domináns gondolkodási műveletek
- megkülönböztetés, – azonosítás,
- összehasonlítás.

2. Megértés
A tanulás második fázisa jelenti az ismeretek, események lényegének és alapvető összefüggéseinek a feltárását.
A megértés fajtái:
– Ráismerés: a dolgok lényegének a kiemelése (pl. fogalomalkotás).

– Felismerés: egy dolog besorolása a megfelelő logikai osztályba.
– Megismerés: összefüggések feltárása, egy jelenség megértése átfogó törvényszerűségek alapján.

A megértés színterei:
– Felfogás: a megértés legalsó szintje.
– Transzformáció: a közlés, információ lefordítása.
– Interpretáció: a közlés, információ újjászervezése.
– Extrapoláció: a tények, dolgok konklúziójának levonása; ismeretlen dolgokra következtetés a meglévő ismeretek alapján.

A megértés függ:

– az előzetes tudástól,
– a meglévő készség és képességszinttől,
– a tanuláshoz biztosított időtől,
– a tanítás minőségétől,
– a motivációtól és egyéb tényezőktől.

A megértés tehát lényegében fogalomalkotó, amely 6-10 éves korban a konkrét, 10-14 éves korban az elvont fogalmak kialakulását jelenti. A megértett fogalmaktól a tanulás során a gyermek egységes rendszereket épít ki. Ebből funkcionál a különböző tantárgyak fogalomrendszere. Domináns gondolkodási műveletek
– összehasonlítás,
– csoportosítás,
– osztályozás,
– konkretizálás, – általánosítás,
– absztrakció.

3. Rögzítés Az ismeretelsajátítás, a tanulás harmadik fázisa az ismeretek, fogalmak, események rögzítését jelenti, valamint mindezek gyakorlását.

II. 3. 10. Pályaorientáció

A pályaorientáció nemcsak tanácsadás, hanem olyan pedagógiai tevékenység is, amelyet a pedagógus tanítványaival és annak szüleivel együtt valósít meg.

A pályaorientáció feladatai
– A pályaválasztási érettség előkészítése és kialakítása.
– A pályaválasztási döntés előkészítése.

– A pályaorientációra való nevelés az iskola valamennyi tanárának közös feladata, kiemelt szerepe az osztályfőnöknek van.

A pályaorientáció akkor tölti be a feladatát, ha a pedagógusok jól ismerik a tanulókat, önismeretüket változatos módszerekkel és tevékenységeken keresztül fejlesztik, nagy súlyt fektetnek a konkrét pályák bemutatására. (Pályaorientációs nap szervezése)

A sikeres pályapedagógiai munka összetevői

– a tanulók ismerete,
– a tanulók önismeretének fejlesztése, – pályaismeret,
– pályaalkalmasság.

A tanulók megismerése a pályaorientáció szempontjából

A tantestület valamennyi tagjának törekednie kell arra, hogy megismerje a tanulók

– képességeit
– tanulási és problémalátási képességeit,
– intelligenciáját, – kreativitását, – speciális képességeit.
– Érdeklődését és annak
– irányait,
– intenzitását, – fontosságát.
– Egyéni motiváltságát.

Fizikai és szellemi teljesítményeit a pedagógiai értékelés eljárásaival

– megfigyeléssel,
– szóbeli számonkéréssel, – manuális tevékenykedtetéssel,
– felmérésekkel.

A tantestület minden tagja igyekezzen tájékozódni a tanulók egyéni tulajdonságairól, mint pl.

– nyitottság,
– empátia,
– kezdeményezőkészség,
– vidámság,
– felszínesség,
– vérmérséklet,
– a tanulók egészségi állapota.

Legyen tájékozott

– a családi háttérről,
– a család műveltségi szintjéről és igényességéről, – gazdasági helyzetéről és a szülők pályaelképzeléseiről.

A tanuló önismeretének fejlesztése

A tantestület kiemelkedően fontos feladata segíteni a diákot önmaga megismerésében, mert csak helyes, reális önismerettel lehet személyiségének megfelelő pályát választani. Egyéni irányultságú tanári értékeléssel elérhető, hogy a tanuló reálisan meg tudja ítélni saját teljesítményszintjét, s mérlegelni, hogy e teljesítmények mely pályairányok esetében optimálisak.

Az iskola a változatos tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokkal -- amelyekben a tanuló képességeit, tehetségét kipróbálhatja - hozzájárulhat ahhoz, hogy a diák képességeihez mért iskolatípust válasszon.

A tanuló pályaorientációs képességeinek fejlesztése

A pedagógus (elsősorban az osztályfőnök) feladatai

- segíti a diákokat annak megfogalmazásában, hogy melyek számukra a vonzó pályák és miért,
- megismerteti a tanulókkal a legfontosabb szakmákat, a hiányszakmákat
- az elképzelt pályához szükséges továbbtanulási lehetőségeket.

Felkészítés a pályaalkalmasság reális megítélésére

A pedagógus rávezeti a tanulókat arra, hogy felismerjék, az általuk választott pálya követelményeinek mennyire felelnek meg, képesek-e ezeknek eleget tenni.

II. 3. 11. Értékközvetítés

A demokratikus iskola működését a magyar alkotmányban, valamint az emberi és gyermeki jogok chartáiban rögzített értékek szabják meg. A Dunaharaszti Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola tanítási gyakorlatában az értékek egyensúlyára törekedve egy állampolgári eszménykép körvonalait vázolja fel. Ennek megfelelőn az értékek alábbi csoportját határozhattuk meg

- A biológiai lét értékei (az élet tisztelete, az egészség értéke stb.).
- Az én harmóniájára vonatkozó értékek (önismeret, önművelés stb.)
- A társas kapcsolatokra vonatkozó értékek (tisztelet, szolidaritás, szeretet, tolerancia stb.)
- A társadalmi eredményességre vonatkozó értékek (folyamatos tanulás problémaérzékenység, kreativitás, szellemi igényesség stb.)
- A humanizált társadalom- és világkép értékei (hazaszeretet, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, a hazai és egyetemes emberi kultúra értékei stb.).

Az iskola egyik kiemelt pedagógiai törekvése az alapvető erkölcsi, etikai értékek követése, amelyek a tanulói „énkép” kialakításának nélkülözhetetlen eszközei. A

nemzeti és egyetemes kultúra értékeinek megismertetése horizontálisan és vertikálisan egyaránt átszövi a cél-, feladat- és követelményrendszer mindhárom szakaszát.
Alapvető terület a történelemmel, mint az emberiség kollektív memóriájával való kapcsolat, különösen az európai örökség, a jelenkori demokratikus értékek és az emberi jogok szempontjából. A tolerancia és a kölcsönös tisztelet fejlesztése és kialakítása megkívánja, hogy túllépjünk egyes tantárgyak keretein. Az iskolai élet - mint a politikai társadalom mikrokozmosza - megtanítja a tanulók számára a demokratikus elvek tiszteletét, a konfliktusok hatékony elemzését és a különböző konszenzusteremtő technikák gyakorlását.
A tanulók ez által képessé válnak a felelősségteljes gondolkodásra, a logikus érvelésre, melyek alapvető elemek a demokratikus attitűdök kialakulása szempontjából. Iskolai szinten fontos feladat az öntudatos, jogait és kötelességeit ismerő és érvényesítő állampolgár nevelése.

II. 3. 12. Kommunikációs kultúra

Minden tantárgy alapvető feladata, hogy az anyanyelvi neveléshez kapcsolódva sajátosságai és lehetőségei szerint részt vegyen a tanulók kommunikációs képzésében:
- készítse fel őket a műveltségterület jellegzetes beszédhelyzeteiben - élőbeszédben és írásban - a sikeres kommunikációra,
- tudatosítsa a sajátos szóhasználatokat, szókincset és szaknyelvében a köznapitól eltérő jelentéseket.

A közvetlen kommunikáció mellett nagy szerepe van a közvetett kommunikációnak. A könyvekre, folyóiratokra, a könyvtárra épülő ismeretszerzés, film, videó, TV, számítógép, internet, digitális tananyag hozzájárul a tanítás-tanulás hatékonyságának növeléséhez.

Az ismeretszerzés műveltségterülethez kötött forrásai, formái
- Meg kell ismertetni a közvetlen és közvetett információforrások felhasználásának módjait, szerepüket a kommunikációban.
- A könyvtár eszköz jellegű használata a tanulás, önművelés egyik nélkülözhetetlen feltétele, eleme.
- Fontos a műveltségi területnek megfelelő információszerzés különböző formáinak és módjainak gyakoroltatása, a **Lázár Ervin Program** által ingyenesen biztosított kulturális program lehetőségeinek kihasználása.
- A 7.-8. évfolyam számára elinduló **Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program** fókuszában a nemzeti emlékezet és az örökségünkhöz való kapcsolódás áll. A NEP programhoz való kapcsolódás a tanulók magyarságtudatának és nemzeti identitásuk erősítésére szolgál.
- Meg kell tanítani a hagyományos és új technikai eszközök felhasználásának módjait.
  – Kellő informatikai ismerethez kell juttatni, hogy biztonságosan eligazodjon az interneten, hogy szükség esetén be tudjon kapcsolódni a digitális oktatásba.

Az ismeretek feldolgozása

A szaknyelvi fogalmak értelmezése, helyes használatának gyakoroltatása szóban és írásban. Belső vizualitás, fantáziát fejlesztő gyakorlatok a kommunikációs biztonság erősítésére. A közlés, a szöveg hitelességének, objektív és szubjektív elemeinek felismertetése. Ugyanez fontos a tanult idegen nyelv vonatkozásában is.

A kommunikációs képesség fejlesztése

- Megnyilatkozásra való biztatás és motiválás.
- Az ismeretek, gondolatok, érzelmek, élmények árnyalt kifejezésének gyakoroltatása.
- A véleménynyilvánítás és érvelés gyakoroltatása a tantárgyi terület sajátosságainak megfelelő formában. Vélemények kifejezése, megvédése, ellenérvek figyelembevétele.
- A beszédhelyzeteknek megfelelő stílushasználat, a helyes testbeszéd gyakoroltatása. – A kommunikációs zavarok, gátlások felfedezése, egyéni feladatok a hátrányos nyelvi helyzet megszüntetésére.
- Feladatok a kommunikációs hibák önmegfigyelési módjainak tudatosítására, a feszültség és konfliktus feloldására.
- Vizuális jelenségek, információk megértése és a saját gondolatok közérthető megjelenítése. Az információt megbecsülő, azt kritikusan szemlélő magatartás kialakítása.

Az értékek, a minősítés szerepe a kommunikációs képzésben

- Vizsgahelyzetekre felkészítő kommunikációs gyakorlatok.
- Az értékelés, az önértékelés különböző formáinak gyakoroltatása, a minősítés motiváló hatásának érvényesítése a kommunikációs tevékenység ösztönzésére
- A megnyilatkozások, a kommunikációban való részvétel mérlegelése, felelősségének tudatosítása.

Közvetett kommunikáció A könyvtár - mint információt gyűjtő, tároló és terjesztő intézmény - használata. A tanulókkal meg kell ismertetni az információhordozók könyvtári rendszerének lényegét (könyvtárhasználat):

Rendszeres tantárgyi könyvtárhasználat ösztönzésével el kell érni; hogy a tanuló felismerje a könyvtár szerepét az önálló tanulásban, a szabadidő értelmes eltöltésében. Az iskolai könyvtár sokoldalú igénybevételén keresztül kell megalapozni a tanulók könyvtárhasználási magatartását, művelődési szabályaik kialakítását.

Lehetőséget kell adni a tanulóknak az új típusú információhordozók tapasztalati megismerésére (számítógép). Legyen lehetősége az internet biztonságos használatának elsajátítására.

II. 3. 13. Kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz.

Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Célja, hogy a tanulókban pozitív viszony alakuljon ki a közös európai és az egyetemes emberi kultúra értékeihez.

Legyenek érdeklődők a különböző szokások, hagyományok, kultúrák iránt, a másság iránt, becsüljék meg ezeket.

Általános követelmények

A tanulók

- Gyűjtsenek tapasztalatokat arról, hogyan vannak egymásra utalva az egyes földrészek és országok.
- Kövessék figyelemmel a tömegkommunikációs eszközökben Európáról és a világról szóló legfontosabb tudósításokat.
- Legyenek figyelmesek és segítőkészek a hazánkban élő és a hozzánk látogató külföldiek iránt. Becsüljék a különböző kultúrák eltérő értékeit.
- Lépjenek fel a más népek, kultúrák, vallások ellen megnyilvánuló ellenséges nézetekkel és magatartással szemben.

Kapcsolódás Európához

- A tanulók szerezzenek ismereteket Európa történelméről és földrajzáról, az Európában végbemenő legfontosabb folyamatokról.
- Ismerjék meg a közös európai kultúra történelmi gyökereit, a sajátos értékeket, alakuljon ki bennük helyes viszony a demokratikus értékrendhez.
- Ismerjék meg az Európai Unió felépítését, működését.
- Tudják, miben járult hozzá hazánk az európai és a világkultúra gyarapításához.
- Ismerjék a fontosabb európai integrációs szervezeteket és hazánk részvételét azok tevékenységeiben.
- Törekedjenek legalább egy európai nyelv elsajátítására.
- Keressenek, építsenek ki kapcsolatokat más európai országok fiataljaival, akár a Határtalanul program keretében megvalósuló határ menti utazások alkalmával.

Kapcsolódás a nagyvilághoz

- A tanulók rendelkezzenek áttekintő ismeretekkel a világtörténelemről és a világ földrajzáról, a világban végbemenő folyamatokról.
- Ismerjék az emberiség előtt álló legégetőbb problémákat, s lehetőségük szerint vegyenek részt azok enyhítésében (környezetvédelem, klímavédelem).

Ismerjék a legfontosabb nemzetközi szervezeteket és hazánk részvételét azok tevékenységében.

II. 3. 14. Az iskolai diákönkormányzata

I. Az iskola diákönkormányzata alulról építkező közösségi szervezet, amelynek tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

1. Az iskolai diákönkormányzat nem politikai, illetve etnikai közösségi szervezet, nem kíván semmilyen iskolán kívüli egyesülés, egyesület, szervezet része lenni.
2. Legfontosabb feladatai: az iskolai diákélet szervezése a nevelőtestület véleményének meghallgatásával, illetve a diákok érdekeinek képviselete.
3. A tanulókat jogaik gyakorlásában és képviseletében a diákönkormányzat segíti.
4. A diákönkormányzat jogosultságai:

– döntési jog,
– egyetértési jog,
– javaslattételi jog, – véleménynyilvánítási jog, – részvételi jog.

5. A tanulóközösségek döntési jogkört gyakorolnak a nevelőtestület meghallgatásával a diák önkormányzati tisztségviselők megválasztásában.

II. A diákönkormányzat szervezeti felépítése:

1. A diákönkormányzat munkáját a nevelőtestület által javasolt, a diákok által elfogadott, az iskolában dolgozó tanár segíti. A DSN nevelő eljárhat a diákönkormányzat nevében.
2. Az osztályok a második évfolyamtól két fő osztálytitkárral és helyettessel képviseltetik magukat a Diáktanácsban.
   – 2. évfolyam képviselője részvételi és javaslati joggal rendelkezik.
   – 3-8. évfolyam képviselője a diákönkormányzat jogosultságaival rendelkezik.
3. Diáktanács: az osztálytitkárokból, helyettesekből, a diákönkormányzatot segítő pedagógusból, a diák önkormányzati elnökből.
4. A Diáktanács képviseli a diákközvéleményt, tartja a DSN tanáron és a diák önkormányzati elnökön keresztül a kapcsolatot az iskolavezetéssel. Állást foglalhat mindazon kérdésekben, amelyeket jelen szabályzat a diákönkormányzat jogköreként meghatároz.
5. A Diáktanács 8 hetenként ülésezik, de szükség esetén bármikor összehívható.
6. A Diáktanács összehívását kezdeményezheti a diákelnök, a diákönkormányzatot segítő tanár és az iskola vezetősége.
7. A Diáktanács rendkívüli összehívásához minimum egy évfolyamot érintő vitás kérdés szükséges.
8. A Diáktanács rendkívüli összehívásához egy tanulót érintő minősített fegyelmi eljárás szükséges.

9. A Diáktanács üléseire meghívhatók az adott ügyben érintett diákok, a nevelőtestület tagjai, illetve az iskola vezetősége. A meghívottak tanácskozási joggal vehetnek részt.
10. A diákok az őket ért sérelem orvoslásáért közvetlenül az osztálytitkárokhoz fordulhatnak, akik a diáktanácson keresztül tartják a kapcsolatot az iskola vezetőségével.
11. A diákönkormányzatot érintő szavazati kérdésekben a diák-képviselőtestület dönt. A mindenkori képviselők 50+1 %-os arányú szavazata a meghatározó.
12. A Diáktanács évenként egy alkalommal – amennyiben szükséges - Diákközgyűlést szervez, mely a diákönkormányzat működésének és a tanulói jogok érvényesülésének áttekintésére ad lehetőséget. A Diáktanács beszámolót tart az előző Diákközgyűlés óta eltelt időszak munkájáról, különös tekintettel a gyermeki jogok helyzetéről, érvényesüléséről. A közgyűlés feladata a Házirend áttekintése, esetleges módosítási javaslatok benyújtása.

III. A Diákönkormányzat működése

1. A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt
   - a diákönkormányzat működéséről,
   - a diákönkormányzat hatásköreinek gyakorlásáról,
   - egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
   - diáktitkár személyéről választás alapján
2. A diákönkormányzat a diákokat érintő kérdésekben javaslattal élhet
   - a diák önkormányzati tisztségviselők megválasztásában,
   - a tanulók jogait és kötelességeit tartalmazó „Iránytű” megszövegezésénél,
   - az iskolai sportkör működési rendjének tervezésénél,
   - a tanórán kívüli tevékenységek meghatározásánál,
   - a könyvtár és a sportlétesítmények működési rendjének kialakításánál, – saját közösségi életük megszervezésében.

3. A diákönkormányzat a diákokat érintő kérdésekre vonatkozóan véleménynyilvánítási, illetve egyetértési jogával élhet
   - a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítésénél, elfogadásánál;
   - az iskola működési szabályzatában a tanulókat érintő kérdések megalkotásánál, módosításánál;
   - a diák önkormányzati szerv, a diákképviselők, valamint az iskolai vezetők közötti kapcsolattartás formájáról és rendjéről kialakított javaslatnál;
   - a tanulók szervezett véleménynyilvánítási lehetőségénél, a tanulók rendszeres tájékoztatásánál;
   - a diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételek meghatározásánál (helyiséghasználat, berendezési tárgyak használata);
   - a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetésénél, megszervezésénél;

- ünnepélyek, megemlékezések rendjéről, a hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatok megalkotásánál;
- a tanulók jutalmazásának elveiről, formáiról hozandó döntéseknél;
- a fegyelmező intézkedések formáinak és alkalmazásainak megállapításánál.
-

4. A diákok véleménynyilvánítási joggal élhetnek a diáktitkárokon keresztül a diákönkormányzat felé.

Ennek formái:

- **Diákfórum**, amely indokolt esetben összehívható, amelyen részt vesznek a diákok képviselői (osztályonként 3 fő), a nevelőtestület képviselői, a problémát felvető diákok képviselői, a diák önkormányzati elnök, valamint a diákönkormányzatot segítő tanár.
- **Véleménygyűjtő láda**, amely folyamatosan lehetőséget ad a diákság közvetlen véleménynyilvánítására, és amely tartalmának értékelésére a Diáktanács gyűlésein, illetve a Diákfórumon kerül sor.
- **Faliújság szerkesztése**, amely lehetőséget ad az egy osztályon belül tanuló diákok önkifejezésére.
- **Iskolarádió,** amelynek szerkesztői, szervezői diákok, amely segíti a tanulók kommunikációs képességeit.
- Diáktanács összehívása rendkívüli esetben, jutalmazás-fegyelmi tárgyalás esetén.

5. Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, illetőleg amelyekben egyetértési jogkört gyakorol, továbbá, ha a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, az előterjesztést, meghívót – ha a jogszabály másképp nem rendelkezik – a határidő előtt legalább tizenöt nappal meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.
6. A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helységeit, berendezéseit, ha ezzel nem korlátozza az iskola működését.

II. 3. 15. A nevelő-oktató munkát segítő eszközök

A Köznevelési törvény 22.§(2) rendelkező része: A köznevelési intézmény feladatainak ellátásához szükséges eszközöket, felszereléseket a fenntartó, a működtető az intézmény rendelkezésére bocsátja, önálló költségvetéssel rendelkező intézmény a feladatainak ellátásáról az alapító, a fenntartó szerv által biztosított pénzeszköz, valamint egyéb bevételei alapján gondoskodik. A köznevelési intézmények fenntartási költségeit a fenntartó, működési költségeit a működtető által évente megállapított költségvetésben kell előirányozni.

III. Az iskola egészségnevelési programja

III. 1. Az egészségnevelés célja, feladatok

- Minden rendelkezésére álló módszerrel elősegíti a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- Együttműködést alakít ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen;
- Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal. Kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.
- Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jól-létét és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrejutást.
- Törekszik arra, hogy segítse diákjainak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészségük megőrzését; együttműködik a helyi közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértsék: a közösség hogyan járulhat hozzá - vagy éppen hogyan hátráltathatja - az egészség fejlesztését és a tanulást.

III. 2. Az egészségfejlesztés tanórai keretek között

III. 2. 1. Osztályfőnöki órák tanítási programja

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe kell beépülnie. Ezek közé tartoznak az osztályfőnöki órák, melyek „egészséges élet” témakörébe az alábbiak tartoznak:

1. Serdülők biológiai és higiéniai problémái
2. Sport a serdülők életében
3. Idénybalesetek
4. Káros szenvedélyekről őszintén (pl. dohányzás)
5. tanulmányi kirándulás
6. Az ember és környezete
7. Fejlődő szervezet ellenségei (alkohol, drog)
8. Testápolás a serdülőkorban
9. Helyes táplálkozási szokások
10. Szexuális életre való felkészülés

III. 2. 2. Egészségtan modul a biológiába integráltan

A modul oktatásában a tanulók már meglévő ismereteire támaszkodunk. Az egészségre vonatkozó fogalomkészletüket bővítjük, egyre differenciáltabbá tesszük, folyamatosan értelmezzük az egészségfejlesztés fogalmát.

A tanulók megismerkednek, és tapasztalatokra tesznek szert a személyes biztonság megőrzésének fontosságával kapcsolatban.

Szerep és szituációs játékok során megtanulják, hogy a kiegyensúlyozott lelkiállapot, a jó közérzet, fontos szerepet játszik a lehetséges veszélyek és kockázatos helyzetek felismerésében és-kezelésében.
Mindennapi életükből vett példák alapján azonosítják és megkülönböztetik a mindennapi és az ünnepi étkezés, italfogyasztás formáit, az ezek hátterében meghúzódó kulturális és társadalmi szokásokat.
Az élelmiszereket, táplálékokat „egészséges" és „kevésbé egészséges" kategóriákba sorolják és gyakorolják a kiegyensúlyozott, egészséges táplálkozás formáit.
Gyűjtőmunka révén megismerkednek az egészséggel, életmóddal, táplálkozással foglalkozó reklámok hatásmechanizmusaival, plakátokat, újságcikkeket készítenek.
Interjút készítenek családtagjaikkal, elemzik és értelmezik az eredményeket.
A csoportmunka eszközeit alkalmazva a tanulók megvizsgálják saját mindennapos gyakorlatukat a fizikai aktivitás és testi higiéné területén.

A rendszeres mozgás, aktivitás érdekében született elhatározásokat (napi rendszeres torna, futás stb.) kisebb csoportokban is megbeszélik, egymás között versengve is gyakorolják.
Felismerik, hogy ebben az életkorban a megváltozott fizikai sajátosságok következtében a személyes higiénével való fokozott foglalkozás különös figyelmet igényel és kapcsolataikat, önértékelésüket, általános közérzetüket is befolyásolja.
Ismereteket szereznek a pszichoaktív szerekről, s a használatukban rejlő veszélyekről.
Felismerik azokat a társadalmi helyzeteket, amelyekben, legális vagy tiltott „anyagokkal" kínálhatják őket, és gyakorolják ezek elhárítását.
Megértik a hozzászokásból adódó veszélyeket, egészségkárosodást.
Ismerkednek a testi és lelki fejlődés különböző aspektusaival, a serdülőkori sajátosságokkal és az emberi szexualitással, a férfi és női nemi szerepek eltérő sajátosságaival.
A környezeti ártalmakra vonatkozó korszerű ismeretek elsajátításán túl kiscsoportokban végzett projektmunka révén kialakul a tanulókban a személyes kompetencia, a felelősség érzete a környezethez való viszonyban.

A tantervi rendelet lehetővé teszi, hogy a modultárgy más tantárgyhoz kapcsolódva kerüljön bemutatásra. Iskolánkban a 6-8. osztályos biológia szerves része az egészségtan.

III. 2. 3. A mindennapi testedzés lehetősége

III. 2. 3. 1. A testnevelési órák elosztása évfolyamonként, bontások

Testnevelési órák száma osztályonként

Évfolyam	1.			2.			3.			4.			5.			6.			7.			8.		
	a	**b**	**c**	**a**	**b**	**c**	**a**	**b**	**c**	**a**	**b**	**c**	**a**	**b**	**c**	**a**	**b**	**c**	**a**	**b**	**c**	**a**	**b**	**c**
Óraszám	5			5			5			5			5			5			5			5		

Az Nkt. 27.§ (11.) bekezdése szerint: az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban és azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelésóra keretében, amelyből **legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi.**

III. 2. 3. 2. Tanórán kívüli lehetőségek

A tanulók egészségnevelési ismereteinek bővítésével, rendszerezésével, az összefüggések feltárásával meg kell alapozni, hogy az iskolában lehetővé váljon a jövőben az egészséges generációért felelős viselkedést vállaló személyiség formálása.

III. 2. 3. 2. 1. Egészségnap

Egészségnap keretében a gyerekek megismerkednek az egészséges táplálkozás lehetőségeivel, az alkohol – kábítószer fogyasztás veszélyeivel, személyes higiénia fontosságával, a mentőautó felszerelésével, működésével, elsősegélynyújtás alapvető fogásaival.
A szervezett formában zajló rendszerezés egészségorientált szerepe nélkülözhetetlen.

Az egészségvédelem jeles napjai – melyekről beszélgetés, plakátkészítés kereteiben emlékezünk meg – a következők:

április 7.	**Egészségügyi Világnap**
május 31.	**Dohányzásmentes Világnap**
október 10.	**Lelki Egészség Napja**
november 7.	**Füstmentes Nap**
december 1.	**AIDS elleni Világnap.**

III. 2. 3. 2. 2. Sportcsoportok

Mivel iskolánkban sportorientált osztályok indulnak, ezért különösen fontos, hogy a tanulók megismerkedhessenek különböző sportágakkal és szervezett keretek között űzhessék azokat.

Sportcsoportok száma, munkája: a szaktanárok óraszáma és a tanulói igények függvényében

Atlétika	Alsó és felső tagozatnak. Az edzések célja a versenyek előkészítése, a tehetséges gyermekek kiválasztása, felkészítése és versenyeztetése.
Kosárlabda	Alsó és felső tagozatban
Röplabda	Felső tagozatban
Floorball	Felső tagozatban
Játékos gyermektorna /zumba	Alsó tagozatban

<u>Nem iskolai, de iskolánkban működő sportcsoportok</u>

- DMTK Birkózó Szakosztálya
- DMTK Kosárlabda Szakosztálya
- DMTK DMTK Karate Szakosztálya
- DMTK Asztalitenisz Szakosztálya
- DMTK Labdarúgó Szakosztálya (téli alapozó időszakban)

Extrém sportok

Alkalomszerűen, mindig a sportágnak megfelelő korosztálynak olyan tanórai kereteken belül nem tanított sportágak. Pl.

- görhoki,
- görkorcsolya,
- falmászás,

- saját testsúlyos edzések
- télen jégkorcsolya,
- futóversenyek stb.

Házi- és városi bajnokságok

Iskolánk fő profilja az atlétika, ezen kívül számos sportágban, sportjátékban rendezünk házi versenyeket. A versenyek jellegétől függően más - más a résztvevők összetétele és a velük szemben állított követelmény. A házi bajnokságok célja, hogy azok a gyerekek is versenyzési lehetőséghez jussanak, akik a versenyző csapatainkban nem szerepelnek, illetve olyan sportágakban is összemérhessék erejüket, amelyekből iskolán kívül bajnokság nincs.

Házi bajnokságok

Partizánlabda/ kidobó:	*korcsoportonként* minden osztályból a jelentkezőkből kiválasztott csapat, vagy csapatok részvételével.
Talajtornaverseny:	*osztályonként* előírt talajtorna elemekből összeállított összefüggő talajgyakorlat bemutatása
Magasugró verseny:	*korcsoportonként* bármelyik tanuló indulhat
Teremfoci bajnokság:	*korcsoportonként* minden osztály kiválasztott csapata indulhat - DÖK szervezésében
Köteles verseny:	*korcsoportonként* 3 fős csapatban bármelyik tanuló indulhat
Atlétika verseny:	elsődleges célja az atlétika versenyre való kiválasztás, másodsorban lehetőséget biztosít minden tanuló számára, hogy a versenyző csapatokba juthasson, illetve képességeit próbára tegye.
Floorball bajnokság:	korcsoportonként bármely osztály kiválasztott csapatban indulhat.

Városi bajnokságok

Hősök emlékére rendezett futóverseny:	ősszel és tavasszal zajló városi futóverseny a három általános iskola részvételével a vándorkupa elnyeréséért

Városi alsós váltóverseny	3 iskola alsós osztályai korcsoportonként kiválasztott csapatban- iskolánk szervezésében

Egyéb versenyek

A birkózó, a karate, a kosárlabda szakosztály és az atlétika, valamint a floorball sportkör versenyzői rendszeres résztvevői a területi, megyei, országos versenyeknek.

III. 2. 3. 3. Sportudvar, tornaterem, sportszerek használata

Iskolánkban sportcsarnok, sportudvar, tornaterem, játékudvar és szabadtéri edzőpark van. A tornatermet, tornacsarnokot és a szabadtéri edzőparkot a tanulók csak tanórákon és sportfoglalkozásokon használhatják, illetve előzetes megbeszélés alapján délután is, ha a felnőtt felügyelet megoldott. Az óraközi szünetekben a tanulók a sportpályát használhatják. A napköziben tartózkodó tanulók a délutáni szabadtéri foglalkozásokon a játékudvart, a szabadtéri edzőparkot és a sportpályát is nevelői felügyelettel használhatják.

III. 2. 4. A tanulás egészséges környezete

III. 2. 4. 1. Tantermek tisztasága és használata

Az iskolai egészségnevelés összefügg a tanári magatartással, gondossággal, az intézmény szervezettségével. Ennek megfelelően az alábbi tevékenységeket tartjuk fontosnak:

- az osztálytermek rendszeres szellőztetése,
- az osztálytermek egészségügyi szempontokhoz igazodó berendezése (asztalok, székek mérete),
- az ülésrend megfelelő kialakításánál figyelembe kell venni az egyéni adottságokat is (pl. rövidlátás, alacsony testmagasság),
- megfelelő világítás,
- mosdó, WC helyiségek higiéniás felszereltsége (pl. folyékony szappan, papírtörölköző, WC papír).

Járványügyi helyzetben:

- a kézfertőtlenítők kihelyezése, a termek fertőtlenítése a vándorló osztályok között
- szájmaszk használata a közösségi terekben
- távolságtartás biztosítása a lehetőségeknek megfelelően (tízórai szünetek elkülönítése, külön sorakozóhelyek kijelölése)

Mindenkori járványügyi előírások, protokoll betartása.

III. 2. 4. 2. Az iskolai büfé kínálata

Az iskolában található büfé törekszik, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen egészséges ételekhez hozzájutniuk. (pl. gabonapehely, gyümölcs, teljes kiőrlésű termékek)

III. 2. 4. 3. Az iskolai udvar és kert lehetősége

Az iskola területén található két szaletli lehetőséget biztosít a szabadban tartott órákhoz. Az itt levezetett osztályfőnöki-, rajz-, énekórák és egyéb szakkörökhöz változatos környezetet, ill. hangulatot kölcsönöz a tanulóknak, valamint a pedagógusnak egyaránt. Ezen kívül a szaletliben napközis foglalkozásokat is tarthatnak a napközis nevelők. Az iskolaudvar fásítása környezetbaráttá varázsolja a tanulók környezetét (pl. por megkötése, árnyék). Segíti a környezettudatos szemlélet kialakítását.

ÖKOjárőrök tevékenysége segítheti a környezet rendjének fenntartását.

III. 2. 5. Egészséges életmódra nevelés a napköziben

Civilizált világunk számos tényezője veszélyezteti gyermekeink egészséges fejlődését, ezért a szülői feladatokon túl, iskolai szinten is védenünk kell őket.

III. 2. 5 1. Az egészséges életmódra nevelés célja

Az élet minden területén már gyermekkorban kialakítsa, illetve folyamatosan erősítse a saját szellemi, fizikai állapotáért felelősséget vállaló, tudatos életvitelre berendezkedő állampolgári magatartást.

III. 2. 5. 2. Fő feladatok

- Az egészségtudatos döntések, az egészséges életformák és szokások választását elősegítő ismeretek és rutinok beépítése a tanulókkal való érintkezés és kommunikáció különböző formáiba, a foglalkozási tervekbe.
- Az egészséget károsító tényezők tudatosítása, a következményekkel való szembesítés.
- Az egészséges állapot örömteli megélésére, a harmonikus élet értékként való tiszteletére nevelés.
- Konfliktusok kezelésére, megoldására való felkészítés.
- A testkultúra fontosságának elismertetése, a sport értékeinek integrálása az oktatásban.
- Megtanítani, hogy alapvető értékünk az egészség.
- Az egészség megóvására magatartási alternatívák ajánlása.
- Megfelelő egészségvédő magatartás tanítása gyakorlással, segítséggel, példamutatással.
- Motiválni a tanulókat az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására.

- Segíteni az egészségvédő öntevékenységet, az egészséges életmód kialakítását, a helyes döntések meghozatalát.
- Helyes mentálhigiénés és táplálkozási szokások kialakítása
- Sokoldalú mozgástapasztalat megszerzése
- Tanulási, játék-és sportolási élmények nyújtása
- Értékes személyiségvonások fejlesztése, a félelem leküzdése, a szabályok betartása, összpontosítás, a nehézségek leküzdése, kudarctűrés, fegyelmezett magatartás.
- Járványügyi helyzetben a szükséges ismeretek, a helyes viselkedés (kézmosás, fertőtlenítés, maszkhasználat, tüsszentés) megtanítása.

III. 2. 5. 3. Egészségnevelést célzó főbb területek

Mentálhigiénés nevelés

- A tanulók egészséges életmódjának, természeti és emberi környezetükkel való harmonikus kapcsolatának alakítása (családi élet és közösségi kapcsolatok).
- A tanulók önismeretének, önkifejező készségének és szabálytudatának fejlesztése.
- Készségfejlesztő módszerek alkalmazása a tanulók egészséges életmódra nevelésének folyamatában.
- A napközis foglalkozás „rásegítője” a tanórai programnak, illetve a konkrét esetfeldolgozásnak. A játékoknak, gyakorlatoknak kiváló színtere a napközi.
- Délutáni szabadidős foglalkozások: sportprogramok, témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok.
- Szituációs játékok beiktatásával és tudatos odafigyeléssel erősítjük a jó tulajdonságok alakulását.

Mindennapos testmozgás

Zseniális Nobel díjas tudósunk, Szent-Györgyi Albert már 1930-ban tudta, hogy minden nap kell mozgás a gyermekeknek - és azóta csak „romlott" a világ: még kevesebb mozgás és még sokkal több ülés jut már az óvodás gyermeknek is, nemhogy az iskolásnak. TV, számítógép, mobiltelefon, internet, videójátékok, - mind ülve és passzívan töltött időt igényel. Ez a gyermekkori rnozgásszegénység meghozza keserű gyümölcseit: az elhízás, a szív- és érrendszer betegségei, a cukorbetegség, egyes rákos betegségek, a mozgásszervek betegségei, a lélek egyensúlyának elvesztése - ezek mind súlyos népegészségügyi problémát jelentenek a mai civilizált világ országaiban, sőt Magyarországon sokkal több korai halálos áldozatot követelnek a fenti betegségek. Ennek a sok rossznak, amit nyilván egyikünk sem kíván a gyermekeinek, van egy rendkívül egyszerű és átfogóan hatásos ellenszere: a mindennapi, örömmel végzett testmozgás az iskoláskorban.

- A tanulási idő elején és közben testhelyzet megváltoztatásával járó feladatokat iktatunk be.

- A tanulás elején felhívjuk a tanulók figyelmét a helyes testtartásra.
- Finom-mozgást fejlesztő gyakorlatokat végeztetünk az első és második évfolyamon.
- A tanulók a délelőtti és a délutáni tanulás közötti időszakot lehetőség szerint az udvaron töltik el.
- A napközis tanulók mozgásigényének kielégítését sportfoglalkozásokkal, mozgásos játékokkal biztosítjuk

A) Szervezett mozgásos tevékenységek

Mindennap a szabadban tartózkodás idejében, más-más nevelő ismertet meg a tanulókkal egy új mozgásos játékot, vagy egy régen gyakoroltba vonja be a tanulókat.

B) Szabad mozgásos tevékenységek

Az ebéd utáni időszakban ügyelünk arra, hogy a tanulók a lehetőség szerint minél több időt töltsenek szabad mozgásos játékokkal az udvaron. Számukra e tevékenységekhez játékokat és sporteszközöket biztosítunk

C) Klubnapközi sportfoglalkozásai

Havonta kéthavonta egy alkalommal a tanulók sportfoglalkozásokon vehetnek részt. A sportfoglalkozásokon különböző sportversenyt szervezünk.

Testtartás, testápolás, öltözködés, személyi higiénia

- Időjárásnak és tevékenységnek megfelelő öltözék, váltóruha, (váltócipő) használata
- Alkalomhoz illő rendezett, tiszta öltözék, hajviselet
- Étkezés előtti kézmosás, kulturált étkezés szokásmóddá válása
- WC használat utáni kézmosás rendszeressé tétele
- Tiszta kéz, tiszta eszközök használata a tanulási időben
- Helyes testtartás és légzéstechnika funkcionális alkalmazására szoktatjuk tanulóinkat
- Az illemtan elsajátítása
- Saját ivópohár használata
- Egymás ételébe harapás veszélyének ismertetése
- Zsebkendők használatának (tüsszentés, köhögés) szorgalmazása
- Félévente váltogatjuk a padsorok ültetési rendjét
- Pormentes táblatörlés megoldása
- A padok külső és belső tisztaságának, szemétmentességének figyelemmel kísérése
- A terem időnkénti kereszthuzatos szellőztetése
- A termek, folyosók díszítése cserepes virágokkal

- A növények rendszeres öntözése, portalanítása
- Az udvar tisztaságának ellenőrzése

Fogyasztóvédelem, táplálkozási szokások

Gyermekeink harmonikus testi, lelki, szellemi fejlődéséhez elengedhetetlenül szükséges az egészséges táplálkozás, melyhez kapcsolódó szokásaink már gyermekkorban kialakulnak.

Az egészséget szolgáló táplálkozás kialakításában lényeges, hogy az étkezés nyugodt körülmények között és rendszeresen történjen.

- Helyes táplálkozási szokások kialakításához szükséges ismereteket beépítjük a foglalkozási terveinkbe.
- Kulturált étkezésre nagy gondot fordítunk az iskolai ebédeltetés és a napközis nevelői munka során.
- Beszélgetés az alkohol, a dohányzás és a drogok ártalmairól.

Balesetvédelem

- A foglalkozásainkon hangsúlyt fektetünk a helyes, célszerű eszközhasználatra, felhívjuk a figyelmet a konkrét veszélyforrásokra.
- Helyes szokásrend kialakítására törekszünk, a közlekedés szabályainak ismertetésével és gyakoroltatásával az iskola belső és külső programjainak szervezésekor.
- Balesetvédelmi oktatást tartunk az év elején, az első foglalkozásokon.
- Fejlesztjük a segítségnyújtási képességet

III. 2. 5. 4. Módszerek, tevékenységek

A kommunikációs képességek fejlesztése szituációs játékok és bábjátékok segítségével

- Közös, csoportos játék
- Séta
- Faliújsággal és a plakátokkal történő propaganda
- A könyvek, folyóiratok, képek, nyomtatott egészségügyi szórólapok és internetes felületek tanulmányozása
- Versenyek

Az egészségnevelés, a példamutatás, a véleményalkotás, az egészséget károsító helyzetek megelőzését szolgáló tanácsadás a nevelés-oktatás folyamatában mindig jelenlévő tanári feladat.

III. 2. 6. Egyéb lehetőségek

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos munka hatékonyságát segíti, ha az iskola lehetőleg minden egészséggel kapcsolatos tevékenységre kiterjedő területen képes kapcsolatfelvételre. Például:

III. 2. 6. 1. Sportnapok

- iskolai sportnapok
- családi sportnapok.

III. 2. 6. 2. Iskolaorvos

- folyamatos fejtetű vizsgálat, - testsúly és magasság mérés,
- gerincferdülés szűrése
- tüdőkapacitás mérése,
- kötelező védőoltások.

III. 2. 6. 3. Védőnői szolgálat

- 5. osztály - egészséges táplálkozás
- 6.-7. osztály-serdülőkori problémák
- 7.-8. osztály-drogprevenció - 8. osztály-szexuális felvilágosítás
- 6-7-8. osztály – elsősegély-nyújtási ismeretek

III. 2. 6. 4. Elsősegély - nyújtási iskolai terv

Az intézmény a védőnői szolgálattal együttműködve biztosítja az elsősegély – nyújtási alapismeretek elsajátítását a diákok részére. A védőnői szolgálat munkatársa hetente három napon van jelen az iskolában. Az iskolavezetéssel való egyeztetés alapján általa elkészített iskolai terv szerint folyik az elsősegély ismeretek gyakorlati elsajátíttatása. A foglalkozások a benne meghatározott időpontokban történnek 6-7-8. évfolyamon bontott csoportokban, a tornacsarnok felett kialakított orvosi szobában. A foglalkozásokhoz szükséges eszközöket a védőnői szolgálat biztosítja.

Legügyesebb diákjaink az itt szerzett ismereteikből területi csapatversenyen bizonyíthatnak, melyre az iskolai védőnő külön felkészítést is tart.

Képzett testnevelőnk a fenntartó által biztosított próbababa használatával évente egy alkalommal újraélesztést tanít 7-8. osztályos diákjainknak. Egészségnapon az Országos Mentőszolgálat biztosít koraszülött mentést végző kocsit és ambuláns mentőautót, melyek működését a mentőszemélyzet segítségével részletesen megismerhetik a gyerekek. A fokozott kockázatú allergiával rendelkező tanulók teljes körű feltérképezése, a hirtelen fellépő súlyos allergia (anafilaxia) esetén szükséges intézkedések ismerete, az életmentő gyógyszerek megfelelő tárolása része ennek. Indokolt esetben a diabéteszes tanuló ellátásának biztosítása képzett dolgozó bevonásával.

III. 2. 6. 5. Fogorvos

- fogászati szűrés, megelőzés
- fogászati vetélkedő (helyes táplálkozás szemlélete).
- preventív foglalkozások

IV. Az iskola környezeti nevelés programja

IV. 1. Bevezetés

Célja, elősegíteni a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását.

A környezeti nevelés színterei, kapcsolatai

A környezeti nevelés permanens folyamat. Elkezdődik az iskoláskor előtt és tart felnőtt korunkban is. Az iskolában folyó környezeti nevelés ennek a folyamatnak fontos része. Igazán hatékony akkor lesz, ha szemléletével átfogja az iskolai élet minden színterét és tevékenységét. A környezeti nevelőmunka eredményességét jelentősen befolyásolja a család életvitele, szokásai, de a gyerekeken keresztül az iskola is hatással lehet a családok környezetszemléletére. A környezeti nevelésben fontos a valóságos természeti környezet közvetlen megtapasztalása (kirándulások, táborok, iskola közvetlen környezetének rendezése, segítése).

A tanulókat is érintő, általuk is javítható, konkrét problémák megoldásában aktívan vegyenek részt.

A környezeti nevelés módszerei

A környezeti nevelés tárgya csak részben lehet a környezeti válság. A harmonikus környezet szépségének, a természet esztétikumának befogadására és élvezetére is érzékennyé kell tenni a gyerekeket.

A környezeti nevelés egyrészt vállalkozik arra, hogy a természeti és társadalmi környezetről tényeket, ismereteket közvetítsen, másrészt élmények, benyomások által lehetővé teszi a környezet iránti érzékenység javulását, alapozza a környezeti identitást.

A környezetben bekövetkező változásokat az élővilág összetételének megváltozása jelzi számunkra. A gyerekek a környezet megfigyelése során képesek ezt észlelni. Az életközösségek csak az élőhelyek megóvásával védhetők meg a leromlástól, a kipusztulástól. Ilyen jellegű természetvédelmi tevékenységre a gyerekek is vállalkozhatnak szakember irányításával (pl. madárvédelem).

A környezet károsodását jobb megelőzni, mint a bajt orvosolni. Környezeti nevelésünket a preventív szemlélet kell, hogy áthassa.

Fel kell készítenünk tanítványainkat arra, ha lehetőségük van választani, dönteni, akkor a környezetkímélő technikákat részesítsék előnyben.

A környezetkímélő termelő, vásárló és fogyasztási szokásokat gyermekkorban és iskoláskorban lehet kialakítani.
A tantestület életvitele, szemlélete, környezeti szokásai példaként szolgálnak a tanítványoknak

IV. 2. Helyzetkép

Az iskola épülete, a település és a régió
Iskolánk az 1979/80-as tanévben kezdte meg működését. Az épület Dunaharaszti északi részén, a 60-as, 70-es években felparcellázott területén épült, az akkor szokásos alaprajzzal és elrendezéssel panelből.
Az eredetileg 8 tantermes iskolának tervezett épület azóta sem változott, alapterülete nem bővült, annak ellenére, hogy a gyereklétszám miatt intézményünkben 2-3 párhuzamos osztály (1-8.) tanítása folyik. (A gyereklétszám tartósan meghaladja az 500 főt).
Negyed század alatt jelentős, az egész épületre kiterjedő felújításra, korszerűsítésre pénzhiány miatt nem került sor.
Ugyanakkor előrelépés, hogy a fűtés és a konyhai energiaellátás már gázzal történik. Az épületen hőszigetelő ablakcsere történt. A 2015-ben a tornacsarnok tetejére szerelt napelemek segítik az energiatakarékosságot.

Az említett tanulói létszám és a sportorientált osztályok indítása miatt az iskola belső tereit átalakítottuk. Növekedett a tantermek száma, de ennek ára az volt, hogy néhány nagyobb méretű termet kisebbé alakítottunk, szertárat szüntettünk meg, továbbá beépült az 1. és 2. szint folyosójának egy jelentős része. Ugyanígy a tornacsarnok folyosóján is kialakításra került egy kis könyvtár.
Iskolánk így túlzsúfolttá vált, nincs megfelelő méretű könyvtár, klubhelység kialakítása megoldhatatlan.
A nehéz körülmények ellenére, termeink, folyosóink, egyéb tereink otthonosak. Állandó és éppen aktuális dekoráció díszíti a falakat, a gyermek munkáit közszemlére tesszük. Az iskola épülete családi házas településrészen, csendes utcában, nagyméretű telken áll. Az udvaron a tornacsarnok mellett egy sportudvar üzemel. A telek nagy mérete lehetővé tette, a hagyományos iskolaudvar mellett egy játszótér-rész kialakítását is. Az iskolához tartozó terület gondosan parkosítva van, számos fa és bokor található és megismerhető. Intézményünk technikai felszereltsége fokozatosan javul, különös tekintettel a kötelező taneszközök beszerzésére.
Az épületben melegítőkonyha működik, az ételt hozzák. Az étkező szűkös, de az asztalok abrosszal vannak borítva, a diákok porcelán tányérból, fémevőeszközöket használva fogyaszthatják ebédjüket. A kulturált étkezési szokások kialakításának a zsúfoltság az akadálya.

Dunaharaszti 2000-ben kapott városi rangot. A lakosság száma 22000 körüli, erősen emelkedő tendenciát mutat. A település a Soroksári – Duna-ág mellett, a főváros déli határán helyezkedik el. Tipikus agglomerációs település „alvóváros" volt a 90-es évek elejéig, a budapesti nagy gyárbezárásokig. Lakosságszáma a 60-as évektől dinamikusan emelkedett, elsősorban a fővárosi munkahely lehetőségek miatt. Mára jelentősen csökkent a Budapestre ingázók száma. Számos helyi vállalkozás indult, továbbá a térség legnagyobb ipari parkja alakult ki a város észak-nyugati területén ezzel is növelve a helyi munkahelyek számát.

Városunk és környéke bővelkedik természeti értékekben (pl. Soroksári Duna-ág, Ócsai Tájvédelmi körzet) melyek megismerése kitűzött cél lehet programunkban.
Bár számos helyi civil szervezet működik városunkban, de olyan, amely tevékenységének fő területe, a környezet vagy természetvédelem volna egy van, a Dunaharaszti Környezetbarátok Egyesülete. A környezetvédelmi koncepció az Ön-kormányzat megrendelésére még csak most van készülőben, így jelen programunkban ehhez való csatlakozási pontokra hivatkozni nem tudunk.
Követjük a Zöld Haraszti kezdeményezéseit is, lehetőség szerint becsatlakozunk ahol iskolaként tudunk.

IV. 3. Erőforrások

A környezeti nevelési munka céljainak eléréséhez nélkülözhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel, jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítson ki.

IV. 3. 1. Személyi erőforrások

IV. 3. 1. 1. Iskolán belüli együttműködés

<u>Tanárok</u>
Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példamutató legyen a tanulók számára.
A környezeti nevelés csak akkor érvényesül hatékonyan, ha az oktatás, nevelés minden területén szervezetten van elkülönítve, idegenként mutatkozik meg. Bár intézményünk tanárai közül csak egy rendelkezik környezetvédelmi diplomával, külön-külön sok kolléga fontosnak tartja a környezetvédelmet, annak távlati céljaival azonosulni tud. Rövidtávú feladatunk tehát, hogy fejlesztenünk kell e területen a munkaközösségek együttműködését. Arra kell törekednünk, hogy minél többen aktívan részt vegyenek a környezeti nevelési programban. Mindezekért megalakítottuk a környezet- és természetvédelmi munkaközösséget, mely ezt tevékenységet összehangolja, tudatosan tervezi.

Diákok

El kell érnünk, hogy diákjaink belülről vezérelve, önként felismerve saját és környezetük érdekeit vigyázzanak környezetükre, mind többen aktívan vegyenek részt ilyen tárgyú programokon. A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során, tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítsák el, pl. szakkörök, DÖK- kel való együttműködés**.** Ökojárőr program elindítása.
Együttműködésük nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében, az Aktív Iskola cím megtartásában-

Szülők

Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben a környezet tudatos magatartását, de legalább nyitottan fogadják, amit az iskola közvetíteni kíván. Így az itt elsajátított viselkedési formákat, ismereteket a tanulók otthon is alkalmazhatják. Ebben segíthet, ha a szülőket sikerül megnyerni céljainkhoz, akár azzal, hogy őket is bevonjuk akcióinkba.

IV. 3. 1. 2. Iskolán kívüli együttműködés

Kis város lévén kívánatos, hogy Dunaharaszti többi iskolájával szorosabb kapcsolatot tartsunk fenn (pl. együtt szervezett megmozdulások, információátadás, módszerek eltanulása, továbbképzések stb.)

Civil szervezetek

Munkánkat segítheti, ha tantestületünk tagjai - esetleg tagjai környezet- és termékvédelmi céllal működő szervezeteknek vagy – ismerik munkájukat, akcióikat. Ezek körét folyamatosan bővítjük.

Iskolai büfé

Diákjaink délelőtti étkezésében egyik meghatározó tényező a büfé. Kívánatos, hogy tovább bővüljön az egészséges táplálkozáshoz nélkülözhetetlen tejtermék és gyümölcskínálat.

IV. 3. 2. Anyagi erőforrások

- A Klebelsberg Központ a kötelezően elvégzendő környezeti nevelési feladathoz a szükséges forrásokat biztosítja.
- Állami források lehetnek: Környezeti és Vízügyi Minisztérium pályázatai, az Emberi Erőforrás Minisztérium pályázatai

- Magánforrások, szponzorok, iskolai alapítvány - Egyéb bevételek, pl. hulladékgyűjtés, Sulizsák akció, elektronikai hulladékgyűjtés. Új forráslehetőségek, pályázatok keresése.

IV. 4. Alapelvek, célok

IV. 4. 1 Alapelvek, hosszú távú célok

IV. 4. 1. 1. Általános célok

Az iskola környezeti nevelési oktatás tartalma és módszerei az alábbi egyetemes és általános célok elérését segítik.

- Az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt
- a Föld egészséges folyamatainak visszaállítására, harmóniára törekvés
- a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése
- a testi-lelki egészség megőrzése

IV. 4. 1. 2. Az iskola hitvallása

A környezet-és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természeti környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére. Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet-és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

IV. 4. 1. 3. Hosszú távú pedagógiai célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- holisztikus szemléletmód kialakítása
- fenntarthatóságra nevelés
- a környezetetika hatékony fejlesztése - érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása

- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az állampolgári - egyéb közösségi - felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség
- globális összefüggések megértése
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra
- tevékenységre történő aktivizálás
- a családi életre nevelés fejlesztése
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

IV. 4. 2. Konkrét célok és feladatok

A konkrét célok és feladatok meghatározásakor figyelembe kell vennünk a kiinduló helyzetet (lásd. Helyzetkép).

- A tantestület tagjainak megnyerése a környezeti nevelési munkához
- A kollégák szimpátiája csak úgy érhető el, ha akár helyi képzésben, akár valamilyen külső szervezeti formában megismerhetik a környezetvédelmi nevelés céljait, módszereit és elismerik annak hatékonyságát
- Következő lépésben elérhető, hogy a környezeti nevelés az oktatás és nevelés egyre több területébe beépüljön, megjelenjen a helyi tantervekben a műveltségi területeken
- Erősítenünk kell a tantárgyközi kapcsolatokat, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket
- A tanulók ismerjék és szeressék meg Dunaharaszti és környezete természeti értékeit. Megfigyeléssel fedezzék fel az életközösségek sokféleségét, vegyék észre a bekövetkező változásokat. Legyenek hajlandók tenni e természeti értékek megóvásáért
- Célunk, hogy tanulóink lássák meg a település környezeti problémáit és lehetőségük szerint tegyenek is ellene (pl. illegális szemétlerakás, Duna szennyezettsége)
- Interaktív pedagógiai módszerek alkalmazása
- Természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos jeles napok megtartása (témahét/ témanap)
- Lehetőség szerint megismerni a településen működő környezet védelemmel kapcsolatos tevékenységekkel foglalkozó gazdasági társulások működését. (szennyvíztisztító telep, magáncégek)
- Erdei iskola programok szervezése **-** szülői költségátvállalással

IV. 5. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

IV. 5. 1. Tanórai keretek

Hagyományos tanórai foglalkozások

Minden **tantárgynak** lehet a környezeti neveléssel kapcsolatos mondanivalója. Ezért a környezeti nevelési mozzanatokat gondosan integrálni kell a helyi tantervbe. Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségei:

Testnevelés	A tanulók: - fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket; - legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében; - értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes; - igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek; - sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat (pl. méta, karikahajtás, gólyalábazás, zsákban futás); - tudatosítsák általa az egészség és a környezet komplexitását.
Magyar nyelv és irodalom	*Általános iskola- alsó tagozat (6-10 év).* A tanulók:

	- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges ember alkotta környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket); - egy táj megismerésekor képesek legyenek kifejezni érzelmeiket, alkalmazva érzékeljék az anyanyelv gazdagságát, szépségét a szóbeli és írásbeli kommunikáció során. *Általános iskola-felső tagozat.* A tanulók: - ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását és mindezt tudják alkalmazni a természeti és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben; - törekedjenek az anyanyelv védelmére; - sajátítsák el a média elemzésének technikáit; - tudjanak beszélgetést folytatni. A tanulókban alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés; - növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelemi témájú könyvek feldolgozásával; - fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével.

Történelem	A tanulók: - értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet; - tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására; - ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete; - értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Idegen nyelv	A tanulók: - váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével; - legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit; - ismerjék meg más népek ilyen irányú tevékenységeit, valamint az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit; - legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projektmunkában választ keresni; - állampolgári felelősségtudata fejlődjön. - alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben; - fejlődjön az idegen nyelvi kommunikációképessége és fedezzék fel ennek lehetőségeit.

Matematika	A tanulók: - váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják; - legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával; - tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni; - logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön; - tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait; - váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására; - ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni; - legyenek képesek reális becslésekre; alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás; - tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni. A tanulókban - alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket.

Fizika	A tanulók: - váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára; - ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit; - ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat; - tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra; - mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni; - ismereteik birtokában, tetteik következményeit látó, távlatokban gondolkodó állampolgárrá váljanak.
Földrajz	A tanulók: - szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről; - érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit; - ismerjék meg a világ globális problémáit; - ismerjék meg és őrizzék a természeti és az ember alkotta táj szépségeit.
Biológia	A tanulók: - ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit; - ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet; - ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket; - ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat; - legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére; - sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat. A tanulókban - alakuljon ki ökológiai szemléletmód.

Kémia	A tanulók: - rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel; - törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására; - legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére; - értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait
Ének-zene	A tanulók: - ismerjék fel a természeti és művészeti szépség rokonságát és azonosságát; - ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait; - fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban; - vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét; - tudják, hogy az élő ül. élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapokban egyaránt akusztikus élményt jelentenek; - fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni.
Etika	A tanulók: - legyenek képesek a már kialakított, megteremtett értékek között úgy élni, hogy a lehető legkevesebb károsodást okozzák; - tanuljanak meg a természet károsítása nélkül teljes életet élni; - mérjék fel annak elengedhetetlen fontosságát, hogy az utódaiknak is megfelelő életteret kell hagyniuk.

A tanulókban:

- alakítsuk ki azt a szemléletet, hogy a természet elemei emberi hasznosságuk fokától függetlenül is értéket képviselnek;
- alakuljon ki személyes elkötelezettség és tolerancia a környezeti kérdésekkel kapcsolatban;
- fejlődjön, szilárduljon meg a társadalmi szolidaritás és igazságosság az egészséges környezetért.

IV. 5. 2. Tanórán kívüli lehetőségek

Nem hagyományos tanórai foglalkozások és egyéb lehetőségek. A környezeti nevelési feladatok teljesítése során komplex ismereteket kell közvetíteni, mivel a végső cél

egyfajta „életfilozófia” kialakítása. Ezért minden alkalmat meg kell ragadnunk, hogy a túlszabályozott keretek közül kilépve nem hagyományos foglalkozásokon teremtünk lehetőséget diákjainknak az ismeretszerzésre.

IV. 5. 2. 1. Tanulmányi kirándulás, rövidebb túrák

Alkalmasak akár a környék, akár más tájak életközösségeinek megfigyelésére, vizsgálatára.

IV. 5. 2. 2. Terepgyakorlatok
Különösen alkalmas a 6. évfolyam számára, ahol a vizek életközösségének vizsgálatára mód nyílik a Duna mellett. Ugyanitt tartható nem tanteremben tartott óra is.

IV. 5. 2. 3. Múzeum, Állatkert látogatása (botanikus kert, tanya, szennyvíztisztító, stb.)

IV. 5. 2. 4. Papírgyűjtés, hulladékgyűjtés IV. 5. 2. 5. Vetélkedők, tanulmányi versenyek

IV. 5. 2. 5. Erdei iskola és nyári táborok
Többnapos, szorgalmi időszakban vagy nyáron megvalósuló, a környezethez illeszkedő nevelési-tanulási egység. Ennek során a tanulás folyamatát a tanulók aktív, együttműködő, cselekvő, megismerő tevékenységekre épít.
Szelektív gyűjtési lehetőségek további erősítése.

IV. 5. 3. A környezet és egészségvédelem jeles napjai

Megemlékezhetünk e napokról a tanórákba beépítve is, de néhány jeles napot évszakonként kiválasztva és azokra támpontot, vagy témahetet nevezve jobban tudatosíthatjuk jelentőségüket.

Pl.:	ősz	szeptember 23.	Takarítási Világnap
		október 04.	Állatok Világnapja
	tél	november 27.	Fogyasztás Szüneteltetési Nap
		február 02.	Vizes Élőhelyek Napja
	tavasz	március 22.	Víz Világnapja
		április 22.	Föld Napja
	nyár	június 05.	Környezetvédelmi Világnap

Témahetekhez kapcsolódás: Mozdulj a klímáért!; Fenntarthatósági témahét, …

IV. 6. Módszerek

A környezeti nevelés az egész személyiségre, a teljes emberre ható nevelési folyamat. A hatékonyság érdekében módszertani megújulásra, de legalábbis új módszerek bevezetésére van szükség. E módszerek nem mindegyike ismert mindenki előtt, ezért szükséges a tanárok ez irányú képzése.
Célunk, hogy az alkalmazott új eljárások idővel az oktatás, nevelés során természetesen illeszkedjenek a tanárok, tanulók tevékenységébe. Alkalmazásuk során azonban mindig figyelembe kell vennünk az életkori sajátosságokat.
Alsó tagozatban legfontosabb, hogy kifejlesszük a gyermekben az alapos megfigyelés képességét, melynek során minden érzékszervükkel gyűjtik az információt a környezetükről. Érzékeiket fejlesztve egyre figyelmesebbé válnak, nő az esztétikai érzékenység, ami kulcsfontosságú a majdan kialakítandó környezeti etika szempontjából.

Felső tagozatban a gondolkodás egyre konkrétabbá válik, majd kialakul a formális elvonó gondolkodás képessége, úgy módszereink ennek megfelelően változhatnak. **Napköziben** kiinduló gondolatunk: „Amit ismerek, azt szeretem is, és amit szeretek, azért teszek is valamit."

A gyerekek az iskolában töltik napjuk közel egyharmadát. Így a környezeti nevelés legfontosabb színtere az iskola. Külső és belső környezetének otthonosabbá, esztétikusabbá tétele igényessé, a szépre fogékonyabbá, érzékenyebbé teheti tanítványainkat, kialakítva felelősségérzetüket és a rendszerességet.

Nevelési cél

- A természet élvezete, szeretete, fontossága, az egyéni felelősség felébresztése (nem pazarolok, nem szemetelek, nem ártok senkinek, magamat megvédem), nem akarom, hogy a természet megváltozzon, hogy a növényeknek, állatoknak, embereknek rossz legyen.
- Meg kell érteniük, hogy az egész világ összefüggő összetett élő rendszer, az ember kölcsönhatásban áll más, nagyobb részrendszerekkel, döntései kihatnak a környezet sorsának alakulására, minden egyes cselekedet reakciókat vált ki, melyek csak részben kiszámíthatóak
- Közös a felelősség, közös erőfeszítéseket kell tenni a környezet megóvására

<u>A környezeti nevelés hat:</u>

- A tanuló személyiségére, magatartására
- A közösségre, a viselkedés társas mechanizmusainak kialakítására

Célkitűzések

- A természet törvényeinek megismertetése

- A természet sokféleségének megismerése, az élet minden formájának tisztelete
- Embert, természetet, épített környezetet tisztelő szokásrendszer kialakítása, ennek érzelmi, erkölcsi megalapozása, intellektuális hatások, ismeretek általi elmélyítése, működtetése. Környezettudatos magatartás kialakítása
- A konfliktusok kezelésére, alternatív, probléma-megoldó gondolkodásra való képesség kifejlesztése.
- Saját magáért; másokért, a környezetért érzett felelősségtudat kialakítása.
- A tenni akarás erősítése, az együttműködési szándék, a kooperációs képesség, az együttérzés és az empátia fejlesztése

Feladatok

- Egészséges, környezetbarát életvitelre nevelünk
- Felkészítjük a tanulókat arra, hogy képesek legyenek az önálló cselekvésre; a saját életükkel, ill. környezetükkel kapcsolatos változtatásokra.
- Törekszünk a környezettel kapcsolatos esztétikai érzékenység fokozására
- Megismertetjük az ember szerepét a természet egyensúlyának fenntartásában
- Megteremtjük az életen át tartó tanulás igényét
- A természet-, embertisztelő szokásrendszer kialakítása
- Az esztétikus, rendezett környezet, a mindennapi élet megszervezése
- Viselkedési minták bemutatása
- A gyerekek kíváncsiságának kielégítése, az érdeklődés felkeltése a természeti jelenségek iránt
- Az élő környezet iránti kötődés, felelősségérzet erősítése
- A természet sokszínűségének, formagazdagságának szemléltetése
- A gyermek érzelmeken, cselekvéseken keresztül történő ismeretszerzését odaillő hangulati elemekkel való mélyítése mondókák, gyermekdalok, népdalok, mesék, történetek.

Néhány lehetőség a környezeti nevelésre

- Kirándulások, túranapok, táborok
- Gyűjtemények készítése
- Szerepjátékok, ökojátékok szervezése
- Rendezvények (Takarítási Világnap, Állatok Világnapja, Víz Világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák napja, Környezetvédelmi Világnap) - Versenyek.
- Vetélkedők
- ÖKO faliújság szerkesztése
- ÖKO –rádió működtetése

Cselekedtetés, tevékenykedtetés

- A belső környezet alakítása:
- esztétikus, egészséges tantermek,

- dekorációknál a természetes, környezetbarát anyagok előnybe részesítése,
- élő növények telepítése, gondozása a tantermekben, feljárókon, az iskola környezetének szépítése, parkosítása,
- évente-kétévente fa- vagy cserjeültetés a napközis tanulókkal, és gondozása a későbbiekben
- környezetbarát anyagok felhasználása, - tiszta rendezett környezet biztosítása.
- természetes anyagokból készült játékok, díszítő elemek alkalmazása, azok tanulói gondozása.
- Energiatakarékossággal és újrahasznosítással kapcsolatos feladatok adása a tanulóknak, (papírgyűjtés, használtruha gyűjtés, elektronikai hulladékgyűjtés, vízcsap elzárás, szelektív hulladék, takarékosság az árammal stb.)
- Aktuális környezetvédelmi események megjelenítése különböző információhordozókon. (pl. faliújság, iskolarádió, honlap, iskolai Facebook csoport)
- Környezetért felelős aktív kiscsoportok és tágabb közösségek kialakítása, működtetése
- A Takarítási Világnap, az Állatok Világnapja, a Víz Világnapja, a Föld Napja; a Madarak és Fák Napja és a Környezetvédelmi Világnap alkalmából rendezvények, műsorok szervezése
- Elemgyűjtés, hulladékgyűjtés (papír, műanyag, kupak), Cseppet sem! (sütőolaj); Sulizsák, elektronikai gyűjtés
- SZMK szervezésében Garázsvásár

Mindezeken keresztül kívánjuk elmélyíteni diákjaink ismereteit, tapasztalatokat rakva növendékeink „tarisznyájába”, remélve, hogy a természetre figyelő, azt ismerő, védő felnőtt válik belőlük.

IV. 7. Taneszközök

- Tankönyvek, nyomtatott és elektronikus anyagok, természetismereti könyvek, mesekönyvek, játékgyűjtemények, hírlevelek, folyóiratok, természetfilmek, dokumentumfilmek, diasorozatok, plakátok, internetes felületek.
- Térképek, tájékozódási eszközök (iránytű, tájoló), modellek, tablók.
- Fizikai, kémiai mérésekhez megfelelő eszközök, anyagok, biológiai vizsgálatokhoz szükséges eszközök, anyagok (mérleg, nagyító, mikroszkóp, bonckészlet stb.).
- Játékokhoz szükséges felszerelések (labda, szembekötő stb.)
- Anyagok és eszközök a kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez (papír, ragasztó, írószerszámok, faanyag, festék, stb.)
- Eszközök és anyagok az életvitel és gyakorlati ismeretek környezeti nevelési célkitűzéseihez (pl. megfelelő szerszámok)

IV. 8. Kommunikáció

A környezeti nevelésben, annak összetettségénél fogva nagyon fontosak a kommunikáció különböző formái. Célunk, hogy diákjaink ismerjék és használják az információforrásokat, ki tudják szűrni a lényeges adatokat, tényeket, képesek legyenek azokat feldolgozni és tudásukról, végzett munkájukról különböző formában (előadás, grafikon, írás, tabló, ppt…) számot adni.

IV. 8. 1. Iskolán belül

- Tanárok-iskolavezetők, tanárok-tanárok: előre kiírt és rögtönzött értekezletek, faliújság, megbeszélések, belső Messenger csoport; belső e-mailes kommunikációs csoportok
- Diákok-tanárok: faliújság, iskolarádió, diákönkormányzat, osztályfőnökök tájékoztatása,
- Diákok-diákok: faliújság, iskolarádió, diákönkormányzat,
- Iskola-szülők: szülői értekezletek, fogadóórák, levélben való tájékoztatás, nyílt napok, szülőkkel közös programok, évkönyv, kiállítások.
- Iskola-fenntartó: iskolagyűlés
- Iskola-partnerek: évkönyv, nyílt programok, nyílt napok, levélben, e-mailben és honlapon való tájékoztatás.

IV. 8. 2. Külső (helyi és országos média)

Városi újság, honlap, iskolai Facebook csoport, nyílt programok, zöld hirdetőtábla, Városi TV, rádió, internet.

IV. 9. Továbbképzések: éves beiskolázási terv alapján

IV. 9. 1. Helyi továbbképzés:

- nevelési értekezletet valamely konkrét környezeti nevelési témában,
- megbízott előadó, szakértő tart továbbképzést.

IV. 9. 2. Külső továbbképzés:

- lehetőség szerint elérni, hogy kétévente legalább egy kolléga részt vehessen akkreditált továbbképzéseken.

IV. 10. Törvényi háttér

Az Alkotmány környezetvédelemmel kapcsolatos paragrafusai:

- 8. § A Magyar Köztársaság elismeri az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait, ezek tiszteletben tartása és védelme az állam elsőrendű kötelessége.
- 16. § A Magyar Köztársaság különös gondot fordít az ifjúság létbiztonságára, oktatására és nevelésére, védelmezi az ifjúság érdekeit.
- 18. § A Magyar Köztársaság elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.
- 70. § A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.

Környezet- és természetvédelmi jogszabályok

Környezetvédelmi törvény (1995. évi LIII. Törvény a környezet védelmének általános szabályairól). A törvény célként az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet elemeinek és folyamatainak védelme és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását fogalmazza meg.

Legfontosabb alapelvei: a megelőzés, az elővigyázatosság, a leghatékonyabb megoldás, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékozódás és a nyilvánosság. A törvény 54. § 1. cikkelye szerint „minden állampolgárnak joga van a környezeti ismeretek megszerzésére és ismereteinek fejlesztésére".
A nevelés állami és önkormányzati feladat. Legfontosabb dokumentumaként a *NAT-ot, a Nemzeti Környezetvédelmi Programot* (illetve annak részeként a Nemzeti Környezetegészségügyi Akcióprogramot) említi.

A ***Természetvédelmi törvény*** (1996. évi LIII. Törvény) kimondja, hogy a természeti értékeink védelme, a természetvédő szemlélet kialakítása elsődleges állami feladat. Kiemelt szerepet kell biztosítani a természet értékeinek megóvásában a civil szférának, az állampolgároknak, hiszen a nemzeti kincsnek minősülő természeti értékeink megőrzése az állampolgárok és önszerveződő csoportjaik aktív részvétele nélkül nem lehetséges.

Az 1997. évi XLI. ***Törvény a halászatról és a horgászatról*** is számos környezeti nevelési feladatot tartalmaz (tanfolyamok, vizsgák, fajismeret, természetvédelem).

A *géntechnológiai tevékenységről* szóló XXVII. ***Törvény*** 30. és 31. §-a foglalkozik az oktatással, a képzéssel és a tájékoztatással. Ennek értelmében „Az állami feladatok ellátása során a Kormány gondoskodik arról, hogy a géntechnológiával módosított szervezetek felhasználóival, fogyasztóival az iskolai és az iskolán kívüli oktatás, képzés,

tájékoztatás keretében ismertetésre kerüljön a géntechnológia lényege és alkalmazásai, az így módosított szervezetek használatának környezeti, egészségügyi, gazdasági, társadalmi hatásai és kockázatai".

Az ***állatok védelméről és kíméletéről*** szóló 1998. évi XXVIII. ***Törvény*** célja, hogy elősegítse az állatvilág egyedeinek védelmét, fokozza az emberek felelősségtudatát az állatokkal való kíméletes bánásmód érdekében, valamint meghatározza az állatok védelmének alapvető szabályait. A törvény kimondja, hogy az oktatás során állatkísérletek elvégzésére a diákokat nem lehet kötelezni.

Nemzeti Környezetvédelmi Program (a Kormány 2031/1998. határozata) helyzetértékelése szerint: „A környezetvédelemben felmerülő problémák jelentős része vezethető vissza arra a tényre, hogy Magyarországon még nem megfelelő szintű a környezeti tudatosság foka. A lakosság ismeretei a környezetről, a környezetvédelemtől, annak megóvásáról hiányosak, és többnyire nem megfelelő színvonalúak.". A társadalmi részvétel és tudatosság erősítésében kiemelkedő szerepe van a közoktatási, felsőoktatási és kulturális intézményekben folyó tevékenységnek.

1999-ben elkészült a ***Nemzeti Biodiverzitás Stratégia,*** a Globális Környezeti Alap és az UNEP (ENSZ) támogatásával. Az akcióprogram elkészítését az 1992-es Rió de Janeiróban megrendezett *Környezet és Fejlődés Konferencián* aláírt - általunk 1995-ben ratifikált biodiverzitás egyezmény - tette feladatunkká. E szerint minden államnak joga és kötelezettsége megőrizni saját természeti értékeit, gazdaságát, és az abból szerzett tudást. Ez csak társadalmi összefogással valósítható meg.

A 2000. évi ***Hulladékgazdálkodásról szóló*** **XLIII.** ***Törvény*** 54. §-a kimondja, hogy a Kt. 54-55. §-ában foglaltak alapján a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket oktatni kell, azok a Nemzeti Alaptanterv részét képezik. Ezeknek az ismereteknek az oktatásával és terjesztésével - az állami, önkormányzati intézmények és más szervezetek bevonásával, valamint közszolgálati hírközlő szervek igénybevételével - elő kell segíteni, hogy a társadalom környezeti kultúrája növekedjen.

Egészségügyi jogszabályok:

A *Nemzeti Környezet-egészségügyi Akcióprogram* (1996) 9.5 pontja részletesen foglalkozik a környezet-egészségügy oktatásával, nevelésével. Az oktatás, nevelés és szakképzés környezet-egészségügyi feladatait két nagy területre osztja:

Környezet-egészségtani szakismeretekre és módszerekre azoknak a szakembereknek van szükségük, akiknek ez munkakörükkel közvetlenül összefügg. Számukra ezt a képzés során a képzési követelmények előírják. A környezetegészség kultúrája ugyanakkor az életvitel részeként a hétköznapi tudás és szokásrendszer egyik fontos eleme, minden

embert érintő kulturális tényező. E kultúra az emberek életviteli szokásaiban, életmódjukban, értékrendjükben tükröződik. Kialakulása a családi szocializációban kezdődik, később az intézményes nevelés, oktatás és az iskolarendszeren kívüli hatások együttesen formálják.

1998-ban Koppenhágában a WHO Európai Regionális Bizottsága elfogadta az ***Európai Egészség 21.*** nyilatkozatot.
Az Egészségügyi Világszervezet számos idevonatkozó dokumentuma, az „Egészség 21" Regionális Stratégia szakmai hátteret nyújt a hazai az ***„Egészség évtizedének Johan Béla Nemzeti Programja"*** 2002 kidolgozásához. Előzménye a Nemzeti Népegészségügyi Program (1066/2001 Kormányhatározat).
A Program illeszkedik az EU népegészségügyi prioritásaihoz, és hazánk uniós csatlakozása további lendületet ad a sikeres végrehajtásnak.

Köznevelési jogszabályok
Nkt. 27. § (11) bekezdése:
Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban és azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelésóra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi.

Knt.78.§

(3) Az oktatásért felelős miniszter, az egészségügyért felelős miniszter programok kiadásával, pályázatok kiírásával, továbbképzés biztosításával segíti a nevelésioktatási intézményekben folyó egészségfejlesztési feladatok végrehajtását.

(4) Az oktatásért felelős miniszter, a sportpolitikáért felelős miniszter programok kiadásával, pályázatok kiírásával, pedagógus-továbbképzés biztosításával segítheti a mindennapos testnevelés feladatainak végrehajtását, a sportiskolák megalakulását és működését.

(5) Az oktatásért felelős miniszter, a környezetvédelemért felelős miniszter közös programok kiadásával, pályázatok kiírásával segíti a környezeti nevelés, oktatás feladatainak végrehajtását és az Erdei Iskola Program, Erdei Óvoda Program, Zöld Óvoda Program, Ökoiskola Program megvalósulását.

A ***Nemzeti Alaptanterv*** kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 20/2012 EMMI rendelet kiemelt fejlesztési feladatként definiálja a környezeti nevelést. Elengedhetetlenül szükséges a NAT részeként a környezetvédelmi, természetvédelmi oktatás továbbfejlesztése.

Önkormányzati jogszabály

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mhötv.) kiemeli az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítését, a lakosság önszerveződő közösségei tevékenységének támogatását.

V. Az iskola oktatási kínálata

V. 1. Képzés fajtái

Emelt szintű angol/német nyelvoktató osztály	- 2-3. osztály heti 2 óra nyelvszakkör; 4. osztály heti 3 óra angol/német - 5. osztálytól - fél osztály heti 5 óra angol - 5. osztálytól - fél osztály heti 5 óra német
Sportorientált osztály:	- 1-2. évfolyamban heti 4 óra testnevelés; - 1-2. osztályban kötelező úszás heti egy alkalom; - 1-8. évfolyamon a szaktanárok által kijelölt versenyeken kötelező a részvétel; - 3-4. évfolyamon az iskolánkban délutánonként edzést tartó külsős edzők - bizonyos időszakonkénti - meghívása, más-más sportág bemutatása; - 3-4. évfolyamon szervezett utazás keretében részvétel a sportágválasztó programon, erre plusz egy nap áll rendelkezésre; - 5-6. évfolyamon kötelező részvétel a Sport43 programok egyikén, amelyre plusz 1 nap áll rendelkezésre az osztályok részére; - 7-8. évfolyamon sportágválasztón való részvétel; - 7-8. évfolyamon szervezett formában közös sportmérkőzés látogatása; - Minden évfolyamon kötelező a házi versenyeken való részvétel; - 4. osztálytól heti 2 órában, 5. osztálytól heti 3 órában kötelező nyelv az angol nyelv.
Napközi / tanulószoba	- 10-12 napközis csoport működtetése alsó tagozaton 1-4. osztályon - 1-2 tanulószobás csoport működtetése felső tagozaton

Kiegészítő feladataink:

- iskolai könyvtár
- iskolai sportkörök
- szakkörök

V. 2. Az iskola működése

Évfolyamonként két-három párhuzamos osztály:

„a" – Sportorientált osztály
„b" és „c" – Emelt szintű angol/német nyelvoktató osztály

Tanulói létszámadatok:

Tanév	**2014/ 2015.**	**2015/ 2016.**	**2016 / 2017.**	**2017/ 2018.**	**2018/ 2019**	**2019/ 2020**	**2020/ 2021**	**2021/ 2022**	**2022/ 2023**	**2023/ 2024**
Tanuló	**536**	**566**	**560**	**552**	**567**	**545**	**536**	**523**	**521**	**522**

V. 2. 1. Tanórai foglakozások

V.2.1.1. A tantárgyi struktúra szerint.

Csoportbontás:

- angol/német 4-8. osztály
- angol/angol 4. évfolyamtól (létszám függvénye)
- matematika/magyar 5. évfolyam (1 óra - létszám függvénye)
- digitális kultúra/technika és tervezés 5-6-7. osztály
- digitális kultúra/matematika 8. osztály
- matematika/magyar nyelv és irodalom 7. évfolyam (1 óra- létszám függvénye)
- magyar/matematika 8. osztály (1 óra- létszám függvénye)

Fejlesztő pedagógus/gyógypedagógus/logopédus alkalmazása a sajátos nevelési igényű tanulóknál integrált oktatási formában.

V.2.1.*2. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai*

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor tantárgyfelosztásunknak biztosítania kell azt is, hogy minden pedagógus számára heti 24 óra tanítási

órát vagy egyéb foglalkozást biztosítson. Az iskola méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért nincs lehetőség.
Pedagógiai programunk szerint választható tantárgy iskolánkban nincs, valamennyi, az óratervben megtalálható tantárgy tanulása *kötelező* a tanulók számára.

V. 2. 2. Tanórán kívüli foglalkozások

Sportkörök:	atlétika
	gyermektorna/zumba
	röplabda
	kosárlabda
	floorball
Szakkörök:	fizika tehetséggondozó alsós tehetséggondozó
	fejlesztés
	matematika
	történelem tehetséggondozó
	játékos angol/német
	énekkar

Indításuk a humán erőforrások függvényében valósul meg.

V. 2. 3. A napközi célja, feladata, működésének rendje

V. 2. 3. 1. A napközis nevelés szerepe

Az általános iskolai napközi otthonok – szociális- és gyermekvédelmi feladataik mellett – alapvető funkciójukat tekintve nevelő intézmények.

Célja: Járuljon hozzá, hogy az egész napos foglalkoztatásban részesülő gyermekek életkoruknak megfelelő szinten

- sajátítsák el az egészséges, kulturált életmód szokásait
- legyenek képesek társas kapcsolataik alakítására, sajátítsák el a társas magatartás szabályait
- legyenek képesek képességeiknek megfelelő önálló tanulásra
- legyenek képesek szabadidejük, személyiségfejlődésük számára kedvező önálló felhasználására

E célok elérése érdekében teljesítse a következő feladatokat:

- járuljon hozzá a helyes testápolási, étkezési, tanulási és szabadidőszokások, a helyes napirend szerinti életvitel kialakításához
- segítse elő, hogy minden gyermek rendelkezzék kölcsönös rokonszenvi kapcsolattal /kapcsolatokkal/, gyakorlatot szerezzen csoportmegbízatások vállalásában és teljesítésében, képes legyen saját és mások magatartásának értékelésére, tapasztalatokat szerezzen alá-, fölé-, és mellérendelt társas helyzetekben, részt vegyen a csoportszokások, csoporthagyományok kialakításában
- a tanulmányi munka egészében fokozza az önállóságot, fejlessze a tanulás technikáját, alakítsa az önművelés legfontosabb jártasságait, készségeit és képességeit, segítse elő az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakozását
- járuljon hozzá a szabadidőben folyó többoldalú, kitartó tevékenykedés képességének kialakításához, illetve fokozásához, többféle, különböző jellegű szabadidő-tevékenység technikájának elsajátításához, az egyéni képességek kibontakozásához.

A napközis pedagógus a nevelőmunka tervezésében és megvalósításában egyaránt működjön együtt a szülőkkel, az osztályfőnökökkel, a szaktanárokkal, a közművelődési intézmények illetékes munkatársaival.

Követelmények:
A követelményeknek való megfelelést a családi és az iskolai nevelés egésze együttesen segíthetik elő.
Az adott csoportra vonatkozó követelménysor meghatározásánál helyes figyelembe venni, hogy

- a csoport tagjainak életkorukat tekintve a különböző területeken milyen követelményeknek kell megfelelniük
- a csoport, a különböző területeken a kívánatoshoz képest hol tart
- a kívánatos követelményeket és a csoport jelenlegi fejlettségi szintjét figyelembe véve a különböző területeken milyen követelményszint elérése jelent optimális megerőltetést az egyes gyerekek és a csoport számára.

V. 2. 3. 2. A napközi otthon programja

A napközi otthon működtetéséről közoktatási törvény rendelkezik, amely segíti, illetve kiegészíti az iskola pedagógiai programját. Ebből adódóan hozzájárul a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztéséhez. Nem a megőrzés a feladata, hanem az, hogy szervezett formában biztosítsa a nyugodt tanuláshoz, a szabadidő változatos

eltöltéséhez szükséges feltételeket. Bár szükségesek bizonyos mértékben a kötöttségek, törekszünk arra, hogy ne kényszerűségnek érezzék a gyerekek a napközit.

Alapvető célkitűzése: gyermekeinket nem a tegnapelőttre, hanem a nehéznek ígérkező holnapra kell felkészíteni.

Feladata: az iskolai és a szociális feladatok, valamint a gyermekvédelmi, a nevelési, a személyiségformálási és az esélykiegyenlítési feladatok ellátása.

„Az a gyerek nevelésében a csoda, hogy a pedagógus, mint egy szobrász, aki nekiáll a kőnek és megálmodja benne a szobrot, lehántja a fölösleges dolgot, s kihozza a szépséget belőle." *(Böjte Csaba)*

Tapasztalataink azt mutatják, hogy az iskolákban nagy vonzerő a sport, a számítástechnika és a nyelvtanulás.
Havonta egyszer az adott hónap legjelentősebb jeles napjához kapcsolódóan kézműves napot, játék, ill. sportnapot tartunk.
Az óvodákban kialakult kézműves foglalkozások hagyományait építő jelleggel folytatjuk, ill. bővítjük. Kiemelt feladatként kezeljük a népi hagyományok ápolását és megőrzését.
A gyerekekkel játékos módon ismertetjük meg népszokásainkat, kézműves hagyományainkat, hiedelemvilágunkat, hogy a gyerekekben rögzüljenek néprajzi értékeink. A kézműves foglalkozások sokrétűsége, változatossága színesebbé teszi a napközi életét, kizökkentve a gyerekeket a mindennapok monotonitásából. Nemcsak a lélek felüdülését, ápolását szorgalmazzuk, hanem a sportnapok keretén belül a test megmozgatásával újabb közösségi élményhez juttatjuk a gyermekeket.
Azért tevékenykedik a gyermek, mert azt fontosnak tartja, köze van hozzá, és jelentősége van számára. Ezeken a délutánokon a tanulmányaikban kevésbé élenjáró tanulókat is sikerélményhez juttatjuk. Mai teljesítményközpontú világunkban nem azzal küszködnek a gyerekek, hogy a folyamat végén milyen követelményeknek kell eleget tenniük, hanem maga a tevékenység és a kész alkotások szereznek örömöt számukra. Ennek hatására pozitívan változik a kapcsolat a szülővel és diákkal egyaránt.

V. 2. 3. 3. Tanulás a napközi otthonban

Zavartalan tanulmányi munka megteremtése

- felfrissülés biztosítása
- szellőztetés a tanteremben
- mosdó használat
- a bútorok szükséges átrendezése
- munkához szükséges eszközök előkészítése
- a manipulációs és szemléltető eszközök előkészítése
- tájékozódás a leckefüzetből a házi feladatra vonatkozóan
- óra- és időtervezés

Tanulmányi munka:

- előkészítés
- önálló tanulás
- ellenőrzés, értékelés

V. 2. 3. 4. A tanuláson kívüli idő a napköziben

<u>Szabadidős foglalkozások:</u>

- Kulturális foglalkozás
- Munkafoglalkozás
- Játék
- Szabad foglalkozás

<u>Kulturális foglalkozás:</u>

- Irodalom - Zene
- Éneklés
- Énekes játékok
- Zenehallgatás
- Képzőművészet - Mese - Vers - Próza
- Diafilm
- Mozgófilm
- Rajzolás
- Műalkotások megismertetése, megbeszélése
- Festmény
- Szobrok
- Makett

V. 2. 3. 5. A napközi otthon délutáni menetrendje

- A tanítás befejezése után a napközis nevelő átveszi a tanulókat az osztálytanítóktól. Ez általában nem egy időben történik, hiszen az osztályok óraszáma különböző. Röviden tájékozódik a délelőtt történtekről.
- Az **ebédeltetés** kidolgozott rend szerint történik. Ügyelünk arra, hogy a tanulók lehetőleg állandó helyen, nyugodt körülmények között ebédelhessenek.
- Ezután a **levegőzés,** kötetlen szabadidő történik. A tanítási órák szellemi munkáját fontos levezetni mozgással, játékkal; melyhez nagy segítséget jelent az iskola udvarán található játszótér (hinta, mászókák, libikóka), illetve udvari játékok: labdák, tollas ütők stb. Ezek alkalmazásához főként a játszótéri játékokhoz elengedhetetlen a balesetvédelmi oktatás. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek sokat és tartalmasan mozogjon; mind szabadon választott, mind szervezett játékokra van lehetőségük a tanítási órák vége, illetve a tanulási idő kezdete közötti időszakban. Törekvésünk, hogy az irányított játékokat a tanulók ne kötelező jellegűnek éljék meg!

A napközi legfontosabb része a **tanulási idő,** mely iskolánkban 14.00 - 15.35^{h}-ig tart. **Feladataink:** a rendszeres, pontos munkavégzés feltételeinek megteremtése, tanulási technikák elsajátíttatása, helyes tanulási szokások kialakítása, tanulási hatékonyság fejlesztése, motiváció, helyes időtervezés, megfelelő munkatempó kialakítása, önellenőrzésre való szoktatás, a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek bővítésének igényére való nevelés, differenciálás a tanulási idő keretein belül, mely a gyengébb tanulók felzárkóztatását, a jobb teljesítményűek továbblépését szolgálja.

S mindezek mellett a tanulási időben az egyik legfontosabb szempont a zavartalan tanulási légkör megteremtése. Előtérbe helyezzük a gyermekközpontúságot, azaz kicsit oldottabb légkörre törekszünk. Természetesen mindig az adott csoport összetétele határozza meg, hogy mennyire lehetünk „oldottak".

Feltétlenül beiktatjuk a mozgást a leckeírás alatt is (szünet, tanulás közben megengedjük, ami helyváltoztatást igényel stb.). Zavartalan tanulási légkör: fontos és elsődleges a csend, de ne érezze a tanuló kényszerűségnek, értse meg, hogy a hatékony tanulás a cél; szükségleteit tudja nyugodtan kielégíteni, ha van rá mód, kérés nélkül. Elsősorban döntő jelentőségű az első osztály, ahol kialakul a gyermekben a tanulás szeretete, fontossága. Természetesen ebben nagy szerepe van úgy a tanító néninek, mint a szülőknek - de sajnos a szülő szerepét is sokszor át kell vállalnunk. Leghatékonyabb eszközünk alsó tagozatos gyerekekről lévén szó a motiváció, mely a jutalmazásban nyilvánul meg - minden csoportban jelen van valamilyen formában.

Valamint fontos, hogy a délutánt ne kizárólag a lecke megírása töltse ki, - és ezzel a gyerekek is tisztában legyenek - szintén motiváló ereje lehet.

A fokozatosság elvét követve kell rávezetni a tanulókat az önálló feladatmegoldásra: első lépés mindenképpen az legyen, hogy egyedül kezd hozzá a feladatokhoz és csak abban az esetben kér tanári (felsőbb osztályokban már tanulói) segítséget, ha egyáltalán nem boldogul - egyes esetekben szükség lehet azonban a feladat közös megoldására, de nem ennek kell lenni a jellemzőnek!

Fontos, hogy a hibákat kijavítsuk: a tanuló javítsa szintén egyedül és itt is csak akkor lépjünk közbe, ha már egyáltalán nem boldogul a gyermek.
El kell sajátítaniuk a helyes időbeosztás elvét is: gondolkodtató feladatok először, a rajzos színezős, másolandó feladatok maradhatnak a végére.
Olvasni minden nap kell, ha esetleg hamarabb végzett a házi feladatokkal a fennmaradó időt olvasással töltse.
Vagy: itt alkalmazhatjuk a differenciálás elvét, mely ebben az esetben a felzárkóztatást és a képességkibontakoztatást szolgálja. Első a házi feladat. Ezt követhetik a pótfeladatok, melyek már lehetnek személyre szabottak-, ki miben szorul erősítésre, fejlesztésre stb. Ezeket a gyerekek megoldhatják: önálló, páros és csoportmunka keretein belül - mindhárom egyformán szolgálja a hatékony tanulást.

Önálló munka: a saját tudására kell támaszkodnia; teljesen egyedül próbálja meg elkészíteni a feladatot. Erre legalkalmasabb a feladatlap, a másolás vagy a szövegértő feladatok stb.

Páros munka: hasonló formai keretei lehetnek, mint az önálló munkának, de dolgozhat együtt

- Két azonos képességű tanuló – cél a feladat helyes megoldása
- Egy gyengébb és egy ügyesebb tanuló - cél a gyengébb tanuló felzárkóztatása.

Csoportmunka: nem kizárólag a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek feldolgozására alkalmas, de ott is kitűnően hasznosítható, pl.: egy szöveg feldolgozásánál.

Összefoglalásként: olyan feladatok megoldására kell ösztönöznünk a gyermekeket, ahol önállóan kell dolgoznia, mert az az ismeret bizonyul tartósnak, melyet önállóan sajátít el.
Minden csoportban a tanulók igényeinek megfelelően alakul a leckeírás, ellenőrzés és jutalmazás rendszere. Nincs két azonos összetételű társaság; tehát amely módszer beválik az egyik csoportnál, nem biztos, hogy másutt is alkalmazható. Az egyéni felzárkóztatás, megsegítés 14.40-15.25 között történik. Ezután következik az **uzsonnázás,** majd az **irányított szabadidő**, melynek típusai:

- ***a kulturális foglalkozás*** témája általában kapcsolódik a tantárgyak éves anyagához, ünnepekhez, társadalmi eseményekhez, évfordulókhoz, évszakokhoz, népszokásokhoz, közművelődési intézmények programjaihoz, iskolánk hagyományaihoz
- ***a technikai foglalkozások*** anyaga igazodik a tanult technikák gyakorlásához, melynek célja, hogy esztétikus alkotások, a terem dekorálásához díszítő elemek, szemléltető eszközök, ajándéktárgyak készüljenek azért, hogy gyönyörködjünk

benne, hogy használni tudjuk valamire, hogy ügyesedjünk – mert ügyesedni csak tevékenység közben lehet

- ***a játék foglalkozások*** anyaga tartalmazza a csoportos szellemi, ügyességi, mozgásos és népi játékokat, amelyek az egészséges testedzést, a szellemi kikapcsolódást szolgálják - a játék az a tevékenység, ami a gyerek lételeme, amire bármikor, könnyen rávehetők.
- ***a nevelési beszélgetéseken*** nemcsak intellektusuk, hanem érzelmi, akarati, szocializációs és kommunikációs képességeik is fejlődnek

A foglalkozások vezetése során figyelembe kell vennünk, hogy a délelőtti intenzív munka után fáradtabb gyerekekkel van dolgunk, sok türelemre, az érdeklődés felkeltésére, játékosságra van szükség ahhoz, hogy biztosítani tudjuk a foglalkozás otthonos légkörét. Munkánk eredményességét az egységesített eljárások segítik, melyek a napközi otthon minden területére (ebédlő, udvar, tantermek) kiterjedő azonos fegyelmi elvárásokat foglalja magába. Az említett elvárásokat a munkaközösség tagjai közösen dolgozták ki, és közösen hajtják végre.

V. 2. 4. Az iskola munkarendje:

Szorgalmi idő:	szeptember első hétfőjétől- június 21.
Tanítási szünet:	őszi, téli, tavaszi
Tanítás nélküli munkanapok:	4 nap/év
Oktatás ideje:	$8^{\underline{00}}$-$14^{\underline{45}}$ naponta
	$7^{\underline{10}}$ -$7^{\underline{55}}$felvételi előkészítő 8. osztálynak (választható, adott nap)
Napközi/ügyelet:	az utolsó óra után csatlakozóan $18^{\underline{00}}$-ig
Nyári ügyelet:	a szabadság ideje alatt: szerda $8^{\underline{00}}$-$16^{\underline{00}}$.

V. 2. 5. Az iskola szervezeti egységei:

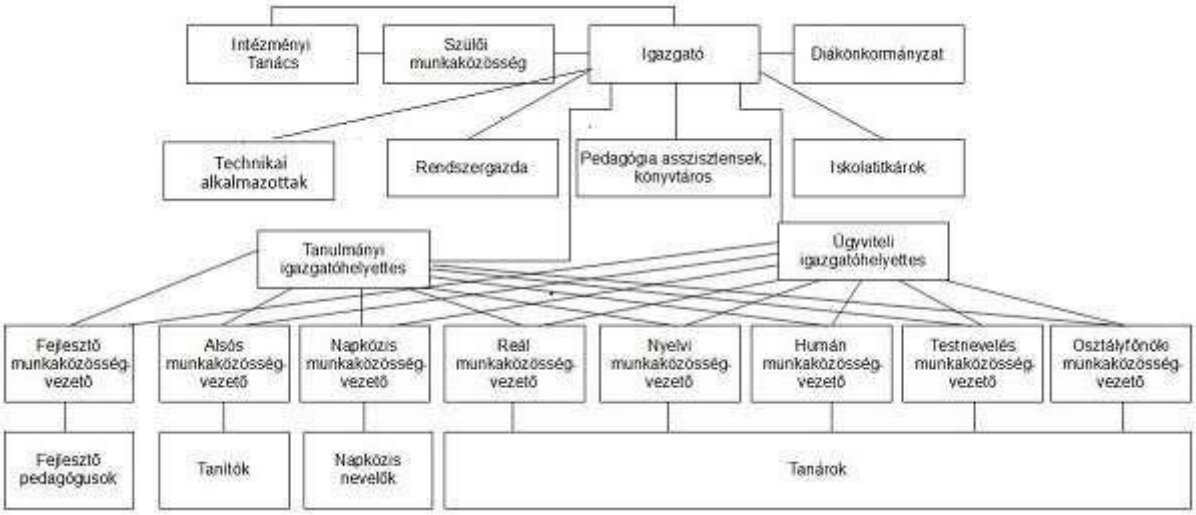

V. 2. 6. A kapcsolattartás rendje:

- Diákközgyűlés	évente egy (szükség esetén)
- Nevelőtestületi	évente legalább három
- Vezetőségi értekezlet	havonta, nyitott szervezésben
- SZMK értekezlet	évente három
- Szülői értekezlet	évente kettő
- Munkaközösségi ért.	kéthavonta/havonta
- Fogadóóra	évente 2 alkalommal
- Nyílt hét	évi két alkalom tartható/ősszel a felső, tavasszal az alsó tagozat-a nevelőtestület döntése alapján

V. 2. 7. A tanulmányok alatti vizsgák rendje

Az SZMSZ-ben részletesen szabályozva.

V. 2. 8. Tanulói jogviszony keletkezésének és megszűnésének szabályai

(Nkt. 50.§)

. **<u>Tanulói jogviszony keletkezhet:</u>**

- felvétellel, az óvodai szakvélemény vagy nevelési tanácsadó vizsgálata alapján, állandó bejelentett lakcímkártyával és az azon szereplő személyazonosító számmal;
- átvétellel, más intézményben szerzett bizonyítvány alapján, illetve év közben az átvezetett érdemjegyek alapján.

A felvételről szóló döntés az igazgató jogköre.

Osztályba, csoportba sorolás szempontjai:

Az Alapító Okiratban, a Pedagógiai Programban megadott tematika alapján meghirdetett csoportokba szülői kérésre kerülnek a tanulók besorolásra.
Túljelentkezés esetén az igazgató a szülővel egyeztetve végzi a más csoportba sorolást. A csoportokba való felvételről végleges döntést az igazgatóhoz. (Nkt. 50.§)

A felvétel, átvétel rendje:

1. A felvétel, átvétel rendjét az Nkt. 50.§-a szabályozza, amely tartalmazza a körzeten kívüli tanulók felvételét, átvételét.
2. Iskolánk a beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót köteles felvenni. Az E-KRÉTA beiratkozási felületének használata kötelező, az E-ügyintézés modul használata javasolt.
3. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse, vagy ha ezt csak december

   31. napjáig tölti be, a szülő kérje gyermeke felvételét az iskolába.

Általános iskolai beiratkozás jogszabályi háttere

1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 50. § (7) bekezdése alapján az iskolába a tanköteles tanulókat **az első évfolyamra az állami intézményfenntartó központ által meghatározott időszakban kell beíratni.** A beiratkozásra meghatározott időt a helyben szokásos módon közzé kell tenni. 2. **A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) 22.§-a értelmében:**

(1) A (2) bekezdésben foglaltak figyelembevételével az iskolai beiratkozás idejéről, az erről való döntés és a jogorvoslat benyújtásának határidejéről a **kormányhivatal közleményt vagy hirdetményt** köteles közzétenni a helyben szokásos módon, a **beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal.**

(2) Az adott évben tanköteles korba lépő gyermeket a szülő március 1-je és április 30a között – a kormányhivatal által közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban – köteles beíratni a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára.

(3) Az adott évben tanköteles korba lépő sajátos nevelési igényű gyermeket a szülő a szakértői bizottság véleményében vagy a kormányhivatal jogerős határozatában megjelölt időpontig köteles beíratni a kijelölt iskolába.

(4) Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor **be kell mutatni** a gyermek személyazonosítására alkalmas, **a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót** és **lakcímet igazoló hatósági igazolványt**, továbbá az **iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást**.

3. **A tanköteles tanulók nyilvántartását,** a tankötelezettség teljesítésének figyelemmel kísérését **a kormányhivatalok járási hivatalai** látják el. A járási hivatal feladata lesz a mulasztó szülő hatósági kötelezése.

A tanköteles korú gyermekének beíratását elmulasztó szülő ellen szabálysértési eljárás kezdeményezésére is jogi lehetőség van. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 247. § a) pontja értelmében az a szülő vagy törvényes képviselő, aki a szülői felügyelete vagy gyámsága alatt álló tanköteles gyermeket az iskolába nem íratja be, szabálysértést követ el, és pénzbírsággal sújtható. Szabálysértési hatóságként a jelenleg hatályos rendelkezések szerint a kormányhivatal jár el.

Az igazgató a kormányhivatal felé jelez, ha nem íratták be a körzetében élő tanulót és arról is értesítést küld, ha körzeten kívülit vett fel.

4. A tanköteles tanulónak **az általános iskola első évfolyamára való beiratkozásakor** a személyazonosításra alkalmas, a gyermek nevére kiállított **személyi azonosítót és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt kell bemutatni** az iskolába lépéshez szükséges fejlettsége elérését tanúsító igazolás mellett.

Az Nkt. 72. § (2) bekezdése szerint **a szülőt továbbra is megilleti a nevelési-oktatási intézmény szabad megválasztásának joga,** amellyel élve gyermeke adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelően, saját vallási, világnézeti meggyőződésére, nemzetiségi hovatartozására tekintettel szabadon választhat iskolát. Amennyiben a gyermek a tizennegyedik életévét betöltötte, és nem cselekvőképtelen, a szülő ezt a jogát vele közösen gyakorolhatja.

Az intézményválasztás szabadsága azt jelenti, hogy **nem tiltható meg a szülői jelentkezés benyújtása,** függetlenül attól, hogy a köznevelési intézményt a szülő milyen okból és milyen indokkal választotta meg. A benyújtott jelentkezést **az intézmény vezetője** érdemben **köteles elbírálni, és a szülő részére írásban közölnie kell a**

döntését. Az intézmény által hozott döntés ellen a szülő **jogorvoslati lehetőséggel** élhet, amelyet a fenntartó bírál el másodfokon. (Nkt. 37.§ (3) bek. b) pont) A fenntartói döntés ellen jogszabálysértésre hivatkozással **bírósághoz lehet** fordulni. Az intézményválasztás szabadsága tehát nem jelenti azt, hogy a szülő kérelmét teljesíteni kell. **Jogellenes** azonban **minden olyan intézkedés,** amelyik kizárná vagy korlátozná a szülő intézményválasztási szabadságát, az intézménybe történő szabad jelentkezés jogát.

A szülő tehát a tanköteles korú gyermekét beírathatja egy szabadon választott iskolába, de igénybe veheti a kötelező felvételt biztosító iskolát is. **Az új ágazati szabályozás** ugyanis – a korábbiakhoz hasonlóan – szintén **biztosítja a tankötelezettség teljesítéséhez rendelkezésre álló „körzetes iskolát".**

Az Nkt. 50. § (6) bekezdése alapján **az általános iskola köteles felvenni,** átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye **a körzetében található** (kötelező felvételt biztosító iskola). Ezen iskolák felvételi körzetének meghatározása, a **körzethatár megállapításának kötelezettsége a** fővárosi, megyei **kormányhivatalok feladata**.
Az Nkt. 50. § (8)–(10) bekezdései szerint **a kormányhivatal meghatározza és közzéteszi az iskolák felvételi körzetét,** továbbá – a köznevelés-fejlesztési tervvel összhangban – a pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény működési körzetét.

5. A Nkt. 50. § (3) bekezdésnek b) pontja alapján az **általános iskolában a jövőben sem szervezhető felvételi vizsga.** Az EMMI-rendelet 22. § (5) bekezdése részletezi, milyen tevékenységek minősülnek felvételi vizsgának az általános iskola szempontjából.

6. Az EMMI rendelet 24.§-a alapján a kormányhivatal február utolsó napjáig tájékoztatja a települési önkormányzatokat, a tankerületi központokat és az illetékességi területén működő általános iskolákat a kijelölt körzetekről.

7. **A járási hivatal a** tanköteles gyermekekről vezetett **nyilvántartást megküldi a lakóhely szerint illetékes általános iskolának.**

E törvényi szintű előírásokhoz kapcsolódó végrehajtási szabályt tartalmaz az EMMI rendelet 23. § (4) és (5) bekezdése, amelyek a kötelező felvételt biztosító iskola, a kijelölt iskola, valamint a szabadon választott általános iskola kormányhivatalnak történő értesítési kötelezettségét határozzák meg.

8. **A tanuló átvételére, felvételére vonatkozó szabályok** a korábbi rendelkezésekhez képest nem változtak**.** Ez azt jelenti, hogy az iskolában a tanuló átvételére a tanítási év során a továbbiakban is bármikor lehetőség van. Kivételt jelent ez alól az az eset, amikor az általános iskolai tanuló úgy kíván iskolát váltani, hogy az az iskolatípus változtatásával is jár. Ebben az esetben az iskolai átvételre a felvételre megállapított eljárás szerint – az

igazgatói döntéstől és az intézmény típusától függően felmérés, felvételi vizsga, különbözeti vizsga alapján – kerülhet sor.

Az EMMI rendelet 23. § (9) bekezdése az általános iskola nyolcadik évfolyamát elvégző, de a középfokú iskolai felvételi eljárásban részt nem vevő tanköteles tanulóval kapcsolatos értesítési kötelezettséget határozza meg. Ebben az esetben ugyanis az általános iskola igazgatójának értesítenie kell a tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerinti kormányhivatalt. E hatóság feladata, hogy gondoskodjon ezen tanulóknak a tankötelezettség teljesítését lehetővé tevő nevelés-oktatásban történő részvételéről, amely Köznevelési Hídprogramok keretében valósulhat meg.

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ jelöli ki azt az intézményt, amelyben az érintett tanuló a tankötelezettségét teljesítheti. A kötelező felvételt biztosító iskola kijelölésével kapcsolatos szabályokat az EMMI rendelet 24.§-a határozza meg. 9. Járási hivatal: A Nkt 45.§ (10) "... a járási hivatal az állami intézményfenntartó központ útján a tanköteles gyermekekről vezetett nyilvántartást megküldi a lakóhely, ennek hiányában tartózkodási hely szerint illetékes általános iskolának."

10. Amennyiben a kötelezően felvett gyerekek után férőhellyel rendelkezik még, akkor az EMMI rendelet 24.§ (5) bekezdése alapján járhat el:

Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, köteles először a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíteni.
A további felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon – legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak első napja előtt – nyilvánosságra kell hozni.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen vagy kerületben van, ahol az iskola székhelye helye található.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvétele után a további felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben kell részesíteni azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye található.

Ha az általános iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt.

A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirendben kell meghatározni. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül

is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

a) szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
b) testvére az adott intézmény tanulója, vagy
c) munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
d) az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

Az EMMI rendelet 24. § (5) bekezdése rendelkezik a kötelező felvétel után szabadon maradó helyek betöltési sorrendjéről. A szabályok lényegében megegyeznek a korábbi törvényi előírásokkal, néhány pontosítást azonban bevezetett a végrehajtási rendelet. A szabadon maradt férőhelyekre továbbra is a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat kell először felvenni, közülük is azokat kell előnyben részesíteni, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelye szerinti településen vagy kerületben található.

A halmozottan hátrányos tanulókat követően azok a jelentkezők következnek, akik az iskola székhelye szerinti településen rendelkeznek lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel.

Miután a kötelező felvétel az adott iskola felvételi körzetében való lakóhelyhez, ennek hiányában tartózkodási helyhez kötődik, ezért a gyakorlatban problémát vethet fel a körzetbe tartozás, valamint a körzetbe történő átjelentkezés kérdése. A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 5. § (2) bekezdése szerint a lakóhely annak a lakásnak a címe, amelyben a polgár él.

Tartózkodási hely annak a lakásnak a címe, ahol a polgár lakóhelye végleges elhagyásának szándéka nélkül három hónapnál hosszabb ideig tartózkodik. Mind a lakóhelyhez, mind a tartózkodási helyhez kapcsolódik lakcím. A lakcímbejelentéssel kapcsolatos hatósági jogköröket a település, a kerület jegyzője gyakorolja.

Az iskolai felvételi kérelmek vizsgálatakor az igazgatónak tehát nem a lakcím valódiságát, a körzetbe történő esetleges átjelentkezés időpontját szükséges vizsgálnia, hanem azt, hogy az adott lakcím a lakóhely, illetőleg a tartózkodási hely címe-e. A felvételi kérelem elbírálásakor tisztázni kell, hogy a tanuló az adott településen a lakóhelye szerinti lakcímen vagy a tartózkodási helye szerinti lakcímen él-e. Tartózkodási hely esetében a felvételi kérelem elutasítható, kivéve, ha a tanulónak nincs lakóhelye.

11. Nkt. 83.§ (2) d) pontja alapján a fenntartó meghatározza az adott tanítási évben az iskolában.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a szülő személyi igazolványát;
- a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt/ a nevelési tanácsadó felvételt javasoló szakvéleményét/
  szükség esetén a szakértői bizottság véleményét;
- a gyermek lakcímkártyáját és az azon szereplő személyi azonosító számát.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a gyermek lakcímkártyáját és az azon szereplő személyi azonosító számát;
- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott távoztatási lapját;
- működő tanulói jogviszony csak akkor szüntethető meg, ha az új iskola írásos befogadó nyilatkozata megvan.

A negyedik-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulóknak szintfelmérőt kell tennie a választott osztály specialitásának megfelelő idegen nyelvből.
Amennyiben a tanuló idegen nyelvből a szintfelmérésen az előírt követelményeknek nem felel meg, félévig osztályzás alóli felmentést kap. Lemaradását felzárkóztatás keretében év végéig kell ledolgoznia, amikor osztályzattal lesz értékelve.

Az iskola beiskolázási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről az iskola igazgatója dönt. A felvétel-átvétel további részleteit az SZMSZ tartalmazza.

A tanulói jogviszony megszűnésének szabályai

Megszűnik a tanulói jogviszony, ha

- a tanulót másik iskola átvette;
- az utolsó évfolyam elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításakor; o a tankötelezettség utolsó éve szorgalmi idejének utolsó napján, ha a tanuló tanulmányait nem kívánja tovább folytatni.
- kizárás az iskolából, fegyelmi határozat jogerőre emelésekor és a fogadó intézmény befogadó nyilatkozatakor történhet meg.

V. 2. 9. Az éves munkatervben meghatározott programok

- Az iskolai rendezvények és ünnepségek időpontja és módja.
- Az országos és egyéb mérések időpontja.
- A szülői értekezletek és fogadóórák, a nyílt napok rendje.
- A testületi értekezletek témái és időpontjai.
  A tanítási szünetek ideje.
- A tanulmányi kirándulások időpontja.

V. 2. 10. Az iskola nyitvatartása

Szorgalmi időben: hétfő- péntek $06^{\underline{00}}$-től $18^{\underline{00}}$-ig.
Tanulói ügyelet: 6^{30}-től 18^{00}
A tanórák 45, a szünetek 15 percesek (a 4. és 5. szünet 20 perces; 6. szünet 5 perces).
Tanítás nélküli munkanapokon/tanítási szünetben az ügyelet: $8^{\underline{00}}$– $16^{\underline{00}}$

Diákrendezvények az esti órákban maximum $19^{\underline{00}}$-ig tartanak. Ilyenkor köteles a szülő gyermekét az iskolában átvenni.
A titkárság és az igazgatói iroda hétfőtől csütörtökig $8^{\underline{00}}$-tól $16^{\underline{00}}$-ig, pénteken $8^{\underline{00}}$ -$12^{\underline{00}}$ig fogadja ügyfeleit előzetes időpont-egyeztetés után.
Járványügyi helyzetben online ügyintézés folyik, csak indokolt esetben történik személyes ügyintézés.

V. 3. Balesetvédelmi oktatás az új tanév első tanórában

A tanulói balesetvédelmi oktatás kiemelten kezelendő témakörei:

- étkező kulturált használata,
- lépcsők, korlátok használata,
- elektromos készülékek biztonságos használata,
- ismerkedés a tűzoltó/ poroltó készülékkel,
- emeleti ablakok és üvegfelületek használata,
- szaktantermi eszközök biztonságos működtetése,
- udvaron való tartózkodás rendje,
- udvari játékok balesetmentes használata,
- egyszerű eszközök /olló, kés kézi fúró, ár / használata,
- iskolán kívüli gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai.

Járványügyi vészhelyzet idején a járványügyi protokoll ismertetése kötelező.

A Pedagógiai programban/Szervezeti és Működési Szabályzatban található fenntartói többletfinanszírozást igénylő tevékenységek és programok megvalósítása a mindenkori éves költségvetésben foglaltak szerint történik.

Pedagógiai program

ZÁRADÉK

A NKT. 26.§ ALAPJÁN

A dokumentum azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

A dokumentumban megfogalmazott rendelkezések, programok fenntartói finanszírozása a mindenkori éves költségvetés függvényében történik, a tankerületi igazgató előzetes írásbeli elrendelése alapján

1. A Dunaharaszti Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola oktató- nevelő munkáját szabályozó Pedagógiai program módosítását az intézmény vezetőjének előterjesztése után a nevelőtestület 2025. augusztus 27. napján tartott értekezletén a mellékelt nyilatkozat szerint megismerte, véleményezte és elfogadta.

Az elfogadást megelőzően a jogszabályban meghatározottak szerint véleményezési jogával nem élt az Iskolai Diákönkormányzat és a Szülői Szervezet.

2. A hatályba lépés időpontja: 2025. szeptember 1.

3. A Pedagógiai program hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti az intézmény korábbi Pedagógiai programja.

Kelt: Dunaharaszti, 2025.08.28.

Készítette:

Weinber Róbertné
igazgató

Véleményezési jogunkkal a mellékelt jegyzőkönyv alapján
éltünk / nem kívántunk élni:

Kelt: Dunaharaszti, 2025.08.28.

Sier Tamásné
Diákönkormányzat segítő nevelő

Véleményezési jogunkkal a mellékelt jegyzőkönyv alapján
éltünk / nem kívántunk élni:

Kelt: Dunaharaszti, 2025.08.28.

dr. Zöllner Polett
Szülői Szervezet képviselője

A módosított Pedagógiai programot és kerettanterveket a Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ nevében jóváhagyom.

Kelt. Dunaharaszti, 2025.

Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ 01

Dr. Pálos Annamária
tankerületi igazgató

Megismerési nyilatkozat

Az alapdokumentumok módosítását megismertem és elfogadom.

2025.08.27

NÉV	ALÁÍRÁS
Bakó Péter	
Biró Ilona	
Biró Zsuzsanna Hajnalka	
Bordi Zsoltné	
Cservenyák Ildikó	
Czimbalmos-Kozma Árpád	
Doboróczki Piroska	
Fehér István	
Göcs Vivien Teréz	
Jakabfi Katinka	
Kallós Anikó	
Katonáné Koller Erika	
Kele Viktória Boglárka	
Kiss Zsuzsanna Gina	
Koltai Csilla	
Kreisz-Bencsik Beáta	
Kubát-Brock Enikő	
Kupai László	
Kurucsai Zsanett	
Laki Gábor	
Lents Szilvia	
Marosi Márta Kinga	
Martinák Edit	
Megyesi Dóra	
Mirkovics Péter	
Nagy Katalin	
Nagy Orsolya Katalin	
Némethné Hunya Gabriella Tímea	
Nuberné Török Ildikó	
Oláhné Tóth Edina	

Pálinkásné Baráth Viktória	
Papp Tímea Krisztina	
Pókóné Oháti Ildikó	
Reiblné Horváth Márta Ilona	
Rubin Andrea Csilla	
Sárospatakiné Nagy Beatrix Ágnes	
Sepsy Andrea	
Serbán Ágnes	
Sier Tamásné	
Solti Réka Krisztina	
Tóth Andrea Margit	
Varga Orsolya	
Vargáné Hunya Katalin Csilla	
Vásárhelyi Gabriella	
Weinber Róbertné	

Tartalomjegyzék

II. kötet - Helyi tanterv

I. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei 113
II. A magasabb évfolyamba lépés feltételei 117
II. 1. A tanulmányok alatti vizsgák rendje 118
III. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái a pedagógiai programunk alapján 121
III. 1. A tanulói értékelés fajtái – modulok értékelése 121
III.1. 1. Százalékok 122
III. 1. 2. Az értékelés formái 122
III. 1. 3. Készségtárgyak értékelése 123
III. 1. 4. Az egyes tantárgyi modulok értékelése, minősítése, valamint beszámítása az évfolyam sikeres befejezéséhez. 124
III. 2. A magatartás, szorgalom minősítése, annak követelményei, formái 125
III. 2. 1. A magatartás értékelése 125
III. 2. 2. A szorgalom értékelése 126
III. 2. 3. A tanulók jutalmazásának elvei 127
III. 2. 4. A büntetések 127
III. 3. A beszámoltatás formái, rendje 128
III. 3. 1. A beszámoltatás formái 128
III. 3. 2. A beszámoltatás korlátai 129
III. 4. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai 129
III. 5. A szöveges minősítés rendje és formái az 1. évfolyamban, illetve a 2. évfolyam félévekor 130
IV. Tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei 134

I. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei

1. Iskolánk a beiskolázási körzetéből - melyet a fenntartó határoz meg - minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
   - a gyermek személyi azonosítóját;
   - a szülő személyi igazolványát;
   - a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt (ha a gyermek óvodás volt);
   - a nevelési tanácsadó felvételt javasoló szakvéleményét (ha a gyermek nem volt óvodás, vagy ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta);
   - a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
   - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

4. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
   - a tanuló személyi azonosítóját, lakcímkártyáját
   - a szülő személyi igazolványát;
   - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
   - az előző iskola által kiadott távozási nyilatkozatot.

5. A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulóknak - az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított - szintfelmérő vizsgát kell tennie idegen nyelvből és azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájában - a bizonyítvány bejegyzése alapján - nem tanult. Amennyiben a tanuló valamely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem fele! meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

6. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

Általános iskolai beiratkozás jogszabályi háttere

1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 50. § (7) bekezdése alapján az iskolába a tanköteles tanulókat **az első évfolyamra az állami intézményfenntartó központ által meghatározott időszakban kell beíratni.**

A beiratkozásra meghatározott időt a helyben szokásos módon közzé kell tenni. Ebből adódóan a tankötelesek első évfolyamra történő **beiratkozásával kapcsolatos teendőket 2013-tól a fenntartó** látja el.

2. **A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) 22.§-a értelmében:**

(1) A (2) bekezdésben foglaltak figyelembevételével az iskolai beiratkozás idejéről, az erről való döntés és a jogorvoslat benyújtásának határidejéről a **kormányhivatal közleményt vagy hirdetményt** köteles közzétenni a helyben szokásos módon, a **beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal.**

(2) Az adott évben tanköteles korba lépő gyermeket a szülő március 1-je és április 30-a között – a kormányhivatal által közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban – köteles beíratni a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára.

(3) Az adott évben tanköteles korba lépő sajátos nevelési igényű gyermeket a szülő a szakértői bizottság véleményében vagy a kormányhivatal jogerős határozatában megjelölt időpontig köteles beíratni a kijelölt iskolába.

(4) Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor **be kell mutatni** a gyermek személyazonosítására alkalmas, **a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót** és **lakcímet igazoló hatósági igazolványt**, továbbá az **iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást**.

3. 2013. január 1-jétől a települési önkormányzatok iskolával kapcsolatos kötelező köznevelési feladatai megszűnnek, és azok az államhoz kerültek át.

2013. január 1-jétől a tanköteles tanulók nyilvántartását, a tankötelezettség teljesítésének figyelemmel kísérését **a kormányhivatalok járási hivatalai** látják el. A járási hivatal feladata a mulasztó szülő hatósági kötelezése.

A tanköteles korú gyermekének beíratását elmulasztó szülő ellen szabálysértési eljárás kezdeményezésére is jogi lehetőség van. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 247. § a) pontja értelmében az a szülő vagy törvényes képviselő, aki a szülői felügyelete vagy gyámsága alatt álló tanköteles gyermeket az iskolába nem íratja be, szabálysértést követ el, és pénzbírsággal sújtható. Szabálysértési hatóságként a jelenleg hatályos rendelkezések szerint a kormányhivatal jár el.

Az igazgató a kormányhivatal felé jelez, ha nem íratták be a körzetében élő tanulót és arról is értesítést küld, ha körzeten kívülit vett fel.

4. A tanköteles tanulónak **az általános iskola első évfolyamára való beiratkozásakor a szülőnek a** személyazonosításra alkalmas, a gyermek nevére kiállított **személyi azonosítót és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt kell bemutatni** az iskolába lépéshez szükséges fejlettsége elérését tanúsító igazolás mellett.

Az Nkt. 72. § (2) bekezdése szerint **a szülőt továbbra is megilleti a nevelési-oktatási intézmény szabad megválasztásának joga,** amellyel élve gyermeke adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelően, saját vallási, világnézeti meggyőződésére, nemzetiségi hovatartozására tekintettel szabadon választhat iskolát, kollégiumot. Amennyiben a gyermek a tizennegyedik életévét betöltötte, és nem cselekvőképtelen, a szülő ezt a jogát vele közösen gyakorolhatja.

Az intézményválasztás szabadsága azt jelenti, hogy **nem tiltható meg a szülői jelentkezés benyújtása,** függetlenül attól, hogy a köznevelési intézményt a szülő milyen okból és milyen indokkal választotta meg. A benyújtott jelentkezést **az intézmény vezetője** érdemben **köteles elbírálni, és a szülő részére írásban közölnie kell a döntését.** Az intézmény által hozott döntés ellen a szülő **jogorvoslati lehetőséggel** élhet, amelyet a fenntartó bírál el másodfokon. (Nkt. 37.§ (3) bek. b) pont) A fenntartói döntés ellen jogszabálysértésre hivatkozással **bírósághoz lehet** fordulni. Az intézményválasztás szabadsága tehát nem jelenti azt, hogy a szülő kérelmét teljesíteni kell. **Jogellenes** azonban **minden olyan intézkedés,** amelyik kizárná vagy korlátozná a szülő intézményválasztási szabadságát, az intézménybe történő szabad jelentkezés jogát.

A szülő tanköteles korú gyermekét beírathatja egy szabadon választott iskolába, de igénybe veheti a kötelező felvételt biztosító iskolát is. Az Nkt. 50. § (6) bekezdése alapján **az általános iskola köteles felvenni,** átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye **a körzetében található** (kötelező felvételt biztosító iskola). A felvételi **körzethatár megállapításának kötelezettsége a** fővárosi, megyei **kormányhivatalok feladatai közé** kerül át.

Az Nkt. 50. § (8)–(10) bekezdései szerint **a kormányhivatal meghatározza és közzéteszi az iskolák felvételi körzetét,** továbbá – a köznevelés-fejlesztési tervvel összhangban – a pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény működési körzetét.

5. A Nkt. 50. § (3) bekezdésnek b) pontja alapján az **általános iskolában a jövőben sem szervezhető felvételi vizsga.** Az EMMI-rendelet 22. § (5) bekezdése részletezi, milyen tevékenységek minősülnek felvételi vizsgának az általános iskola szempontjából.

Nem számít felvételi vizsgának, így a felvételi eljárásban jogszerűen alkalmazható minden olyan mérés, amely alapján az általános iskola a jelentkező képességeiről, fizikai vagy más tulajdonságairól kíván meggyőződni. A Nkt. 50. § (5) bekezdése ezért teszi lehetővé, hogy **sport- és művészeti emelt szintű oktatás esetében** az iskola pedagógiai programja szerint **alkalmassági vizsga szervezhető** általános iskolában is. A képesség, fizikai vagy más alkalmasság mérése azt mutatja meg, hogy a jelentkező a jövőben – kellő szorgalom esetén – meg tud-e felelni az adott iskola követelményeinek.

Kiemelten fontos, hogy **a felmérés során nem vizsgálható** a jelentkező politikai vagy más véleménye, családi állapota, társadalmi származása, vagyoni helyzete, azaz nem lehet válogatási elv semmiféle olyan elem, amely az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény előírásaiba ütközik. A jogszabály ugyanis kimondja, hogy az egyenlő bánásmód követelményét az oktatással összefüggésben érvényesíteni kell különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, valamint a teljesítmények értékelése során.

6. Az EMMI rendelet 24.§-a alapján a kormányhivatal február utolsó napjáig tájékoztatja a települési önkormányzatokat és az illetékességi területén működő általános iskolákat a kijelölt körzetekről.
7. **Minden év december 31-ig a kormányhivatal, 2013. január 1-jétől a járási hivatal a** tanköteles gyermekekről vezetett **nyilvántartást megküldi a lakóhely,** ennek hiányában tartózkodási hely **szerint illetékes általános iskolának.**
8. Az iskolában a tanuló **átvételére** a tanítási év során a továbbiakban is bármikor lehetőség

van.

Az általános iskola nyolcadik évfolyamát elvégző, de a középfokú iskolai felvételi eljárásban részt nem vevő tanköteles tanulóval kapcsolatosan értesítési kötelezettség. van. A**z általános iskola igazgatójának értesítenie kell a tanuló lakóhelye,** ennek hiányában tartózkodási helye **szerinti kormányhivatalt.** E hatóság feladata, hogy gondoskodjon ezen tanulóknak a tankötelezettség teljesítését lehetővé tevő nevelés-oktatásban történő részvételéről, amely a Köznevelési Hídprogramok keretében valósulhat meg.

Az állami intézményfenntartó központnak **kell kijelölnie azt az intézményt,** amelyben az érintett tanuló a tankötelezettségét teljesítheti. **A kötelező felvételt biztosító iskola kijelölésével kapcsolatos szabályokat az EMMI rendelet 24.§-a határozza meg.**

9. Amennyiben a kötelezően felvett gyerekek után férőhellyel rendelkezik még, akkor az EMMI rendelet 24.§ (5) bekezdése alapján járhat el:

Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, köteles először a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíteni.

A további felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon – legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak első napja előtt – nyilvánosságra kell hozni.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen vagy kerületben van, ahol az iskola székhelye található.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvétele után a további felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben kell részesíteni azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye található.

Ha az általános iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni**, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt**.

Tovább él a sorsolás intézménye, amelyre akkor kerülhet sor, ha az általános iskola a jogszabály szerinti sorrendben nem tudja az összes jelentkezőt fogadni. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

***a)* szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy**
***b)* testvére az adott intézmény tanulója, vagy**
***c)* munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy**
***d)* az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül**

található.

Az EMMI rendelet 24. § (5) bekezdése rendelkezik a **kötelező felvétel után szabadon maradó helyek betöltési sorrendjéről.** A szabadon maradt férőhelyekre továbbra is a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat kell először felvenni, közülük is azokat kell előnyben részesíteni, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelye vagy **telephelye, feladatellátási helye szerinti településen vagy kerületben található.**

A halmozottan hátrányos tanulókat követően azok a jelentkezők következnek, akik az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye szerinti településen rendelkeznek lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel.

Miután a kötelező felvétel az adott iskola felvételi körzetében való lakóhelyhez, ennek hiányában tartózkodási helyhez kötődik. A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 5. § (2) bekezdése szerint a **lakóhely** annak a lakásnak a címe, amelyben a polgár él.

Tartózkodási hely annak a lakásnak a címe, ahol a polgár lakóhelye végleges elhagyásának szándéka nélkül három hónapnál hosszabb ideig tartózkodik. Az iskolai felvételi **kérelmek vizsgálatakor** az igazgatónak azt kell vizsgálnia, hogy **az adott lakcím a lakóhely, illetőleg a tartózkodási hely címe-e.** A felvételi kérelem elbírálásakor tisztázni kell, hogy a tanuló az adott településen a lakóhelye szerinti lakcímen vagy a tartózkodási helye szerinti lakcímen él-e.

Tartózkodási hely esetében a felvételi kérelem elutasítható, kivéve, ha a tanulónak nincs lakóhelye.

II. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A magasabb évfolyamba lépés feltétele:

- A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a kerettantervekben „A továbbhaladás feltételei” c. fejezetben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.

- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

- Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon, tanév végén legfeljebb két tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet.

- Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon, a tanév végén háromnál több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.

- A második-nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak minden közismereti tárgyból osztályozó vizsgát kell tennie ha:
    - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
    - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
    - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott;
    - magántanuló volt.

- Az első évfolyamon a közoktatási törvény előírásának megfelelően a tanuló csak abban az esetben nem léphet magasabb évfolyamba, ha az adott tanév során 250 óránál többet mulasztott.

- A nemzetiségi német nyelvet, emelt óraszámú nyelvet oktató osztályban a hagyományos óraterv alapján tanuló diák az oktatási év végéig felmentést kaphat a nyelv osztályozása alól. A felzárkóztatást osztályozóvizsga keretében bizonyíthatja.

- Ha a gyermek külföldön járt iskolába, egyedi elbírálással osztályozó vizsgát tehet az igazgató döntése után.

- A sajátos nevelési igényű tanulók a szakértői vélemény és az igazgató döntése alapján mentességet kaphat a nyelvtanulás osztályozása alól.

- A 2-4. évfolyamon szülői hozzájárulás nélkül utasítható javítóvizsgára, évismétlésre a tanuló.
  Alsó tagozaton idegen nyelvből is utasítható a tanuló javítóvizsgára, évismétlésre.

- Évismétlés esetén biztosítani kell az egyéni foglakozás lehetőségét.

- Alacsony óraszámú tantárgyak esetében (kivéve a készségtárgyakat), ha a tanulói mulasztás meghaladja a tanított tárgy óraszámának 30%-át, a tanuló év végén köteles osztályozó vizsgán beszámolni tudásáról.

II. 1. A tanulmányok alatti vizsgák rendje

1. A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet (a továbbiakban: R.) a 9. sz. melléklettel egészült ki. A jövőben mindezek alapján a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítása a melléklet előírásainak megfelelően, de a helyben kialakított szabályok szerint történik.
   A tanulmányok alatti vizsgák: az osztályozó vizsga, a javítóvizsga és a különbözeti vizsga.

2. **Az osztályozó vizsga** a tanulmányok alatti vizsga egyik módja, amelynek célja a tanuló tudásszintjéről való tájékozódás, a tanulmányi követelmények teljesítésének minősítése osztályzattal. A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

a.) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
b.) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, ill. az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
c.) a jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
d.) a tanuló a félévi, illetőleg év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát (R.21.§(4). bek.).

Az 1-3 pontban foglaltak esetében a Házirendben található jogszabályok irányadóak. Az osztályozó vizsga letételét a tantestület csak akkor tagadhatja meg, ha az igazolatlan mulasztások száma meghaladja az igazolt mulasztások számát.

2.1 A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatok megállapításához, vagy egy adott tantárgyból az osztályzat megszerzéséhez a tanulónak <u>osztályozóvizsgát kell tennie, ha</u>

- előrehozott érettségire kíván jelentkezni, de még nem teljesítette az adott tantárgy tanulmányi vizsgakövetelményeit; nem szerezte meg a helyi tantervben előírt osztályzatot,
- a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet; (összesen 250 órát meghaladó hiányzás; az adott tantárgyból illetve, ha a hiányzás meghaladja az éves óraszám 30%-át),
- külföldi tartózkodás, magántanulói státusz ill. egyéb ok miatt az igazgató engedélyezte számára az osztályozóvizsga letételét; pl. felmentették a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól, de osztályozóvizsga letételére kötelezték (pl. sportolók esetében testnevelés),
- tanulmányi idejének megrövidítését engedélyezték (egy vagy több tantárgyból, ill. valamennyi tantárgyból),
- más iskolából lépett át, és a továbbhaladás feltételeként az előzőekben nem tanult tantárgyakból az igazgató osztályozó vizsga letételére kötelezte.
  Egy vizsgaidőszakban legfeljebb 2 évfolyam tananyagából tehető osztályozó vizsga.

2.2 Az osztályozóvizsga követelményeit az iskola nevelőtestülete határozza meg.
Az osztályozóvizsga részletes követelményeiről a tanuló minimum a vizsga előtt 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap.

- Az osztályozóvizsga helye az az iskola, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van. indokolt esetben a tanuló más iskolában is jelentkezhet a vizsga letételére. Erre az engedélyt az igazgató adhatja meg.
- Az osztályozóvizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.
- A közismereti tárgyak mindegyikéből írásbeli és szóbeli vizsgát kell tenni.

<u>Kivételt képeznek ez alól:</u>

a.) matematika-írásbeli
b.) testnevelés-gyakorlati vizsga

2.3 Az osztályozóvizsgák lebonyolításának rendje

- Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, iroda-
- lom tantárgyból 60 perc. Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.

- A szóbeli vizsgát az iskola tanáraiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtar-
- tani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár, aki a tanulót előzőleg tanította. Az elnöki teendőket az igazgató vagy megbízottja látja el. A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még legalább egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie. A tanulónak az általa kihúzott tétel kidolgozására min. 20 percet kell biztosítani (kivéve az idegen nyelv, ahol nincs felkészülési idő).
- A feleletek maximális időtartama évfolyamonként 15 perc. Az a tanuló, aki feladatát nem tudja megoldani, még egy feladatot (póttétel) húzhat, további felkészülési idővel.
- Végső osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
- Ha a tanuló csak szóbeli vizsgát tesz, teljesítményéről a kérdező tanár rövid írásos értékelést ad (ezt a jegyzőkönyvhöz mellékeli).
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán az előzetes figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltiltja, vizsgája elégtelen. Ha a tanuló nem jelenik meg, vagy indokolatlanul félbehagyja a vizsgát, azt úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt meg nem jelenés, vagy vizsgamegszakítás esetén módot kell adni a vizsga 8 napon belüli megismétlésére.
    - A szóbeli vizsgát évfolyamonként más-más napon kell lebonyolítani, min. 2 nap eltéréssel.
    - A felsőbb évfolyam vizsgájára csak akkor bocsátható a vizsgázó, ha az alacsonyabb évfolyam vizsgáján eredményesen szerepelt.
    - Az osztályozóvizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy munkaközösség által elfogadott értékelési rendszere szerint történik.
    - Az osztályozóvizsga a vizsgázó számára díjtalan.
    - Az osztályozóvizsga nem ismételhető meg.

Sikertelen osztályozóvizsga esetén a tanulónak 3 hónapon belül, ill. a legközelebbi javítóvizsga időszakban, javítóvizsgát kell tennie.
Amennyiben a javítóvizsgán elégtelen osztályzatot szerzett, az igazgató által kijelölt 3 hónapon belüli időpontban újabb javítóvizsgát köteles tenni.

Az osztályozóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő záradékkal be kell vezetni. Az eredményhirdetésnek legkésőbb az utolsó vizsgát követő 2. napon meg kell történnie.

3. **Javítóvizsga**

A javítóvizsga tanév végén utólagosan letehető vizsga azokból a tantárgyakból, amelyekből a tanuló tudását elégtelennel minősítették, vagy az osztályozó vizsgán a tudását részére felróható szabálytalanság vagy ok miatt nem tudták minősíteni.
Az új rendelkezések szerint a javítóvizsga letételének lehetősége nem függ az elégtelenre minősített tantárgyak számától, tehát sem az igazgató, sem a nevelőtestület nem mérlegelheti a javítóvizsga engedélyezését.

A javítóvizsgán részt kell vennie annak a tanulónak, akinek valamelyik tantárgyból az év végén megállapított osztályzata elégtelen volt, vagy az osztályozóvizsgán vagy a különbözeti vizsgán megbukott.
A javítóvizsgával kapcsolatosan az alábbiak szerint kell eljárni:

- A javítóvizsga helye az az iskola, amellyel a tanulónak jogviszonya van.

- A javítóvizsgára utasított tanuló az igazgató által megállapított napon javítóvizsgát tehet.
- A vizsga idejéről és pontos helyéről az igazgató a tanulót és annak szüleit kiértesíti, és az iskola honlapján megjeleníti.
- A javítóvizsga követelményeit a szaktanár a vizsgára utalást követő egy héten belül ismerteti.
- A tanuló – előzetes jelentkezés nélkül – bizonyítványával jelenik meg a vizsgabizottság előtt.
- A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása, vagy szabálytalanság miatti eltiltás osztályismétlést von maga után.
- A rendkívüli okból, igazgatói engedéllyel elhalasztott javítóvizsgára készülő tanulónak részt kell vennie a következő felsőbb osztály tanulmányi munkájában, mulasztásait szabályosan igazolnia kell, munkáját a többi tanulóhoz hasonlóan kell elbírálni.

A javítóvizsga sikeres letétele után a tanuló az osztálynak végleges tagja lesz, sikertelen vizsga esetén az előző osztályt kell megismételnie.

- A javítóvizsgát az osztályozó vizsgára előírt módon kell lebonyolítani.
- A tanév végi elégtelen osztályzat miatti javítóvizsga díjtalan a vizsgázó számára.
- A tanév végi elégtelen osztályzat miatti javítóvizsga nem ismételhető meg.
- A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be a törzskönyvbe és a bizonyítványba, és ezt az igazgató írja alá.
- Az eredményhirdetés a bizonyítvány kiosztásával történik, legkésőbb az utolsó vizsgát követő napon.

4. Különbözeti vizsga

Az iskola a tanuló másik iskolából történő átvételét a helyi tantervében meghatározott évfolyamokon és tantárgyakból különbözeti vizsgához kötheti.

4.1. Azok a tanulók, akik más iskolából, más képzési formából érkeznek, ahol nem tanulták az iskolánkban tanulandó valamelyik tantárgyat, vagy a tantárgyon belül tartalmilag mást tanultak, kötelesek különbözeti vizsgát tenni.
Legfeljebb három tantárgyból tehető különbözeti vizsga. Különbözeti vizsgát tanév közben is lehet tenni, legkésőbb az utolsó előtti tanítási héten. A különbözeti vizsga konkrét időpontját az igazgató jelöli ki.

Sikertelen különbözeti vizsga esetén a javítóvizsga szabályait kell követni.

III. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái a pedagógiai programunk alapján

III. 1. A tanulói értékelés fajtái – modulok értékelése

Minden pedagógus törekedjék arra, hogy minél több információval rendelkezzék a tanulókról, fejlődésükről, problémáikról. Ebből következik az ellenőrzés, értékelés módszereinek sokfélesége. Az ellenőrzés nem szorítkozhat csupán az ismeretek, készségek értékelésére.
A nevelésközpontúság azt igényli, hogy folyamatosan értékeljük a tanulók képességeinek,

magtartásának, egész személyiségének fejlődését. A tanár, a tanuló, szülő így látja a folyamatos előrehaladást, illetve a nehézségeket. Az értékelés ne megbélyegző, hanem előremutató legyen.
Érdemjegyet csak azoknak a tananyagelemeknek a tudására lehet adni, amelyekre a követelmények vonatkoznak. Csak a törzsanyag elsajátításának mértékét lehet osztályzatokkal rögzíteni. A nagyon gyenge, nehezen tanuló gyermeket a minimum szint teljesítésére kell alkalmassá tenni.
Az értékelés akkor sikeres, ha

- folyamatos
- sokoldalú
- változatos
- kiszámítható
- tudatosított

III.1. 1. Százalékok

alsó tagozat			
93	-	100%	=5
80	-	92%	=4
65	-	79%	=3
49	-	64%	=2
0	-	48%	=1

felső tagozat
100% - 90%=5
89% - 80%=4
79% - 60%=3
59% - 40%=2
39% - =1

III. 1. 2. Az értékelés formái

Pontrendszer

Piros pont	
5 piros pont	1 zöld jeles (húzóerő)
5 fekete pont	1 zöld elégtelen
Piros pont jár	gyűjtőmunka órai munka szorgalmi feladat hibátlan, komplex házi feladat (esetenként)
Fekete pont jár	házi feladat hiánya felszerelés hiánya első osztályban: bejegyzés az üzenő füzetbe a szülő felé

	rendetlen órai munka

Kisjegyek

1-5	heti szódolgozat idegen nyelvből heti rövid tollbamondás néhány soros memoriter hangos olvasás kronológia (évszámok ismerete történelemből) fogalommagyarázat, topográfia

Egyéni elbírálás

	kiselőadás projektmunka gyűjtőmunka szemléltető eszköz készítése
A házi feladat és a hiányos felszerelés értékeléséről a pedagógus szabadon dönthet. Követelményrendszeréről a szülőket a tanév elején tájékoztatnia köteles.	
Az előző évi kompetenciamérés eredményét a szaktanárok a tanév elején, az adott tanév előzetes mérési eredményeit a tanév végén az e-naplóban százalékos formában megjelenítik, és az év végi értékelésnél figyelembe veszik.	

Kisjegyek értékelés

1-5:	minden hónap végén lezárás: kék jegy
3 darab kisötös:	1 nagy ötös: kék jegy

Értékelés 1-5 skálán

Kék jegy	szóbeli és írásbeli felelet témakörön belül hó végi kisjegyek zárása 3 kisötös váltása
Zöld jegy	adható
Piros jegy	témazáró dolgozat év eleji dolgozat félévzáró dolgozat év végi dolgozat } hangsúlyos!

III. 1. 3. Készségtárgyak értékelése

Rajz és vizuális kultúra tantárgy 5-8. osztályban

Értékelési terület	Értékelés
- grafikai munka - festői munka - plasztikai munka - modellező munka - tárgytervező munka –készítő munka - műelemező, tárgyelemző ismeretek	Szóbeli értékelés minden feladat után A tanuló önértékelése is folyamatos Külön értékeljük a szorgalmi munkákat (pályázatok, versenyek)
Házi feladat: gyűjtőmunka program szerint.	

Ének-zene tantárgy 5-8. osztályban

Értékelési terület	Értékelés	
	Szóbeli	**Írásbeli**
Éneklés	1,5-2 havonta 1 dal	dalszöveg ¾ havonta
Zeneirodalom	Zenei irányzatok jellemzői	dicséret
Zene írás-olvasás	Zenei jelenségek	dicséret
Házi feladat: képességtől függően írásbeli-szóbeli heti 5-10 perc		

Technika és életvitel tantárgy 5-8. osztályban

Értékelési terület	Értékelés
- munkadarab - műszaki rajz	Szóbeli értékelés minden feladat után A tanuló önértékelése is folyamatos Külön értékeljük a szorgalmi munkákat (pályázatok, versenyek)
Házi feladat: gyűjtőmunka program szerint.	

III. 1. 4. Az egyes tantárgyi modulok értékelése, minősítése, valamint beszámítása az évfolyam sikeres befejezéséhez.

Hon- és népismeret Értékelés az órai munka alapján: megfelelt.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

Az általános iskola alsó tagozatában 2. osztály félévig szöveges értékelést adunk.

2. osztály II. félévétől 8. osztályig a tanulói tudást az alábbi érdemjeggyel minősítjük:

Jeles (5): Ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindent alkalmazni képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is meg tudja fogalmazni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni. Bátran mer visszakérdezni.

Jó (4): Ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói bemagoltak.

Közepes (3): Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre, (javításra, kiegészítésre) rá szorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. Rövid mondatokat mond. (Párbeszéd tanár és tanuló között).

Elégséges (2): Ha tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre.

Elégtelen (1): Ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Az év végi osztályzat az éves összteljesítményt értékelje, és nem az érdemjegyek középarányosaként jelentkezzen. Tükrözze az esetleges fejlődést is!

III. 2. A magatartás, szorgalom minősítése, annak követelményei, formái

III. 2. 1. A magatartás értékelése

A magatartás az erkölcsi vonások állandósága, és nem viselkedés csupán. A viszonyítási alapot az iskola által támasztott erkölcsi követelmények jelentik.
A magatartás osztályzat az életkorhoz mérten a tanuló iskolai és iskolán kívüli fegyelmezettséget, viselkedését, társaihoz, a felnőttekhez, saját és mások iránt érzett felelősségérzet értékeli. A szeretet az, amely a törvény betartására késztet. A szeretetből kiinduló törvény az igazi erkölcsiség alapja.

Magatartás	Példás	Jó	Közepes	Rossz
fegyelmezettsége	Nagyfokú, állandó, másokra pozitívan ható	Megfelelő	Másokat zavaró, kifogásolható, de igyekszik javulni	Erősen kifogásolható, másokat erősen zavaró, negatív

Viselkedéskultúrája, hangneme	Kifogástalan, példamutató, tisztelettudó, udvarias	Kevés kivetnivalót hagy maga után	Udvariatlan, nyegle	Durva, romboló, közönséges, goromba, heves, hangoskodó
Hatása a közösségre, Társas kapcsolataira	Pozitív, segítőkész, jóindulatú, kezdeményező, részt vesz, de befolyást nem gyakorol.	Nem árt, vonakodó	Negatív, ártó	Megfélemlítő, veszélyeztető
Házirend betartása	Betartja, arra ösztönöz	Néha hibázik	Részben tartja be	Sokat vét ellene
Felelősségérzete	Nagyfokú	Időnként feledékeny	Ingadozó	Felelőtlen

Egy osztályfőnöki vagy szaktanári figyelmeztető az adott hónapban „változó magatartást” von maga után.
Két osztályfőnöki vagy szaktanári intő a tanuló magatartási értékelését az adott hónapban „rossz” érdemjeggyel minősíti. A tanulók magatartását havonta minősíti az osztályfőnök az osztályban tanító pedagógus véleményének kikérésével.
Az életkori sajátosságokat figyelembe kell venni.

Késések és ezzel kapcsolatos eljárások

Késésnek minősül, ha a tanuló az órakezdés után lép az osztályba.
Az E- naplóban a késés jelölése: K., mellé írva a percet, melyek összeadódnak.
Az igazolatlan óráról jelzőlapot kell kitölteni.
Az osztályfőnök már az első igazolatlan órát is jelzi a szülő felé írásban az E-Kréta felületén, melyben felhívja az igazolatlan mulasztás következményeire a figyelmet.
10 óra igazolatlan mulasztás esetén: értesíti a szülőket, a Gyermekjóléti Szolgálatot,
30 óra igazolatlan mulasztás esetén: értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot, a kormányhivatalt és a szülőket.
50 óra igazolatlan mulasztás esetén: értesíti a tényleges tartózkodási hely szerinti jegyzőt és a kormányhivatalt.

III. 2. 2. A szorgalom értékelése

A szorgalom jegy a tanuló egyéni képességeihez mérten a tanulmányi munkához való viszonylatát, valamint a közösségi tevékenységekben való részvételét, munkavégzését és kötelességtudatát értékeli.

Szorgalom	Példás	Jó	Közepes	Hanyag
Tanulmányi	Kielégítő	Figyelmes	Ingadozó	Hanyag

munkája				
Munkavégzés, munkabeosztás	Kitartó, pontos, megbízható	Rendszeres, ösztönzésre dolgozik	Rendszertelen, önállótlan	Megbízhatatlan, feladatait nem végzi el
Önellenőrzés	Igen jó	Jó	Közepes	Gyenge, vagy nincs
Többlet feladatot vállal –e? Közösségben, egyénileg.	Igen	Keveset	Ritkán	Nem
Tanórán kívüli források használata	Igen, sokszor, rendszeresen	Előfordul	Ritkán	Egyáltalán nem

III. 2. 3. A tanulók jutalmazásának elvei

A tanulmányi magatartási és szorgalmi követelményeket kiemelkedően teljesítő, az iskola hírnevét, tanulmányi, sport, kulturális, diákmozgalmi tevékenységgel erősítő tanulókat elismerésben részesítjük.
A jutalmazás és büntetés alkalmazásainál – indokolt esetben – nem kell fokozatok betartásához alkalmazkodni, azonnal magasabb fokozatú jutalmazás, és büntetés adható.

A jutalmazásokat és büntetéseket a magatartás és szorgalom osztályzatok megállapításánál figyelembe kell venni, és attól csak a nevelőtestület határozata alapján lehet eltérni. A jutalmazások és büntetések minden esetben az E-naplóba kerüljenek beírásra.

Az értékelésre, osztályozásra vonatkozó irányelveket, valamint a jutalmazási és büntetési fokozatokat a tanév elején a gyermekekkel és a szülőkkel ismertetni kell.

A tantárgyi elismerés:

- a szaktanár szóbeli dicsérete
- a szaktanár írásbeli dicsérete
- több tantárgyból kiemelkedően teljesítő tanuló részére nevelőtestület dicséret
- kimagasló eredmény esetén igazgatói dicséret és jutalomkönyv a tanév végén a tanulók, nevelők és szülők közössége előtt.
- házi versenyek győzteseinek jutalmazása iskolai ünnepélyen a nevelők és a tanulók közössége előtt
- egész évben, pl. a házi sportbajnokságról, területi-, városi-, országos tanulmányi versenyről stb. az iskolai faliújságon és az iskolarádióban, valamint az iskola honlapján keresztül folyamatosan történik a tájékoztatás.

III. 2. 4. A büntetések

osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés	egyszeri fegyelmi probléma, üzletelés
osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés	trágár beszéd, ünnepi viselet elmulasztása
osztályfőnöki intés	tiszteletlenség társai és felnőttel szemben, társai testi épségének veszélyeztetése, szóbeli vagy tettleges agresszió
osztályfőnöki megrovás	előzőleg elvállalt feladat elmulasztása, megalázó magatartás felnőttel és gyermekkel szemben, lopás
igazgatói szóbeli figyelmeztetés	az iskolán kívüli rendbontás
igazgatói írásbeli figyelmeztetés	igazolatlan mulasztás (több nap), az osztálykereteken túlmutató fegyelmi probléma
igazgatói intés	szándékos rongálás, az iskola jó hírének megsértése, agresszió, diszkrimináció
igazgatói megrovás	lopás, súlyos veszélyeztetés
nevelőtestületi megrovás	a közösségi magatartási normáknak nem felel meg
fegyelmi eljárás	az Nkt. 58-61.§-ának megfelelően
egyeztető eljárás	a fegyelmi eljárást minden esetben egyeztető eljárás előzi meg, melynek szabályozását a Házirend tartalmazza

III. 3. A beszámoltatás formái, rendje

III. 3. 1. A beszámoltatás formái

Beszámoltatás	Jelölése	Ideje
Írásbeli ***Témazáró dolgozat*** (tematikus egység lezárása után)	piros jegy, leghangsúlyosabb	Egység lezárása után, 45 perc
Írásbeli felelet: minimum egy lecke egy-egy témakörön belüli ismétlő kérdéssel	kék	minimum havonta 1 20-25 perc
Röpdolgozat: (lásd kisjegyek)	kék	hetente 10-15 perc
Szóbeli ***Egy lecke:*** 1-2 témakörön belüli ismétlő kérdéssel	kék	2 havonta 5 perc
Hosszabb memoriter	kék	témakörtől függő
Kiselőadás	kék	maximum 5 perc

III. 3. 2. A beszámoltatás korlátai

Beszámoltatás	Korlát
Írásbeli ***Témazáró dolgozat*** Összefoglalás előzze meg! Bejelentése: az írása előtt 1 héttel Prioritást élvez az első két bejelentés, illetve a naplóban történt jelölés (T)	Maximum 2 egy tanítási napon! Írásbeli felelet ezen a napon nem írható! 45 perc
Írásbeli felelet: íratható előzetes bejelentés, napi korlátozás nélkül!	20-25 perc;
Röpdolgozat: íratható előzetes bejelentés, napi korlátozás nélkül!	10-15 perc
Szóbeli ***Felelet egy leckéből:*** bejelentés nélkül	Minden órán maximum 5 perc
Kiselőadás: előzetes felkészítés és felkészülés után	5 perc

A korlátozások nem vonatkoznak a hiányzás miatti pótlásokra!

III. 4. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Alsó tagozat	Házi feladat	Írásbeli	Szóbeli
		időtartam	
Tanítási napokon	igen	60 perc	30 perc
Hétvégén	igen	30 perc	30 perc
Évközi szünetre	igen	60 perc	30 perc

Nyári szünetre egy ajánlott olvasmány.

Felső tagozat	Házi feladat	Írásbeli	Szóbeli
		időtartam	
Tanítási napokon	igen	45 perc	75 perc
Hétvégén	igen	30 perc	60 perc
Évközi szünetre	igen	45 perc	75 perc

Nyári szünetre egy kötelező és egy ajánlott olvasmány adható.

III. 5. A szöveges minősítés rendje és formái az 1. évfolyamban, illetve a 2. évfolyam félévekor

Alapelvek:

A szöveges értékelés

- árnyaltan kifejezi a pedagógus véleményét a tanuló személyiségéről és teljesítményéről tartalma hozzájárul a személyiség épüléséhez,
- erősíti a gyermek önmagáról kialakult értékrendjét, építi énképét. Fejleszti és elősegíti a reális önértékelés kialakulását.
- fejleszti a belső motivációt, erősíti a feladattudatot, munkafegyelmet, ösztönzést ad a teljesítmény javításához.
- megerősíti a tanulót abban, amit jól végez.
- támpontot ad a szülőnek a gyermekével való foglalkozáshoz.
- folyamatosan tükrözi az egyéni fejlődést, rámutat, milyen a tanuló tudása az adott szakaszban.
- egységes szempontok alapján készül.

Az értékelést biztosító információforrások

- az osztályban tanító pedagógusok rendszeres információcseréje,
- a tanuló és a pedagógus napi kapcsolata,
- a pedagógus folyamatos feljegyzései a tanulóról,
- a tanulási kötelezettségek ellenőrzése szóbeli feleletekkel, tesztekkel, írásbeli feladatokkal, témazáró felmérésekkel, dolgozatokkal, kiselőadásokkal,
- az elkészített munkadarabok, alkotások,
- a testi fejlődést nyomon követő teljesítménymérések eredményei,
- különböző versenyeken, pályázatokon elért eredmények,
- szülő-pedagógus kapcsolata,
- szociometriái mérések,
- kérdőívek, beszélgetések a tanulási szokásokról,
- önértékelő beszélgetések

A szöveges értékelés folyamata

Tevékenység / terület	Az értékelés módszere (formája)	Ideje	Az értékelést végző személy

- szóbeli felelet - elkészített munkadarab - kiselőadás - hangos olvasás - dramatizálás, bábozás - énekórai tevékenység - fizikai és motorikus képességek mérése - játékokban való részvétel - órai aktivitás - versenyeredmény - házi feladat - közösségi feladatvállalás, stb.	Szóban *A folyamatos megfigyelés rögzítése táblázatokban, a „Feljegyzések a tanulóról"füzetben.*	Folyamatosan, alkalom szerint	tanító szaktanár a tanuló (önértékelés)
- év eleji felmérés	- százalékértékekkel, - pontszámmal - írásban, néhány mondatos szöveggel, - értékelő táblázattal	szeptember	tanító szaktanár
- írásbeli munka - tudáspróba - felmérés, teszt - hangos olvasás		folyamatosan, témazáráskor	
- félévkor		január	
- olvasónapló - megfigyelés vezetése - gyűjtőmunka	- Írásban, néhány mondatos szöveggel.	folyamatosan, alkalom szerint	tanító szaktanár

Tevékenység / terület	**Az értékelés módszere (formája)**	**Ideje**	**Az értékelést végző személy**
- év végi felmérés	- százalékértékekkel, - pontszámmal kifejezve, - írásban néhány mondatos szöveggel, - értékelő táblázattal	május vége	tanító szaktanár

- magatartás, szorgalom - eredmények - hiányosságok, - problémák	Szabadon megfogalmazott néhány mondatos szöveggel	Havonta	osztályfőnök, napközis nevelő szaktanár (közös egyeztetés)
- magatartás, szorgalom - a tantárgyak elsajátításában nyújtott teljesítmény	Értékelő táblázatokkal	Félévente	Osztályfőnök
		Tanév végén	

A szöveges értékelés alkalmazásával kapcsolatos szabályok:

- A reális értékeléshez a tanító folyamatosan vezeti feljegyzéseit a tanulóról, fejlettségéről, fejlődéséről, magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi munkájáról.
- A havi, félévi, év végi értékelés tartalmazza a magatartás, szorgalom, a tantárgyak tanulásában elért szintet, eredményeket, a tanító javaslatait, dicséreteit, elmarasztalásait.
- A havi értékelés a következő hónap 1. hetében kerül kiadásra.
- A havi tájékoztató „Eredményeidről" részébe az olvasás-írás képesség és a számolási készség minden alkalommal értékelésre kerül röviden, néhány mondatos értékelés formájában. Más területekről szükség szerint történik a tájékoztatás.
- A félévi értékeléshez a tanulóra vonatkozó minősítés párosításával az iskolai érté-kelőlap, alkalmazandó.
- Az év végi minősítés a bizonyítványban történik.
- A szöveges értékelés az 1-2. évfolyam minden tantárgyára vonatkozik.
- **A tanuló teljesítményének minősítése minden tantárgyból az 1. évfolyam első-második félévében, valamint a 2. évfolyam első félévében:**
    - **Kiválóan teljesített**
    - **Jól teljesített**
    - **Megfelelően teljesített**
    - **Felzárkóztatásra szorul - értékeléssel történik.**

Ez 1. évfolyam 1. félévekor kiegészül tanulónként személyre szabott szöveges értékeléssel.

- A felzárkóztatásra szoruló tanuló szülőjével a pedagógus írásban közli:
    - milyen jellegű a tanuló lemaradása,
    - mi a lemaradás oka, melyek a fejlődését, haladását akadályozó tényezők,
    - milyen segítséget javasol, nyújt az iskola a felzárkóztatáshoz.

1. osztály

Matematika

I- II.félév

Kiválóan teljesített. Jól teljesített. Megfelelően teljesített. Felzárkózásra szorul.

Magyar nyelv és irodalom

I-II. félév

Kiválóan teljesített. Jól teljesített. Megfelelően teljesített. Felzárkózásra szorul.

Környezetismeret

I-II. félév

Kiválóan teljesített. Jól teljesített. Megfelelően teljesített. Felzárkózásra szorul.

Rajz és vizuális kultúra

I-II. félév

Kiválóan teljesített. Jól teljesített. Megfelelően teljesített. Felzárkózásra szorul.

Testnevelés

I-II. félév

Kiválóan teljesített. Jól teljesített. Megfelelően teljesített. Felzárkózásra szorul.

Ének-zene

I-II. félév

Kiválóan teljesített. Jól teljesített. Megfelelően teljesített. Felzárkózásra szorul.

Technika és tervezés

I-II. félév

Kiválóan teljesített. Jól teljesített. Megfelelően teljesített. Felzárkózásra szorul.

Etika

I-II. félév

Kiválóan teljesített. Jól teljesített. Megfelelően teljesített. Felzárkózásra szorul.

2. osztály

Magyar nyelv és irodalom

I. félév

Kiválóan teljesített. Jól teljesített. Megfelelően teljesített. Felzárkózásra szorul.

Matematika

I. félév

Kiválóan teljesített. Jól teljesített. Megfelelően teljesített. Felzárkózásra szorul.

Környezetismeret

I. félév

Kiválóan teljesített. Jól teljesített. Megfelelően teljesített. Felzárkózásra szorul.

Rajz és vizuális kultúra

I. félév

Kiválóan teljesített. Jól teljesített. Megfelelően teljesített. Felzárkózásra szorul.

Testnevelés

I. félév

Kiválóan teljesített. Jól teljesített. Megfelelően teljesített. Felzárkózásra szorul.

Ének-zene

I. félév

Kiválóan teljesített. Jól teljesített. Megfelelően teljesített. Felzárkózásra szorul.

Technika és tervezés

I. félév

Kiválóan teljesített. Jól teljesített. Megfelelően teljesített. Felzárkózásra szorul.

Etika

I. félév

Kiválóan teljesített. Jól teljesített. Megfelelően teljesített. Felzárkózásra szorul.

IV. Tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

1. Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amely hivatalosan tankönyvvé van nyilvánítva. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, technika, rajz.

2. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján az SZMK jóváhagyásával.

3. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszköz beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

4. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
    - a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
    - az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
    - a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

5. Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, ill. más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a tanulók ingyenesen használhatják.

Pedagógiai program

ZÁRADÉK

A NKT. 26.§ ALAPJÁN

A dokumentum azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

A dokumentumban megfogalmazott rendelkezések, programok fenntartói finanszírozása a mindenkori éves költségvetés függvényében történik, a tankerületi igazgató előzetes írásbeli elrendelése alapján

1. A Dunaharaszti Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola oktató- nevelő munkáját szabályozó Pedagógiai program módosítását az intézmény vezetőjének előterjesztése után a nevelőtestület 2025. augusztus 27. napján tartott értekezletén a mellékelt nyilatkozat szerint megismerte, véleményezte és elfogadta.

Az elfogadást megelőzően a jogszabályban meghatározottak szerint véleményezési jogával nem élt az Iskolai Diákönkormányzat és a Szülői Szervezet.

2. A hatályba lépés időpontja: 2025. szeptember 1.

3. A Pedagógiai program hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti az intézmény korábbi Pedagógiai programja.

Kelt: Dunaharaszti, 2025.08.28.

Készítette:

Weinber Robertné
igazgató

Véleményezési jogunkkal a mellékelt jegyzőkönyv alapján
éltünk / nem kívántunk élni:

Kelt: Dunaharaszti, 2025.08.28.

Sier Tamásné
Diákönkormányzat segítő nevelő

Véleményezési jogunkkal a mellékelt jegyzőkönyv alapján
éltünk / nem kívántunk élni:

Kelt: Dunaharaszti, 2025.08.28.

dr. Zöllner Polett
Szülői Szervezet képviselője

A módosított Pedagógiai programot és kerettanterveket a Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ nevében jóváhagyom.

Kelt. Dunaharaszti, 2025.

Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ 01

Dr. Pálos Annamária
tankerületi igazgató

Megismerési nyilatkozat

Az alapdokumentumok módosítását megismertem és elfogadom.

2025.08.27

NÉV	ALÁÍRÁS
Bakó Péter	
Biró Ilona	
Biró Zsuzsanna Hajnalka	
Bordi Zsoltné	
Cservenyák Ildikó	
Czimbalmos-Kozma Árpád	
Doboróczki Piroska	
Fehér István	
Göcs Vivien Teréz	
Jakabfi Katinka	
Kallós Anikó	
Katonáné Koller Erika	
Kele Viktória Boglárka	
Kiss Zsuzsanna Gina	
Koltai Csilla	
Kreisz-Bencsik Beáta	
Kubát-Brock Enikő	
Kupai László	
Kurucsai Zsanett	
Laki Gábor	
Lents Szilvia	
Marosi Márta Kinga	
Martinák Edit	
Megyesi Dóra	
Mirkovics Péter	
Nagy Katalin	
Nagy Orsolya Katalin	
Némethné Hunya Gabriella Tímea	
Nuberné Török Ildikó	
Oláhné Tóth Edina	

Pálinkásné Baráth Viktória	
Papp Tímea Krisztina	
Pókóné Oháti Ildikó	
Reiblné Horváth Márta Ilona	
Rubin Andrea Csilla	
Sárospatakiné Nagy Beatrix Ágnes	
Sepsy Andrea	
Serbán Ágnes	
Sier Tamásné	
Solti Réka Krisztina	
Tóth Andrea Margit	
Varga Orsolya	
Vargáné Hunya Katalin Csilla	
Vásárhelyi Gabriella	
Weinber Róbertné	